

GOZDARSKI INŠTITUT SLOVENIJE

Slovenian Forestry Institute
Večna pot 2, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel: + 386 1 2007800/fax: + 386 1 2573589

Strokovne podlage Programa ohranjanja kmetij in podeželja v gorskem in hribovitem svetu z omejenimi možnostmi gospodarjenja

Naročnik: Republika Slovenija, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Dunajska 22, 1000 Ljubljana

Izvajalec: Gozdarski inštitut Slovenije, Večna pot 2, 1000 Ljubljana

Vodja ekspertize: dr. Andreja Ferreira

Sodelavci: Tine Premrl, dr. Nikica Ogris, Anže Japelj, Jaka Klun, Mitja Skudnik, mag. Robert Robek, Tina Čebul, Špela Jagodic

Ekspertiza je bila izdelana v okviru JGS, Naloga 5a: Pripravljanje strokovnih podlag in predlogov normativov za opravljanje del v gozdovih

Vodja ekspertize:
dr. Andreja Ferreira

Direktor GIS:
dr. Mirko Medved

Ljubljana, julij 2011

GOZDARSKA KNJIŽNICA

GIS K E
609

12011000521

GOZDARSKA KNJIŽNICA

COBISS •

KAZALO VSEBINE

I. UVOD	1
II. TEORETIČNO-METODOLOŠKA IZHODIŠČA.....	2
II.1 NAMEN IN CILJI EKSPERTIZE	2
II.2 OPREDELITEV POJMOV	3
II.3 PRAVNE PODLAGE.....	4
III. ANALIZA STANJA	8
III.1 ANALIZA VLOG, PRISPELIH NA JAVNI POZIV ZA PRIPRAVO POSAMIČNEGA PROGRAMA OHRANJANJA KMETIJE, KI IZPOLNJUJEJO PREDPISANE POGOJE	8
III.1.1 Število davčnih zavezancev med prijavitelji.....	13
III.1.2 Število kmetijskih zavarovancev med prijavitelji.....	13
III.1.3 Starostna struktura prijaviteljev.....	14
III.1.4 Strokovna znanja prijaviteljev	14
III.1.5 Aktivnost/status prijaviteljev	16
III.1.6 Cilji /razvojna vizija hribovsko-gorskih kmetij	16
III.1.6.1 Cilji hribovsko-gorskih kmetij, ki se nanašajo na gozdarsko in lesarsko dejavnost.....	17
III.1.7 Dopolnilne dejavnosti s področja gozdarstva in lesarstva na kmetijskih gospodarstvih prijaviteljev ...	18
III.2 ANALIZA KMETIJSKIH GOSPODARSTEV PRIJAVITELJEV	20
III.2.1 Razporeditev kmetijskih gospodarstev prijaviteljev po višinskih pasovih	20
III.2.2 Lokacija kmetijskih gospodarstev prijaviteljev v območjih NATURA 2000 in zavarovanih območjih	21
III.2.3 Površina zemljišč kmetijskih gospodarstev prijaviteljev v uporabi.....	22
III.2.4 Stalež živali na kmetijskih gospodarstvih prijaviteljev	22
III.2.5 Prihodek iz dejavnosti na kmetiji.....	23
III.2.6 Analiza polnovrednih delovnih moči (PDM) na kmetiji pred in po pridobitvi koncesije.....	24
III.3 ANALIZA GOZDARSKE DEJAVNOSTI IN OPREMLJENOSTI KMETIJSKIH GOSPODARSTEV PRIJAVITELJEV Z GOZDARSKO MEHANIZACIJO	26
III.3.1 Povprečni obseg opravljenih del v gozdu v obdobju zadnjih 5 let	26
III.3.2 Analiza kmetijskih in gozdarskih tehničnih sredstev	26
III.3.3 Analiza prilagojenih kmetijskih traktorjev.....	28
III.3.4 Analiza motornih žag (MŽ).....	29
III.4 ANALIZA GOZDOV V LASTI REPUBLIKE SLOVENIJE, ZA KATERE KONCESIJE ŠE NISO BILE PODELJENE	31
III.5 ANALIZA POVRŠIN DRŽAVNIH NEKONCESIJSKIH GOZDOV IN ŠTEVILA PRIJAVITELJEV PO STATISTIČNIH REGIJAH.....	35
III.5.1 Površina državnih nekoncesijskih gozdov in število prijaviteljev v Pomurski statistični regiji	35
III.5.2 Površina državnih nekoncesijskih gozdov in število prijaviteljev v Podravski statistični regiji	37
III.5.3 Površina državnih nekoncesijskih gozdov in število prijaviteljev v Koroški statistični regiji	40
III.5.4 Površina državnih nekoncesijskih gozdov in število prijaviteljev v Savinjski statistični regiji	43

III.5.5	<i>Površina državnih nekoncesijskih gozdov in število prijaviteljev v Zasavski statistični regiji.....</i>	46
III.5.6	<i>Površina državnih nekoncesijskih gozdov in število prijaviteljev v Spodnjeposavski statistični regiji....</i>	48
III.5.7	<i>Površina državnih nekoncesijskih gozdov in število prijaviteljev v statistični regiji Jugovzhodna Slovenija</i>	51
III.5.8	<i>Površina državnih nekoncesijskih gozdov in število prijaviteljev v Osrednjeslovenski statistični regiji .</i>	54
III.5.9	<i>Površina državnih nekoncesijskih gozdov in število prijaviteljev v Gorenjski statistični regiji</i>	57
III.5.10	<i>Površina državnih nekoncesijskih gozdov in število prijaviteljev v Notranjsko-kraški statistični regiji..</i>	60
III.5.11	<i>Površina državnih nekoncesijskih gozdov in število prijaviteljev v Goriški statistični regiji</i>	63
III.5.12	<i>Površina državnih nekoncesijskih gozdov in število prijaviteljev v Obalno–kraški statistični regiji</i>	66
III.6	GOZDOVI V LASTI REPUBLIKE SLOVENIJE, ZA KATERE SO DO LETA 2016 PODELENE KONCESIJE.....	68
IV.	ZAKLJUČEK.....	70
V.	VIRI IN LITERATURA	72

KAZALO PREGLEDNIC

PREGLEDNICA 1: ŠTEVILO PRIJAVITELJEV PO STATISTIČNIH REGIJAH IN OBČINAH	8
PREGLEDNICA 2: ŠTEVILO PRIJAVITELJEV Z NPK IN POKLICNO ALI SREDNJO GOZDARSKO ŠOLO	15
PREGLEDNICA 3: ŠTEVILO HRIBOVSKO-GORSKIH KMETIJ, KI SE UKVARJAJO Z DOPOLNILNO DEJAVNOSTJO S PODROČJA GOZDARSTVA ALI LESARSTVA	19
PREGLEDNICA 4: POVRŠINA ZEMLJIŠČ KMETIJSKIH GOSPODARSTEV PRIJAVITELJEV V UPORABI.....	22
PREGLEDNICA 5: ŠTEVILO KMETIJSKIH GOSPODARSTEV PRIJAVITELJEV PO VRSTI ŽIVALI, KI JIH REDIJO	22
PREGLEDNICA 6: PDM - SEDANJE STANJE GLEDE NA STATUS OSEB	25
PREGLEDNICA 7: PDM PO PRIDOBITVI KONCESIJE, SKUPNO 200 HA.....	25
PREGLEDNICA 8: POVRŠINA DRŽAVNIH NEKONCESIJSKIH GOZDOV RS PO KATEGORIJAH GOZDOV (VIR: PODATKI SKZG RS 2011 IN ZGS 2010)	31
PREGLEDNICA 9: POVRŠINA DRŽAVNIH NEKONCESIJSKIH GOZDOV RS PO KATEGORIJAH GOZDOV V POMURSKI STATISTIČNI REGIJI (VIR: PODATKI SKZG RS 2011 IN ZGS 2010)	35
PREGLEDNICA 10: POVRŠINA DRŽAVNIH NEKONCESIJSKIH GOZDOV RS PO KATEGORIJAH GOZDOV V PODRAVSKI STATISTIČNI REGIJI (VIR: PODATKI SKZG RS 2011 IN ZGS 2010)	37
PREGLEDNICA 11: ŠTEVILO UPRAVIČENCEV V PODRAVSKI STATISTIČNI REGIJI PO OBČINAH	38
PREGLEDNICA 12: POVRŠINA DRŽAVNIH NEKONCESIJSKIH GOZDOV RS PO KATEGORIJAH GOZDOV V KOROŠKI STATISTIČNI REGIJI (VIR: PODATKI SKZG RS 2011 IN ZGS 2010)	40
PREGLEDNICA 13: ŠTEVILO UPRAVIČENCEV V KOROŠKI STATISTIČNI REGIJI PO OBČINAH	41
PREGLEDNICA 14: POVRŠINA DRŽAVNIH NEKONCESIJSKIH GOZDOV RS PO KATEGORIJAH GOZDOV V SAVINJSKI STATISTIČNI REGIJI (VIR: PODATKI SKZG RS 2011 IN ZGS 2010)	43
PREGLEDNICA 15: ŠTEVILO UPRAVIČENCEV V SAVINJSKI STATISTIČNI REGIJI PO OBČINAH.....	44
PREGLEDNICA 16: POVRŠINA DRŽAVNIH NEKONCESIJSKIH GOZDOV RS PO KATEGORIJAH GOZDOV V ZASAVSKI STATISTIČNI REGIJI (VIR: PODATKI SKZG RS 2011 IN ZGS 2010)	46
PREGLEDNICA 17: ŠTEVILO UPRAVIČENCEV V ZASAVSKI STATISTIČNI REGIJI PO OBČINAH	46
PREGLEDNICA 18: POVRŠINA DRŽAVNIH NEKONCESIJSKIH GOZDOV RS PO KATEGORIJAH GOZDOV V SPODNJEPOSAVSKI STATISTIČNI REGIJI (VIR: PODATKI SKZG RS 2011 IN ZGS 2010).....	48
PREGLEDNICA 19: ŠTEVILO UPRAVIČENCEV V SPODNJEPOSAVSKI STATISTIČNI REGIJI PO OBČINAH	49
PREGLEDNICA 20: POVRŠINA DRŽAVNIH NEKONCESIJSKIH GOZDOV RS PO KATEGORIJAH GOZDOV V STATISTIČNI REGIJI JUGOVZHODNA SLOVENIJA (VIR: PODATKI SKZG RS 2011 IN ZGS 2010)	51
PREGLEDNICA 21: ŠTEVILO UPRAVIČENCEV V STATISTIČNI REGIJI JUGOVZHODNA SLOVENIJA PO OBČINAH	52
PREGLEDNICA 22: POVRŠINA DRŽAVNIH NEKONCESIJSKIH GOZDOV RS PO KATEGORIJAH GOZDOV V OSREDNJESLOVENSKE STATISTIČNI REGIJI (VIR: PODATKI SKZG RS 2011 IN ZGS 2010).....	54
PREGLEDNICA 23: ŠTEVILO UPRAVIČENCEV V OSREDNJESLOVENSKE STATISTIČNI REGIJI PO OBČINAH.....	55
PREGLEDNICA 24: POVRŠINA DRŽAVNIH NEKONCESIJSKIH GOZDOV RS PO KATEGORIJAH GOZDOV V GORENJSKI STATISTIČNI REGIJI (VIR: PODATKI SKZG RS 2011 IN ZGS 2010)	57

PREGLEDNICA 25: ŠTEVILO UPRAVIČENCEV V GORENJSKI STATISTIČNI REGIJI PO OBČINAH	58
PREGLEDNICA 26: POVRŠINA DRŽAVNIH NEKONCESIJSKIH GOZDOV RS PO KATEGORIJAH GOZDOV V NOTRANJSKO-KRAŠKI STATISTIČNI REGIJI (VIR: PODATKI SKZG RS 2011 IN ZGS 2010).....	60
PREGLEDNICA 27: ŠTEVILO UPRAVIČENCEV V NOTRANJSKO -KRAŠKI STATISTIČNI REGIJI PO OBČINAH.....	61
PREGLEDNICA 28: POVRŠINA DRŽAVNIH NEKONCESIJSKIH GOZDOV RS PO KATEGORIJAH GOZDOV V GORIŠKI STATISTIČNI REGIJI (VIR: PODATKI SKZG RS 2011 IN ZGS 2010).....	63
PREGLEDNICA 29: ŠTEVILO UPRAVIČENCEV V GORIŠKI STATISTIČNI REGIJI PO OBČINAH.....	64
PREGLEDNICA 30: POVRŠINA DRŽAVNIH NEKONCESIJSKIH GOZDOV RS PO KATEGORIJAH GOZDOV V OBALNO - KRAŠKI STATISTIČNI REGIJI (VIR: PODATKI SKZG RS 2011 IN ZGS 2010)	66
PREGLEDNICA 31: ŠTEVILO UPRAVIČENCEV V OBALNO - KRAŠKI STATISTIČNI REGIJI PO OBČINAH	66

KAZALO SLIK

SLIKA 1: LOKACIJE KMETIJSKIH GOSPODARSTEV PRIJAVITELJEV (VIR: MKGP 2011).....	11
SLIKA 2: LOKACIJE KMETIJSKIH GOSPODARSTEV PRIJAVITELJEV IN OBMOČJA DRŽAVNIH NEKONCESIJSKIH GOZDOV.....	12
SLIKA 3: DELEŽ DAVČNIH ZAVEZANCEV MED PRIJAVITELJI.....	13
SLIKA 4: DELEŽ KMETIJSKIH ZAVAROVANCEV MED PRIJAVITELJI	13
SLIKA 5: STAROSTNA STRUKTURA PRIJAVITELJEV	14
SLIKA 6: AKTIVNOST/STATUS PRIJAVITELJEV	16
SLIKA 7 : CILJI HRIBOVSKO-GORSKIH KMETIJ	17
SLIKA 8 : CILJI HRIBOVSKO-GORSKIH KMETIJ, KI SE NANAŠAJO NA GOZDARSKO IN LESARSKO DEJAVNOST	18
SLIKA 9: ŠTEVILO HRIBOVSKO-GORSKIH KMETIJ, KI SE UKVARJAJO Z DOPOLNILNO DEJAVNOSTJO S PODROČJA GOZDARSTVA ALI LESARSTVA	19
SLIKA 10: ŠTEVILO KMETIJSKIH GOSPODARSTEV PRIJAVITELJEV PO VIŠINSKIH PASOVH	20
SLIKA 11: ŠTEVILO KMETIJSKIH GOSPODARSTEV V OBMOČJIH NATURA 2000, ZAVAROVANIH OBMOČJIH, V OBEH OBMOČJIH IN IZVEN	21
SLIKA 12: DELEŽ KMETIJSKIH GOSPODARSTEV V OBMOČJIH NATURA 2000, ZAVAROVANIH OBMOČJIH, V OBEH OBMOČJIH IN IZVEN	21
SLIKA 13: ŠTEVILO KMETIJSKIH GOSPODARSTEV PRIJAVITELJEV PO VRSTI ŽIVALI, KI JIH REDIJO.....	23
SLIKA 14: DELEŽI PRIHODKOV IZ DEJAVNOSTI NA KMETIJI	23
SLIKA 15: ŠTEVILO PDM NA KMETIJAH PRED PRIDOBITVIJO KONCESIJE	24
SLIKA 16: ŠTEVILO PDM PRED KONCESIJO IN PO PRIDOBITVI KONCESIJE.....	25
SLIKA 17: SEČNJA V M ³ /LETO ZNOTRAJ KMETIJSKIH GOSPODARSTEV V ZADNJIH 5-IH LETIH	26
SLIKA 18: DELEŽI POSAMEZNIH VRST TRAKTORJEV NA KMETIJI	27
SLIKA 19: ŠTEVILO TRAKTORJEV PO VRSTAH IN NJIHOVA POVPREČNA MOČ (kW)	27
SLIKA 20: POVPREČNA STAROST V LETIH PO VRSTAH TRAKTORJEV	28
SLIKA 21: STAROSTNA STRUKTURA PRILAGOJENIH KMETIJSKIH TRAKTORJEV	29
SLIKA 22: STRUKTURA PRILAGOJENIH KMETIJSKIH TRAKTORJEV PO RAZREDIH MOČI	29
SLIKA 23: STAROSTNA STRUKTURA MOTORNIH ŽAG (ŠTEVILO IN DELEŽ V %)	30
SLIKA 24: STRUKTURA MOTORNIH ŽAG PO MOČI (ŠTEVILO IN DELEŽ V %)	30
SLIKA 25: DELEŽI POVRŠIN DRŽAVNIH NEKONCESIJSKIH GOZDOV RS PO KATEGORIJAH GOZDOV (VIR: PODATKI SKZG RS 2011 IN ZGS 2010)	32
SLIKA 26: DRŽAVNI NEKONCESIJSKI GOZDOVI PO STATISTIČNIH REGIJAH	33
SLIKA 27: DRŽAVNI NEKONCESIJSKI GOZDOVI PO KATEGORIJAH GOZDOV IN STATISTIČNIH REGIJAH.....	34
SLIKA 28: DELEŽI POVRŠIN DRŽAVNIH NEKONCESIJSKIH GOZDOV RS PO KATEGORIJAH GOZDOV V POMURSKI STATISTIČNI REGIJI (VIR: PODATKI SKZG RS 2011 IN ZGS 2010)	35
SLIKA 29: DRŽAVNI NEKONCESIJSKI GOZDOVI PO KATEGORIJAH V POMURSKI STATISTIČNI REGIJI.....	36
SLIKA 30: DELEŽI POVRŠIN DRŽAVNIH NEKONCESIJSKIH GOZDOV RS PO KATEGORIJAH GOZDOV V PODRAVSKI STATISTIČNI REGIJI (VIR: PODATKI SKZG RS 2011 IN ZGS 2010).....	37

SLIKA 31: DRŽAVNI NEKONCESIJSKI GOZDOVI PO KATEGORIJAH GOZDOV IN LOKACIJE KMETIJSKIH GOSPODARSTEV PRIJAVITELJEV V PODRAVSKI STATISTIČNI REGIJI	39
SLIKA 32: DELEŽI POVRŠIN DRŽAVNIH NEKONCESIJSKIH GOZDOV RS PO KATEGORIJAH GOZDOV V KOROŠKI STATISTIČNI REGIJI (VIR: PODATKI SKZG RS 2011 IN ZGS 2010)	40
SLIKA 33: DRŽAVNI NEKONCESIJSKI GOZDOVI PO KATEGORIJAH GOZDOV IN LOKACIJE KMETIJSKIH GOSPODARSTEV PRIJAVITELJEV V KOROŠKI STATISTIČNI REGIJI	42
SLIKA 34: DELEŽI POVRŠIN DRŽAVNIH NEKONCESIJSKIH GOZDOV RS PO KATEGORIJAH GOZDOV V SAVINJSKI STATISTIČNI REGIJI (VIR: PODATKI SKZG RS 2011 IN ZGS 2010)	43
SLIKA 35: DRŽAVNI NEKONCESIJSKI GOZDOVI PO KATEGORIJAH GOZDOV IN LOKACIJE KMETIJSKIH GOSPODARSTEV PRIJAVITELJEV V SAVINJSKI STATISTIČNI REGIJI	45
SLIKA 36: DELEŽI POVRŠIN DRŽAVNIH NEKONCESIJSKIH GOZDOV RS PO KATEGORIJAH GOZDOV V ZASAVSKI STATISTIČNI REGIJI (VIR: PODATKI SKZG RS 2011 IN ZGS 2010)	46
SLIKA 37: DRŽAVNI NEKONCESIJSKI GOZDOVI PO KATEGORIJAH GOZDOV IN LOKACIJE KMETIJSKIH GOSPODARSTEV PRIJAVITELJEV V ZASAVSKI STATISTIČNI REGIJI	47
SLIKA 38: DELEŽI POVRŠIN DRŽAVNIH NEKONCESIJSKIH GOZDOV RS PO KATEGORIJAH GOZDOV V SPODNJEPOSAVSKI STATISTIČNI REGIJI (VIR: PODATKI SKZG RS 2011 IN ZGS 2010)	48
SLIKA 39: DRŽAVNI NEKONCESIJSKI GOZDOVI PO KATEGORIJAH GOZDOV IN LOKACIJE KMETIJSKIH GOSPODARSTEV PRIJAVITELJEV V SPODNJEPOSAVSKI STATISTIČNI REGIJI	50
SLIKA 40: DELEŽI POVRŠIN DRŽAVNIH NEKONCESIJSKIH GOZDOV RS PO KATEGORIJAH GOZDOV V STATISTIČNI REGIJI JUGOVZHODNA SLOVENIJA (VIR: PODATKI SKZG RS 2011 IN ZGS 2010)	51
SLIKA 41: DRŽAVNI NEKONCESIJSKI GOZDOVI PO KATEGORIJAH GOZDOV IN LOKACIJE KMETIJSKIH GOSPODARSTEV PRIJAVITELJEV V STATISTIČNI REGIJI JUGOVZHODNA SLOVENIJA	53
SLIKA 42: DELEŽI POVRŠIN DRŽAVNIH NEKONCESIJSKIH GOZDOV RS PO KATEGORIJAH GOZDOV OSREDNJESLOVENSKI STATISTIČNI REGIJI (VIR: PODATKI SKZG RS 2011 IN ZGS 2010)	54
SLIKA 43: DRŽAVNI NEKONCESIJSKI GOZDOVI PO KATEGORIJAH GOZDOV IN LOKACIJE KMETIJSKIH GOSPODARSTEV PRIJAVITELJEV V OSREDNJESLOVENSKI STATISTIČNI REGIJI	56
SLIKA 44: DELEŽI POVRŠIN DRŽAVNIH NEKONCESIJSKIH GOZDOV RS PO KATEGORIJAH GOZDOV V GORENJSKI STATISTIČNI REGIJI (VIR: PODATKI SKZG RS 2011 IN ZGS 2010)	57
SLIKA 45: DRŽAVNI NEKONCESIJSKI GOZDOVI PO KATEGORIJAH GOZDOV IN LOKACIJE KMETIJSKIH GOSPODARSTEV PRIJAVITELJEV V GORENJSKI STATISTIČNI REGIJI	59
SLIKA 46: DELEŽI POVRŠIN DRŽAVNIH NEKONCESIJSKIH GOZDOV RS PO KATEGORIJAH GOZDOV V NOTRANJSKO-KRAŠKI STATISTIČNI REGIJI (VIR: PODATKI SKZG RS 2011 IN ZGS 2010)	60
SLIKA 47: DRŽAVNI NEKONCESIJSKI GOZDOVI PO KATEGORIJAH GOZDOV IN LOKACIJE KMETIJSKIH GOSPODARSTEV PRIJAVITELJEV V NOTRANJSKO-KRAŠKI STATISTIČNI REGIJI	62
SLIKA 48: DELEŽI POVRŠIN DRŽAVNIH NEKONCESIJSKIH GOZDOV RS PO KATEGORIJAH GOZDOV V GORIŠKI STATISTIČNI REGIJI (VIR: PODATKI SKZG RS 2011 IN ZGS 2010)	63

I. UVOD

Kmetije, ki se nahajajo v hribovsko gorskem območju, gospodarijo v težkih pogojih. Nahajajo se na območjih, kjer je povprečna nadmorska višina najmanj 700 m, oziroma je povprečni nagib najmanj 20 % ali v območjih, kjer je istočasno povprečna nadmorska višina najmanj 500 m in povprečni nagib najmanj 15 %. Velika strmina zahteva uporabo dražje (specialne) mehanizacije, višja nadmorska višina pa pomeni skrajšano vegetacijsko dobo, s tem pa omejeno možnost kmetijske rabe zemljišč. Hribovsko in gorsko območje pokriva okoli 72,3 odstotka površine Slovenije in vključuje gorske predele Julijskih Alp, Kamniško-Savinjskih Alp, Karavank, Pohorja in hribovska območja osrednje Slovenije. Z nacionalnega vidika gre za območja, kjer mora država z različnimi ukrepi ohranjati in omogočati razvoj hribovsko gorskih kmetij. K njihovi ohranitvi in razvoju lahko prispeva tudi gozdarstvo. Zato je bila v Programu razvoja gozdov, ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije leta 1996, zapisana usmeritev, da:

»– naj država kmetijam s težkimi razmerami pridelovanja, predvsem v hribovitem in gorskem svetu, na podlagi celovitega programa razvoja podeželja omogoči opravljanje del v državnih gozdovih, zamenjavo gozdov zaradi zaokroževanja posesti ali nakup bližnjega gozda pod ugodnejšimi pogoji, do površine, ki bi jo kmetija lahko obvladala z delom njenih članov. Pri tem je treba ohranjati večje zaokrožene površine državnih gozdov,

– je na kmetijah treba pospeševati razvoj dopolnilnih proizvodnih dejavnosti (npr. kakovostne predelave lesa, tradicionalne lesne obrti, kuhanja oglja, ipd.) ter razvoj storitvenih dejavnosti, povezanih z gozdom ter privlačnostjo gozdnate krajine in podeželja (npr. ekološki turizem, turizem na kmetiji, ipd.)«.

Do leta 2007 navedene usmeritve niso bile realizirane.

V mesecu novembru 2007 je Državni zbor Republike Slovenije sprejel Resolucijo o nacionalnem gozdnem programu (Uradni list RS, št. 111/07). V poglavju »Gospodarjenje z državnimi gozdovi« je eden od ciljev (Cilj 3) tudi »Ohraniti kmetije in podeželje v gorskem in hribovitem svetu z omejenimi možnostmi gospodarjenja«. Usmeritev, kako doseči navedeni cilj, je v Resoluciji o nacionalnem gozdnem programu opredeljena z besedilom, da je treba:

»- omogočiti, da fizične osebe, ki aktivno gospodarijo na kmetijah v gorskem in hribovitem svetu, uveljavijo prednostno pravico pri podelitvi koncesij za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije na podlagi programa ohranjanja posamezne kmetije.«.

Zaradi navedenega ter zaradi vse slabšega ekonomskega položaja hribovsko-gorskih kmetij je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v okviru postopka sprejema sprememb in dopolnitev Zakona o gozdovih v letu 2007 predlagalo, da se hribovsko-gorskim kmetom omogoči uveljavljanje prednostne pravice pri podelitvi koncesije za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije. Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih (Uradni list RS, št. 110/07) je bil tako dopolnjen 47. člen Zakona o gozdovih, ki v sedmem, osmem in devetem odstavku določa: (7) Fizična oseba, ki je kmet v skladu s predpisi, ki urejajo promet s kmetijskimi zemljišči in aktivno gospodari na kmetiji v gorskem oziroma hribovitem svetu z omejenimi možnostmi gospodarjenja, uveljavlja prednostno pravico pri podelitvi koncesije za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije. Prednostno pravico uveljavlja fizična oseba na podlagi posamičnega programa ohranjanja kmetije, ki je osnova za pripravo Programa ohranjanja kmetij in podeželja v gorskem in hribovitem svetu z omejenimi možnostmi gospodarjenja. (8) Program ohranjanja kmetij in podeželja v gorskem in hribovitem svetu z omejenimi možnostmi gospodarjenja pripravi minister, pristojen za gozdarstvo, sprejme pa ga Vlada Republike Slovenije. (9) Fizična oseba, ki želi uveljavljati prednostno pravico pri podelitvi koncesije za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije, poleg zgoraj navedenih,

izpolnjevati še naslednje pogoje: izkazati mora, da bo koncesijo izvajal v okviru svojega kmetijskega gospodarstva, ob smiselni uporabi 19. člena zakona o gozdovih; zagotoviti mora potrebna tehnična sredstva in imeti strokovna znanja za izvajanje koncesije; lastni in s koncesijo pridobljeni gozdovi predstavljajo zaokroženo celoto in ne smejo presegati 200 hektarjev.«

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v letu 2009 pripravilo predlog Pravilnika o pogojih, ki jih mora izpolnjevati fizična oseba za uveljavljanje prednostne pravice pri podelitvi koncesije za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije, s katerim je podrobneje opredelilo v Zakonu o gozdovih določene pogoje. Za pripravo navedenega pravilnika je minister, pristojen za gozdarstvo, imenoval delovno skupino, ki so jo sestavljali predstavniki Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Biotehniške fakultete – Oddelka za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, Zveze lastnikov gozdov Slovenije, Zadržne zveze Slovenije, Zavoda za gozdove Slovenije, Gozdarskega inštituta Slovenije, Skupnosti občin Slovenije, Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, Triglavskega narodnega parka, Kmetijskega inštituta Slovenije ter Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije.

Predlog navedenega pravilnika je bil v celoti usklajen s socialnimi partnerji. V začetku leta 2010 je bil pravilnik, ki ga je sprejel minister, pristojen za gozdarstvo, objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 2/10).

Na podlagi Zakona o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 13/98 – odl.US, 56/99-ZON, 67/02, 110/02-ZGO-1, 115/06 in 110/07) in navedenega pravilnika je bil dne 19. 2. 2010 v Uradnem listu Republike Slovenije objavljen javni poziv za pripravo posamičnega programa ohranjanja kmetije. Na podlagi popolnih vlog v okviru navedenega javnega poziva bo pripravljen Program ohranjanja kmetij in podeželja v gorskem in hribovitem svetu z omejenimi možnostmi gospodarjenja.

II. TEORETIČNO-METODOLOŠKA IZHODIŠČA

II.1 Namen in cilji ekspertize

Namen ekspertize je priprava strokovnih podlag Programa ohranjanja kmetij in podeželja v gorskem in hribovitem svetu z omejenimi možnostmi gospodarjenja.

Cilji ekspertize so:

- **analiza prijaviteljev na javni poziv za pripravo posamičnega programa ohranjanja kmetije** (število prijaviteljev - skupno, po občinah in statističnih regijah, število davčnih zavezancev, število kmetijskih zavarovancev, starostna struktura prijaviteljev, strokovna znanja prijaviteljev, aktivnost/status prijaviteljev, cilji/razvojna vizija hribovsko-gorskih kmetij, dopolnilne dejavnosti s področja gozdarstva in lesarstva),
- **analiza kmetijskih gospodarstev prijaviteljev** (razporeditev po višinskih pasovih, lokacija v območjih Natura 2000 in v zavarovanih območjih, površina zemljišč v uporabi, stalež živali, prihodek po dejavnostih, analiza polnovrednih delovnih moči (PDM) pred in po podelitvi koncesije),
- **analiza gozdarske dejavnosti in opremljenosti kmetijskih gospodarstev prijaviteljev z gozdarsko mehanizacijo** (povprečen obseg opravljenih del v gozdu v obdobju zadnjih petih let, analiza kmetijskih in gozdarskih tehničnih sredstev, analiza prilagojenih kmetijskih traktorjev, analiza motornih žag),
- **analiza gozdov v lasti Republike Slovenije, za katere koncesije še niso bile podeljene** (skupna površina, površina gozdov po posameznih kategorijah),
- **analiza državnih nekoncesijskih gozdov in števila prijaviteljev po statističnih regijah,**
- **analiza gozdov v lasti Republike Slovenije, za katere so do leta 2016 podeljene koncesije.**

II.2 Opredelitev pojmov

Koncesija pomeni dovoljenje, podelitev kake pravice, ugodnosti ali koristi.

V upravnem pravu je koncesija način izvajanja javne službe. Dajalec koncesije, ki se imenuje **koncedent**, je navadno država ali lokalna skupnost. Ta v koncesijskem aktu določi pogoje za izvajanje določene dejavnosti, katere izvajalec je oseba zasebnega prava (**koncesionar**). Koncedent in koncesionar določita medsebojna razmerja pri izvajanju neke javne službe s koncesijsko pogodbo (Novak 2004).

Pojmi , ki opredeljujejo velikostni potencial kmetij (Vir: Dernulc in sod. 2002)

Vsa zemljišča v uporabi so vsa kmetijska in nekmetijska zemljišča, ki jih ima kmetija v uporabi, vendar ni nujno, da jih obdeluje. V skupno zemljišče je všteta površina zemljišč, ki jih ima kmetija v lasti, povečana za površino zemljišč, vzetih v najem, in zmanjšana za površino zemljišč, danih v najem. Glede na sedanjo rabo so vsa zemljišča v uporabi razdeljena na:

- gozd,
- nerodovitna zemljišča,
- kmetijska zemljišča.

Kmetijska zemljišča v uporabi so kmetijska zemljišča, ki jih kmetije uporabljajo za kmetijsko pridelavo. Glede na sedanjo rabo so razdeljena na:

- njive in vrtove,
- sadovnjake,
- vinograde,
- travnike in pašnike.

Pojmi, ki opredeljujejo delovni potencial kmetij (Vir: Dernulc in sod. 2002)

Delovno silo na družinski kmetiji sestavljajo osebe, starejše od 15 let, ki so v referenčnem obdobju (zadnje leto pred izvedbo uradnega popisa kmetij¹) opravljale delo na tej kmetiji. K delovni sili se prištevajo tako člani kmetijskih gospodinjstev kot tudi na kmetijah redno zaposlene osebe.

Obseg opravljenega dela na kmetiji sestavljata delovni čas, porabljen za kmetijstvo (organizacija pridelave in prodaje, pridelovanje kmetijskih rastlin, reja živine, pripravo kmetijskih pridelkov za trg, vzdrževanje kmetijskih objektov in opreme) in delovni čas, porabljen za druge dejavnosti na kmetiji (predelava doma pridelanih kmetijskih pridelkov, gojenje, varstvo in izkoriščanje gozda, gozdarske storitve, predelava lesa, opravljanje storitev s kmetijsko mehanizacijo, transportne storitve, turizem na kmetijskem gospodarstvu, domača obrt, ribogojstvo, lov in reja divjadi). Podatki o obsegu dela za delovno silo na kmetiji so izračunani na osnovi ocenjene dnevne delovne obremenitve.

Koeficienti polnovrednih delovnih moči (PDM) so izračunani na osnovi razmerja števila ur, porabljenih za delo na kmetiji in enoletnim obsegom dela polno zaposlene osebe (1800 ur). V izračun PDM je upoštevan celoten letni vložek dela na kmetiji. Poleg dela gospodarja, drugih družinskih članov in redno zaposlenih na kmetiji, je vanj vključeno tudi najeto delo.

Kmetijsko gospodarstvo je organizacijsko in poslovno zaokrožena celota kmetijskih zemljišč, gozdov, zgradb, opreme in delovne sile, ki se ukvarja s kmetijsko pridelavo in je enotno vodena. (Vir: Kutin Slatnar 2011).

¹ Popis kmetijstva v Sloveniji l. 2000 in l. 2010 (SUR5)

II.3 Pravne podlage

Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93,13/98 – odl.US, 56/99-ZON, 67/02, 110/02– ZGO-1, 115/06, 110/07 in 106/10; v nadaljnjem besedilu: ZG)

47. člen ZG:

»(7) Fizična oseba, ki je kmet v skladu s predpisi, ki urejajo promet s kmetijskimi zemljišči in aktivno gospodari na kmetiji v gorskem oziroma hribovitem svetu z omejenimi možnostmi gospodarjenja, lahko uveljavlja prednostno pravico pri podelitvi koncesije za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije. Ne glede na določbe zakona, ki ureja Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, imajo upravičenci iz tega odstavka prednostno pravico pri podelitvi koncesije za izkoriščanje gozdov pred dosedanjimi koncesionarji. Prednostno pravico uveljavlja fizična oseba na podlagi posamičnega programa ohranjanja kmetije, ki je osnova za pripravo Programa ohranjanja kmetij in podeželja v gorskem in hribovitem svetu z omejenimi možnostmi gospodarjenja.

(8) Poleg pogojev iz prejšnjega odstavka mora fizična oseba, ki želi uveljavljati prednostno pravico pri podelitvi koncesije za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- izkazati mora, da bo koncesijo izvajal v okviru svojega kmetijskega gospodarstva, ob smiselni uporabi 19. člena zakona;
- zagotoviti mora potrebna tehnična sredstva in imeti strokovna znanja za izvajanje koncesije;
- lastni in s koncesijo pridobljeni gozdovi predstavljajo zaokroženo celoto in ne smejo presežati 200 hektarjev.

(9) Program ohranjanja kmetij in podeželja v gorskem in hribovitem svetu z omejenimi možnostmi gospodarjenja pripravi minister, pristojen za gozdarstvo, sprejme pa ga Vlada Republike Slovenije.

(12) Podrobnejše pogoje iz osmega odstavka tega člena predpiše minister, pristojen za gozdarstvo.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih (Uradni list RS, št. 110/07; v nadaljnjem besedilu: ZG-B)

49. člen ZG-B (prehodne in končne določbe):

»(6) Vlada sprejme program iz devetega odstavka 47. člena zakona v roku dveh let po uveljavitvi tega zakona.

(7) Določbe sedmega odstavka 47. člena zakona se začnejo uporabljati po sprejemu programa iz devetega odstavka 47. člena zakona.«.

Pravilnik o pogojih, ki jih mora izpolnjevati fizična oseba za uveljavljanje prednostne pravice pri podelitvi koncesije za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 2/10; v nadaljnjem besedilu: Pravilnik)

Pravilnik, ki je bil sprejet na podlagi dvanajstega odstavka 47. člena ZG, določa podrobnejše pogoje, ki jih mora izpolnjevati fizična oseba, ki želi uveljavljati prednostno pravico pri podelitvi koncesije za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije: status kmeta, aktivno gospodarjenje na kmetiji, lega kmetije v gorskem oziroma hribovitem svetu z omejenimi možnostmi gospodarjenja, izvajanje koncesije v okviru svoje kmetije, ustrezna tehnična sredstva in strokovna znanja, zaokrožena celota gozdnih zemljišč do 200 hektarjev ter izdelava enostavnega poslovnega načrta kot sestavnega dela posamičnega programa ohranjanja kmetije.

2. - 10. člen Pravilnika:

2. člen (pogoji)

Prednostni upravičenec lahko uveljavlja prednostno pravico pri podelitvi koncesije za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije, če na podlagi javnega poziva pripravi enostavni poslovni načrt, na podlagi katerega se pripravi posamični program ohranjanja kmetije in:

- je kmet v skladu s predpisi, ki urejajo promet s kmetijskimi zemljišči; aktivno gospodari na kmetiji;
- se kmetija nahaja v gorskem oziroma hribovitem svetu z omejenimi možnostmi gospodarjenja;
- bo koncesijo izvajal v okviru svoje kmetije, ob smiselni uporabi 19. člena Zakona o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 13/98 – odl. US, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 in 110/07);
- ima potrebna tehnična sredstva;
- ima strokovna znanja za izvajanje koncesije;
- lastni in s koncesijo pridobljeni gozdovi predstavljajo zaokroženo celoto, ki ne presega 200 hektarjev.

3. člen (status kmeta)

Izpolnjevanje pogoja prednostnega upravičenca iz prve alineje prejšnjega člena se ugotavlja na podlagi predpisov, ki urejajo promet s kmetijskimi zemljišči.

4. člen (aktivno gospodarjenje)

Šteje, da prednostni upravičenec aktivno gospodari na kmetiji, če se ugotovi na:

- Zavodu za gozdove Slovenije, da z gozdovi gospodari v skladu z gozdnogojitvenimi načrti, če ima prednostni upravičenec v lasti gozd, ali
- Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da je prednostni upravičenec vpisan v register kmetijskih gospodarstev (v nadaljnjem besedilu: RKG), če ni lastnik gozda.

5. člen (gorski oziroma hriboviti svet z omejenimi možnostmi gospodarjenja)

(1) Za območje gorskega oziroma hribovitega sveta z omejenimi možnostmi gospodarjenja se šteje hribovsko in gorsko območje, kot je določeno v Programu razvoja podeželja Republike Slovenije 2007–2013, ki ga je potrdila Komisija Evropske unije z odločbo št. CCI 2007 SI 06 RPO 001, dne 12. 9. 2007.

(2) Šteje se, da je pogoj iz tretje alineje 2. člena tega pravilnika izpolnjen, če iz izpisa RKG izhaja, da se več kot 50 odstotkov kmetijskih zemljišč nahaja v hribovsko-gorskem območju. Če kmetijsko gospodarstvo nima kmetijskih zemljišč, ali jih ima manj kot 50 odstotkov v hribovsko gorskem območju, mora dokazati, da se več kot 50 odstotkov gozdov nahaja v hribovsko-gorskem območju, kar se ugotovi na Zavodu za gozdove Slovenije.

6. člen (izvajanje koncesije v okviru svoje kmetije)

(1) Šteje, da je pogoj iz četrte alineje 2. člena tega pravilnika izpolnjen, če iz enostavnega poslovnega načrta iz 10. člena tega pravilnika izhaja, da je na kmetijskem gospodarstvu zagotovljena zadostna razpoložljiva delovna sila.

(2) Največ 25 odstotkov količine vseh načrtovanih del lahko prednostni upravičenec izvede s pomočjo drugih za ta dela registriranih fizičnih in pravnih oseb, ki izpolnjujejo predpisane pogoje glede strokovne usposobljenosti ali v obliki medsosedske pomoči, razen v primeru višje sile. V tem primeru se mora pridobiti predhodno soglasje koncedenta.

(3) Če se dela izvajajo v obliki medsosedske pomoči, morajo biti izvajalci teh del ustrezno usposobljeni. Za ustrezno usposobljenost se šteje opravljena nacionalna poklicna kvalifikacija za področje gozdarstva ali dokazilo o opravljeni poklicni ali srednji gozdarski šoli.

7. člen (tehnična sredstva)

(1) Prednostni upravičenec mora izkazati, da so na njegovi kmetiji potrebna tehnična sredstva vključno z osebno varovalno opremo za delo v gozdu, kar se ugotovi iz enostavnega poslovnega načrta iz 10. člena tega pravilnika.

(2) Potrebna tehnična oprema, vključno z osebno varovalno opremo iz prejšnjega odstavka, je:

1. traktor kolesnik za delo v gozdu, ki ima naslednje karakteristike:

- minimalna moč 40 kW,
 - pogon na vsa štiri kolesa,
 - kabino, ojačano za varno delo v gozdu,
 - zaščiteno podvozje;
2. fiksen ali snemljiv gozdarski vitel;
3. motorna žaga;
4. osebna varovalna oprema za delo v gozdu.

8. člen (strokovna znanja)

(1) Šteje, da je pogoj iz šeste alinee 2. člena tega pravilnika izpolnjen, če ima prednostni upravičenec opravljeno nacionalno poklicno kvalifikacijo za gozdarja sekača, gojitelja in traktorista ali opravljeno poklicno ali srednjo gozdarsko šolo.

(2) Pogoj glede opravljenih vseh treh poklicnih kvalifikacij iz prejšnjega odstavka je lahko izpolnjen v okviru kmetije prednostnega upravičenca, pri čemer mora imeti prednostni upravičenec, ki kandidira na razpis za podelitev koncesije, opravljeno vsaj eno nacionalno poklicno kvalifikacijo.

9. člen (zaokrožena celota do 200 hektarjev)

(1) Za dokazilo o izpolnjevanju pogoja iz sedme alinee 2. člena tega pravilnika šteje izjava prednostnega upravičenca o površini gozdnih zemljišč, ki jih ima v lasti, po posameznih katastrskih občinah.

(2) Za zaokroženo celoto iz sedme alinee 2. člena tega pravilnika štejejo gozdovi, ki so v katastrski občini, v kateri je sedež kmetije, ter katastrske občine, ki mejijo na to katastrsko občino.

10. člen (enostavni poslovni načrt)

Sestavni del posamičnega programa ohranjanja kmetije je tudi enostavni poslovni načrt, katerega vsebina in oblika sta določeni v prilogi 1, ki je sestavni del tega pravilnika.

Kot priloga je pravilniku priložen tudi obrazec enostavnega poslovnega načrta.

Javni poziv za pripravo posamičnega programa ohranjanja kmetije (Uradni list RS, št. 12/10)

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na podlagi sedmega odstavka 47. člena Zakona o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 13/98 – odl.US, 56/99- ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 in 110/07) ter Pravilnika dne 19. 2. 2010 v Uradnem listu Republike Slovenije objavilo Javni poziv za pripravo posamičnega programa ohranjanja kmetije (v nadaljnjem besedilu: javni poziv). Predmet javnega poziva je poziv za pripravo posamičnega programa ohranjanja kmetije, ki je osnova za pripravo Programa ohranjanja kmetij in podeželja v gorskem in hribovitem svetu z omejenimi možnostmi gospodarjenja za uveljavljanje prednostne pravice pri podelitvi koncesije za izkoriščanje

gozdov v lasti Republike Slovenije. V javnem pozivu je navedeno, kdo se šteje za upravičenca za pripravo posamičnega programa in pogoji, ki jih morajo upravičenci izpolnjevati. Upravičenci so morali vloge oddati v roku 3 mesecev od objave javnega poziva. Vloga na javni poziv je morala vsebovati naslednjo zahtevano dokumentacijo (5. točka javnega poziva):

- prijavo na javni poziv za pripravo posamičnega programa ohranjanja kmetije (dopis prijavitelja);
- izjavo o površini gozdnih zemljišč, ki jih ima upravičenec v lasti, po posameznih katastrskih občinah;
- izpolnjen enostavni poslovni načrt;
- izjavo upravičenca, da bodo do kandidature na razpis za podelitev koncesije za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije v okviru njegove kmetije zagotovljene vse tri nacionalne poklicne kvalifikacije (za gozdarja sekača, gojitelja in traktorista, pri čemer bo sam imel opravljeno vsaj eno nacionalno poklicno kvalifikacijo ali da bo imel upravičenec do kandidature opravljeno poklicno ali srednjo gozdarsko šolo.

Zakon o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 19/10 – uradno prečiščeno besedilo in 56/10; v nadaljnjem besedilu: ZSKZ)

Na podlagi 17. člena ZSKZ so bile dotedanjim upravljalcem državnih gozdov (bivša gozdna gospodarstva) dodeljene koncesije za dobo 20 let, tj. do leta 2016.

Uredba o koncesiji za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 98/10; v nadaljnjem besedilu: Uredba)

Na podlagi 21. člena Uredbe mora Sklad objaviti prvi javni razpis za izbiro koncesionarja za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije v skladu s to uredbo do 30. junija 2011.

III. ANALIZA STANJA

III.1 Analiza vlog, prispelih na javni poziv za pripravo posamičnega programa ohranjanja kmetije, ki izpolnjujejo predpisane pogoje

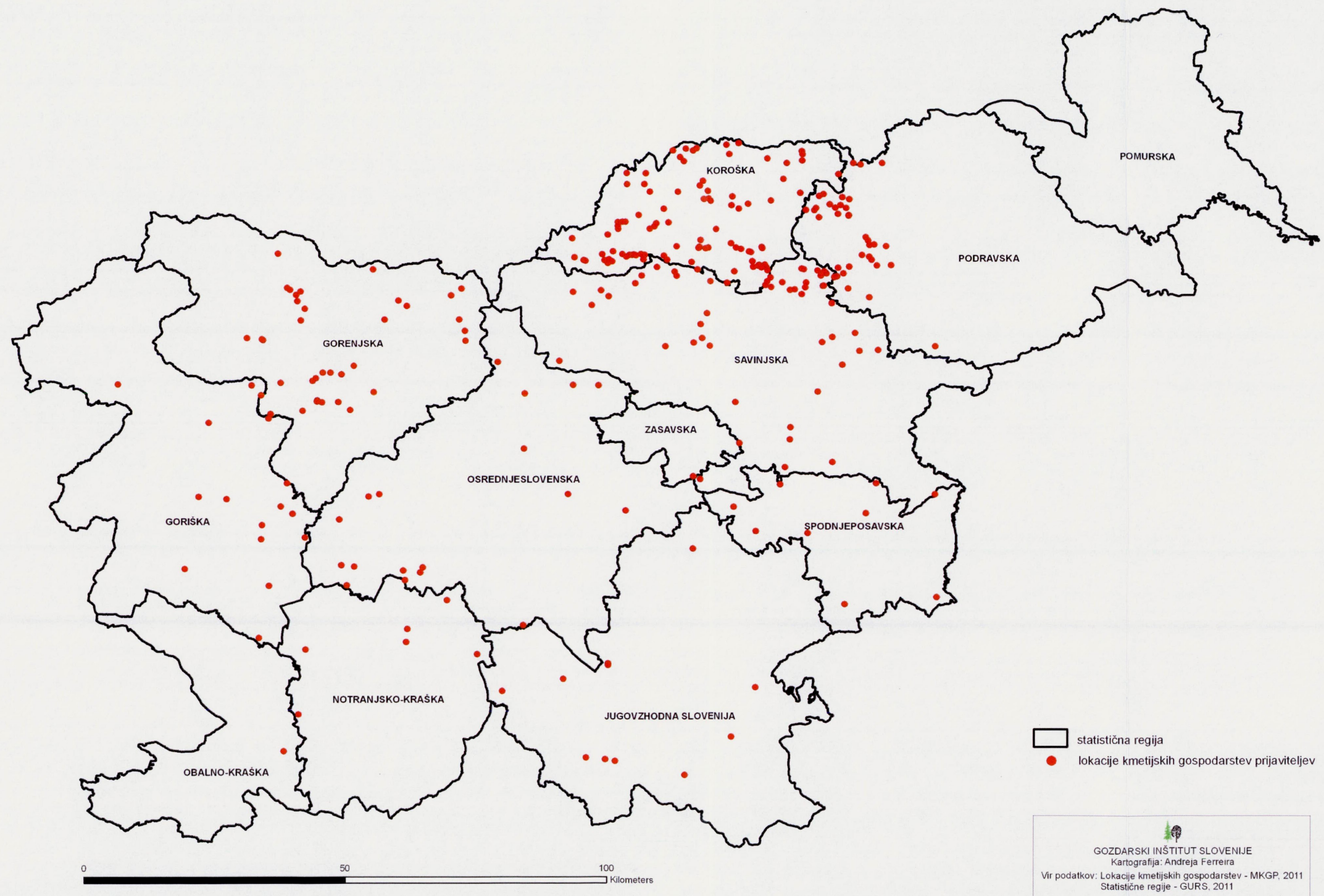
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je 19. 2. 2010 v Uradnem listu RS objavilo Javni poziv za pripravo posamičnega programa ohranjanja kmetije. Rok za oddajo vlog je bil 3 mesece po objavi javnega poziva. V predpisanem roku (do 19. 5. 2010) je na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano prispelo 491 vlog. Po tem roku je prispelo še 16 vlog. Po pregledu vlog, ki so pravočasno prispeli na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, je bilo popolnih 283 vlog. Prijavitelji, katerih vloge so bile popolne, prihajajo iz 74 občin: največ, 20, jih je iz občine Črna na Koroškem, 17 jih je iz Mislinje, 16 iz Slovenj Gradca, 14 iz Slovenske Bistrice, 13 iz Zreč, po 12 z Lovrenca na Pohorju in Železnikov, 11 iz Dravograda, iz ostalih občin pa jih je po 9 ali manj. Največ prijaviteljev, 94, je iz Koroške regije, najmanj, po 1, iz Obalno-kraške in Zasavske regije. V preglednici 1 je prikazano število prijaviteljev po občinah in statističnih regijah. Lokacije kmetijskih gospodarstev prijaviteljev prikazuje slika 1, na sliki 2 pa so poleg lokacij kmetijskih gospodarstev prijaviteljev prikazani tudi državni nekoncesijski gozdovi.

Preglednica 1: Število prijaviteljev po statističnih regijah in občinah

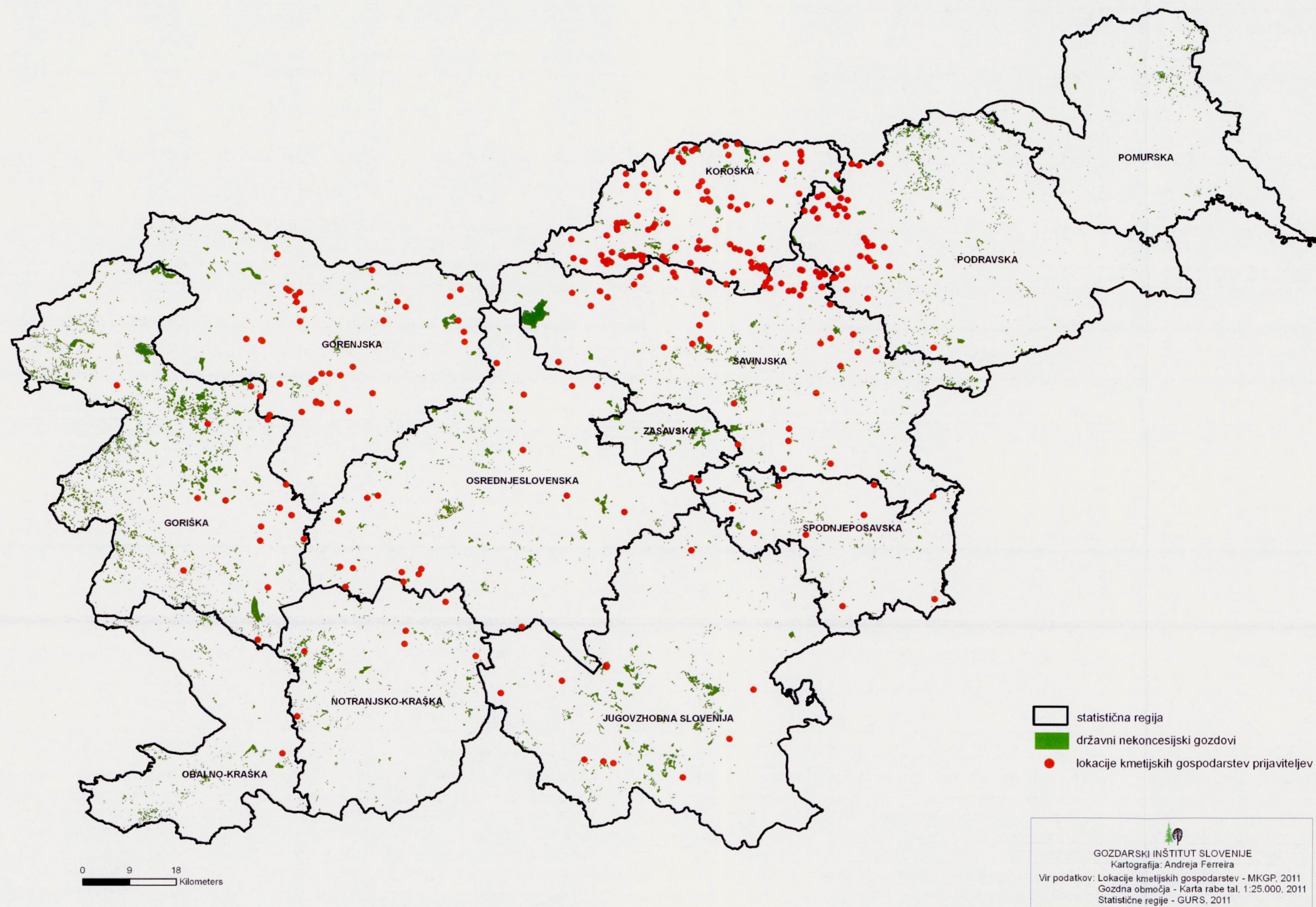
statistična regija/občina	št. prijaviteljev
Gorenjska regija	36
Bled	3
Bohinj	3
Gorje	4
Jesenice	1
Jezerško	2
Kranj	2
Preddvor	3
Škofja Loka	2
Tržič	4
Železniki	12
Goriška regija	15
Ajdovščina	2
Cerkno	1
Idrija	7
Kobarid	1
Tolmin	3
Vipava	1
Jugovzhodna Slovenija	11
Črnomelj	1
Kočevje	6
Loški Potok	1
Ribnica	1
Semič	1
Trebnje	1
Notranjsko - kraška regija	6
Bloke	1
Cerknica	3
Pivka	1
Postojna	1

statistična regija/občina	št. prijaviteljev
Koroška regija	94
Črna na Koroškem	20
Dravograd	11
Mežica	5
Mislinja	17
Muta	2
Podvelka	6
Prevalje	2
Radlje ob Dravi	5
Ravne na Koroškem	7
Ribnica na Pohorju	1
Slovenj Gradec	16
Vuzenica	2
Obalno - kraška regija	1
Hrpelje-Kozina	1
Osrednjeslovenska regija	18
Borovnica	2
Domžale	1
Horjul	2
Kamnik	4
Logatec	4
Šmartno pri Litiji	2
Velike Lašče	1
Vrhnika	2
Podravska regija	37
Lovrenc na Pohorju	12
Makole	1
Maribor	1
Oplotnica	4
Ruše	3
Selnica ob Dravi	2
Slovenska Bistrica	14
Spodnjeposavska regija	9
Brežice	2
Kostanjevica na Krki	1
Krško	2
Sevnica	4
Zasavska regija	1
Zagorje ob Savi	1

statistična regija/občina	št. prijaviteljev
Savinjska regija	55
Braslovče	1
Gornji Grad	1
Laško	4
Ljubno	3
Luče	1
Polzela	4
Radeče	1
Slovenske Konjice	4
Šentjur	5
Šoštanj	6
Velenje	2
Vitanje	9
Zreče	13
Žalec	1

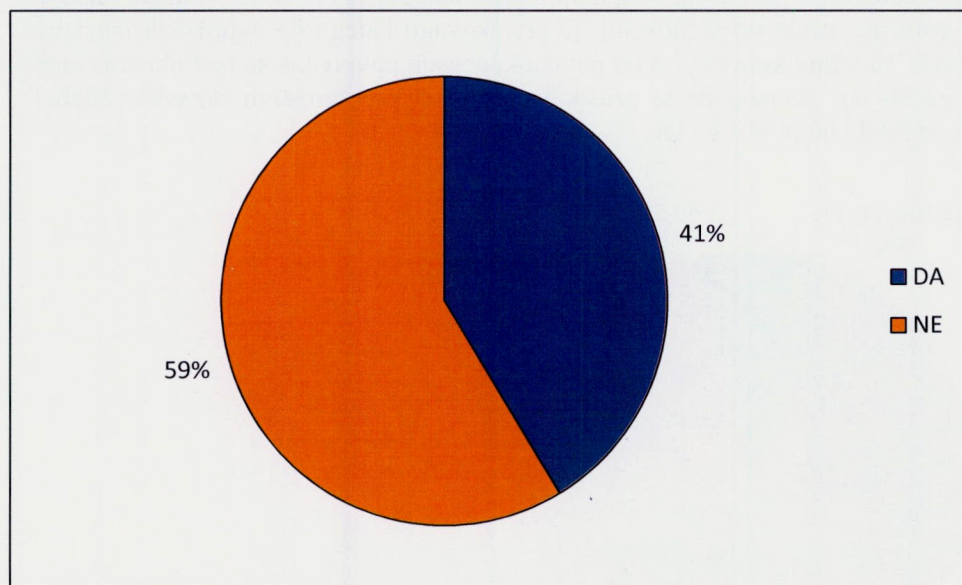
Slika 1: Lokacije kmetijskih gospodarstev prijaviteljev (Vir: MKGP 2011)

Slika 2: Lokacije kmetijskih gospodarstev prijaviteljev in območja državnih nekoncesijskih gozdov

III.1.1 Število davčnih zavezancev med prijavitelji

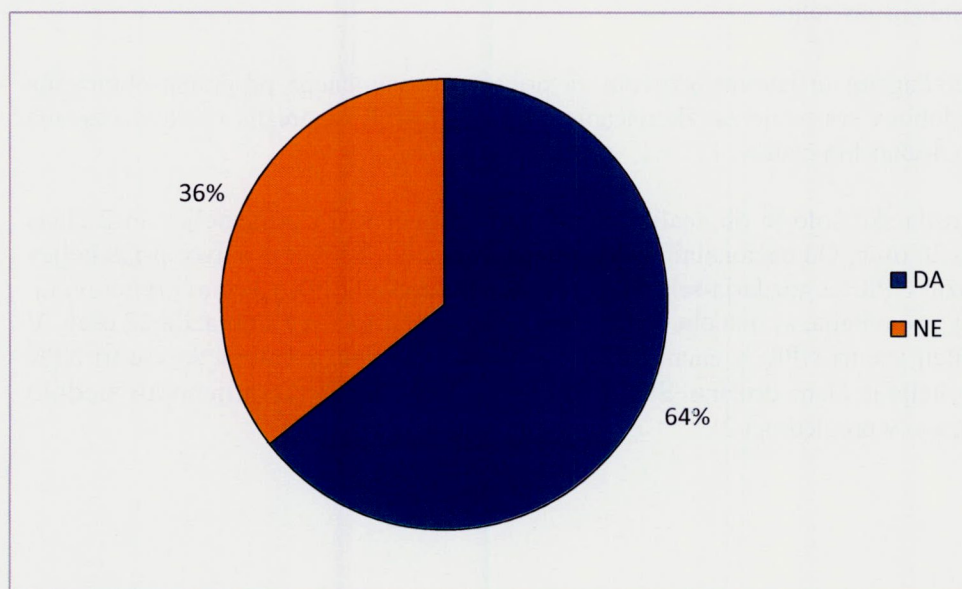
Med prijavitelji je 41 % oz. 117 davčnih zavezancev, 59 % oz. 166 jih ni davčnih zavezancev (slika 3).

Slika 3: Delež davčnih zavezancev med prijavitelji

III.1.2 Število kmetijskih zavarovancev med prijavitelji

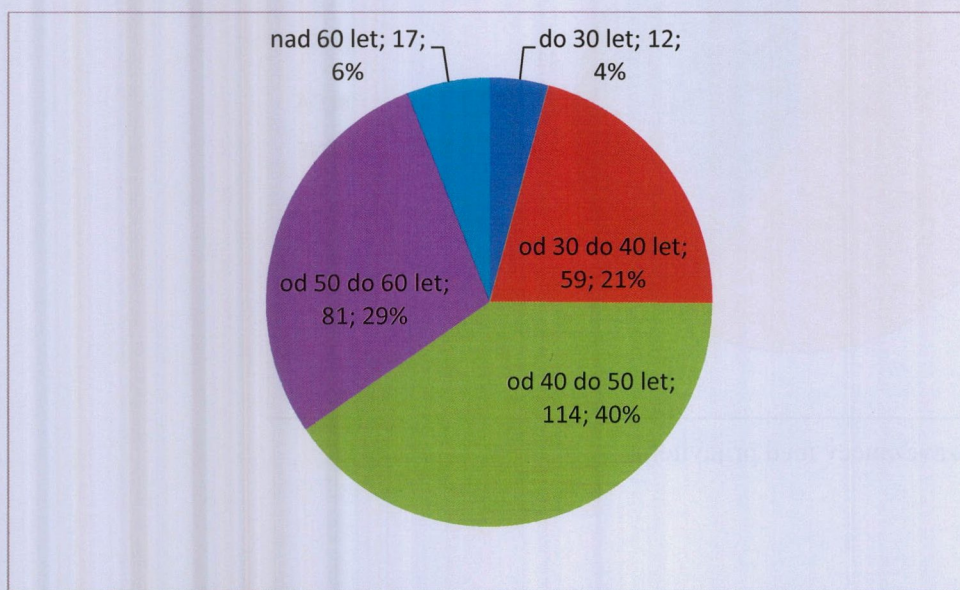
Med prijavitelji je 64 % oz. 182 kmetijskih zavarovancev, 36 % oz. 101 ni kmetijskih zavarovancev (slika 4).

Slika 4: Delež kmetijskih zavarovancev med prijavitelji

III.1.3 Starostna struktura prijaviteljev

Analiza nosilcev kmetije kaže, da je bil povprečni prijavitelj ob prijavi (leta 2010) star 46 let. Večina prijaviteljev (40 %) sodi v kategorijo med 40 in 50 let, njim sledi kategorija od 50 do 60 in nato nad 60 let (slika 5). Glede na lastniško strukturo v Sloveniji je pričakovano kategorija najmlajših najslabše zastopana. Ob predpostavki 10 letnih koncesij bo ob poteku koncesije povprečna starost obravnavanih prijaviteljev povečana na 56 let, obenem pa je pričakovan premik po starostnih razredih. Najbolj zastopana bosta razreda od 50 do 60 in nad 60 let.

Slika 5: Starostna struktura prijaviteljev

III.1.4 Strokovna znanja prijaviteljev

V skladu s pravnimi podlagami in javnim pozivom za pripravo posamičnega programa ohranjanja kmetije so pogoj za pridobitev koncesije za izkoriščanje gozdov v lasti RS ustrezna strokovna znanja prijavitelja oz. njegovih družinskih članov.

Poklicno oz. srednjo gozdarsko šolo je ob analizi vlog imelo zaključeno 24 prijaviteljev in 2 člana njihovih družin, skupno 26 oseb. Od nacionalnih poklicnih kvalifikacij – NPK ima največ prijaviteljev oz. članov njihovih družin NPK za gozdarja-sekača in gozdarja-traktorista (29), v večini primerov, t.j. 22, gre za eno osebo, t.j. prijavitelja, ki ima obe NPK. Za gozdarja-gojitelja se je izobrazilo 22 oseb. V 17 primerih ima prijavitelj vse tri NPK, v enem primeru je to član družine, 3-krat pa so vse tri NPK porazdeljene med prijavitelja in člane družine. Število prijaviteljev z NPK in poklicno ali srednjo gozdarsko šolo je prikazano v preglednici 2.

Preglednica 2: Število prijaviteljev z NPK in poklicno ali srednjo gozdarsko šolo

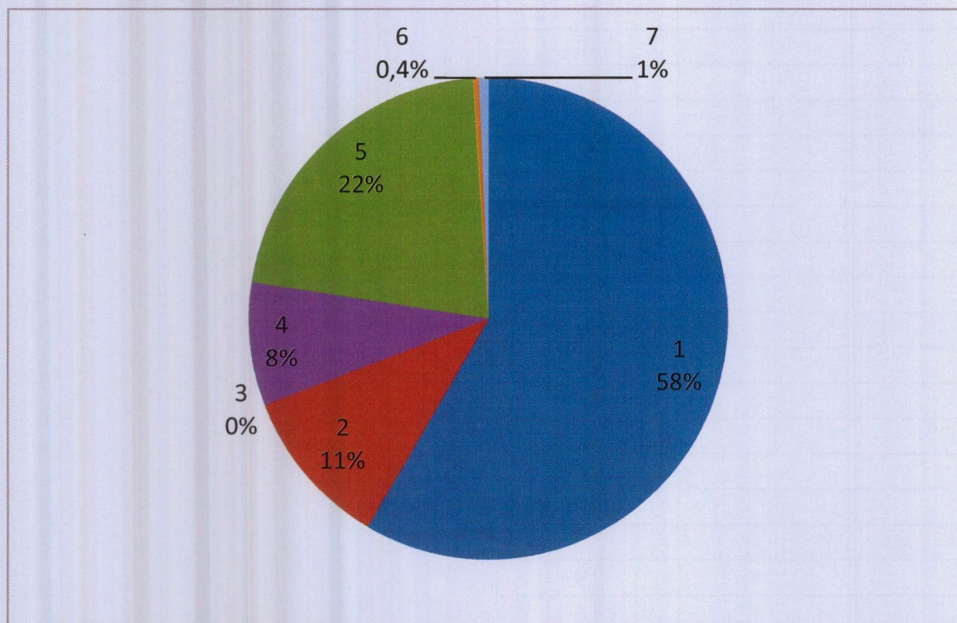
Nacionalna poklicna kvalifikacija (NPK)	Število [N]
Gozdar-sekač	
skupaj	26
prijavitelj ¹	22
družinski član ²	4
do 19.02.2010 ³	4
do 20.05.2011 ⁴	22
Gozdar-traktorist	
skupaj	25
prijavitelj ¹	22
družinski član ²	3
do 19.02.2010 ³	3
do 20.05.2011 ⁴	22
Gozdar-gojitelj	
skupaj	21
prijavitelj ¹	19
družinski član ²	1
do 19.02.2010 ³	1
do 20.05.2011 ⁴	20
Vse tri NPK	
skupaj	19
prijavitelj ¹	16
družinski član ²	3
Poklicna/srednja gozdarska šola	
skupaj	26
prijavitelj ¹	24
družinski član ²	2

Opombe: ¹ Nosilec NPK je prijavitelj sam
² Nosilec NPK ni prijavitelj, ampak drug družinski član
³ NPK je bila pridobljena do začetka tega razpisa, t.j. 19.02.2010 (ne glede na status lastnika NPK)
⁴ NPK je bila pridobljena do začetka priprave strokovnih podlag, t.j. 20.05.2011 (ne glede na status lastnika NPK)

Dinamika pridobivanja NPK prijaviteljev oz. članov njihovih družin kaže znaten porast v obdobju od začetka razpisa do začetka priprave strokovnih podlag. V primeru NPK za sekača oz. traktorista je število nosilcev kvalifikacije poraslo na več kot 3-kratnik začetnega, pri kvalifikaciji za gojitelja pa celo na 10-kratnik začetnega stanja.

III.1.5 Aktivnost/status prijaviteljev

Pregled aktivnosti/statusov prijaviteljev nam pokaže, da je večina nosilcev v kategoriji 1, kar pomeni, da je prijavitelj kmetijski zavarovanec/zavarovanka (slika 6). Sledi delež tistih, ki so zaposleni izven kmetije.

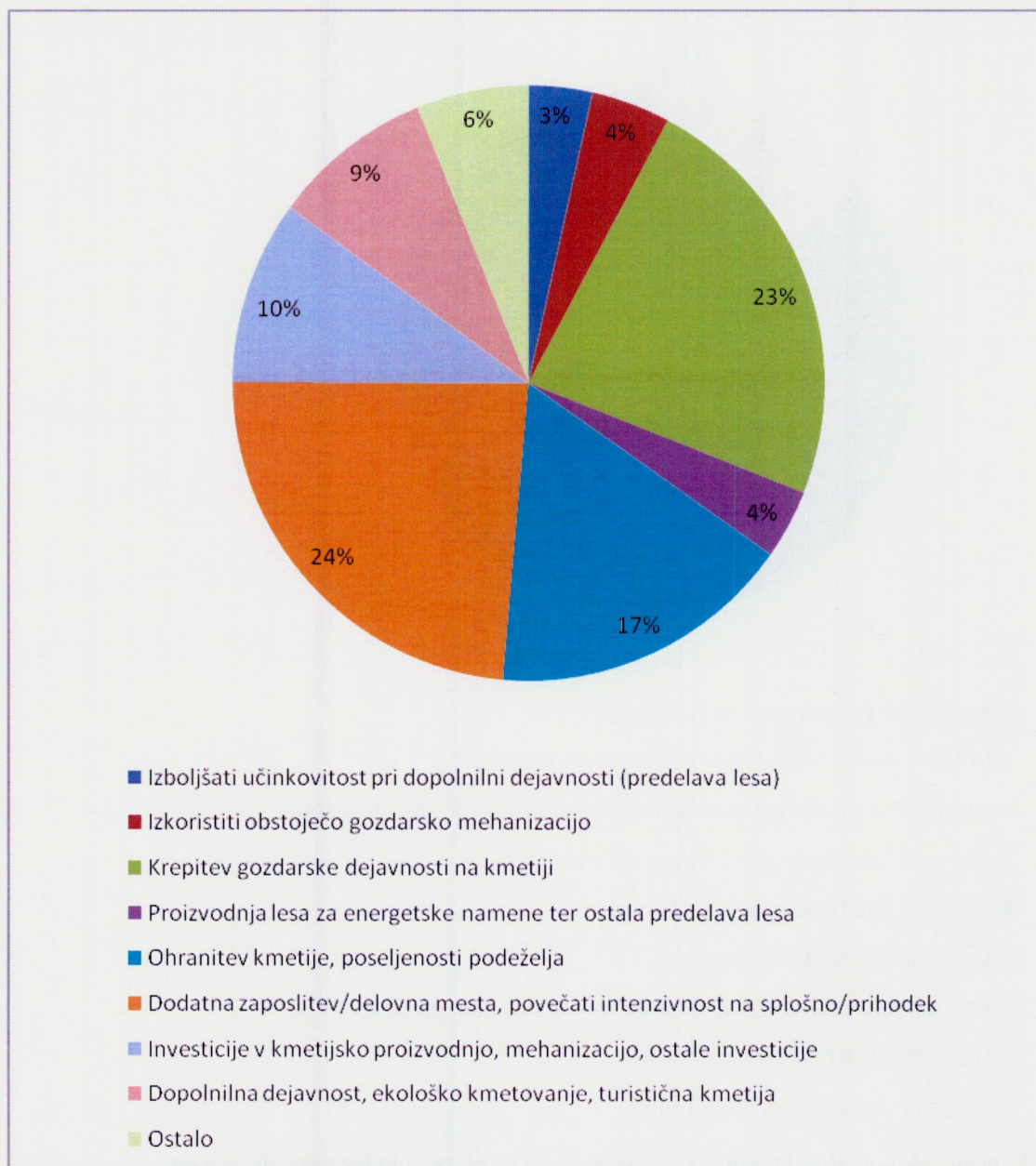

Status/aktivnost: 1 – kmetijski zavarovanec/zavarovanka (1 PDM); 2 – oseba v aktivni življenjski dobi, ki je zdravstveno zavarovana za opravljanje kmetijske dejavnosti (1 PDM); 3 – stalno najeta delovna sila (1 PDM); 4 – upokojenec (0,5 PDM); 5 – redno zaposlen izven kmetije (0,5 PDM); 6 – dijak ali študent (0,2 PDM); 7 – drugo-občasno najeta delovna sila, ipd (0,5PDM).

Slika 6: Aktivnost/status prijaviteljev

III.1.6 Cilji /razvojna vizija hribovsko-gorskih kmetij

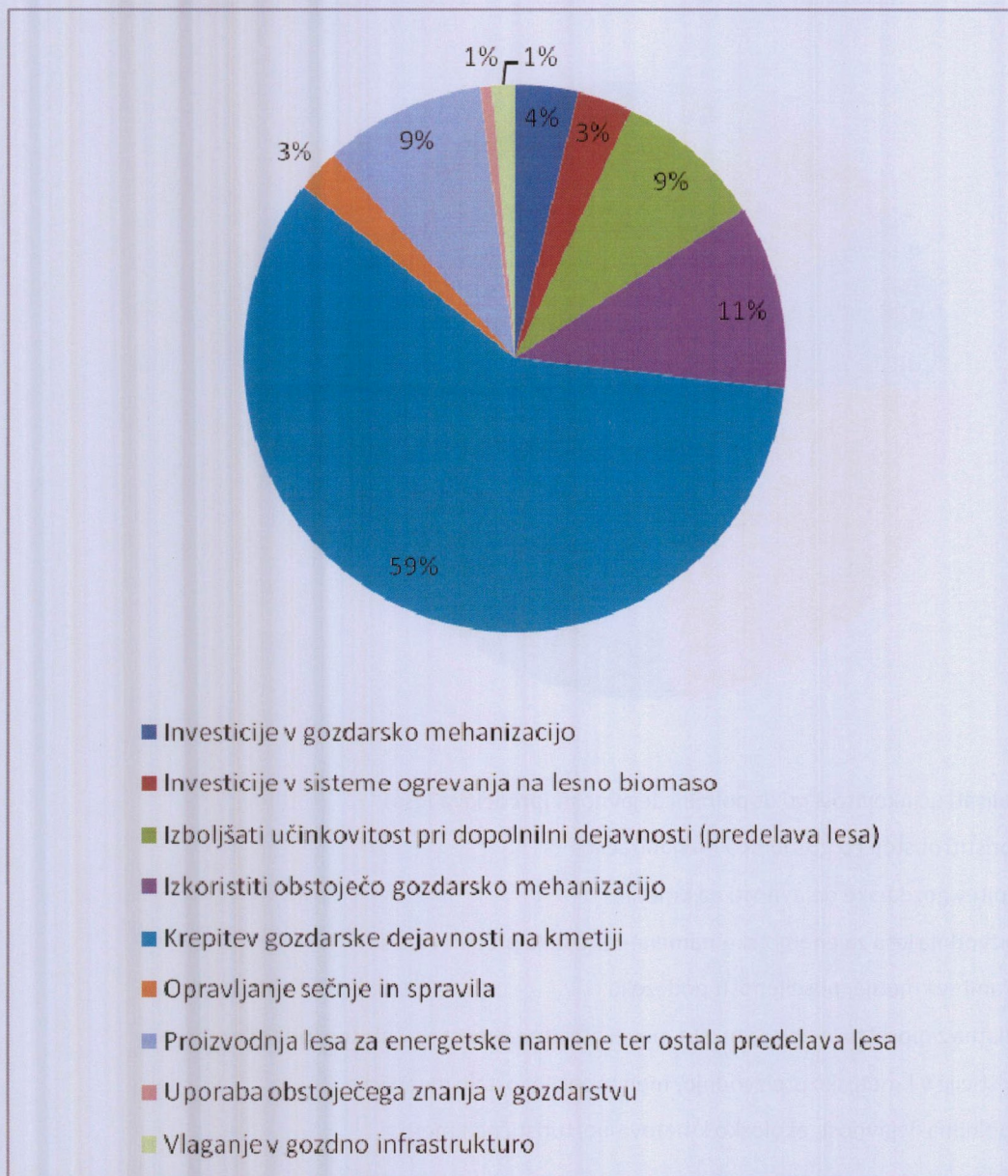
Analiza ciljev oziroma razvojnih vizij hribovsko-gorskih kmetij je pokazala, da si največ, (24 %) želi v prihodnje zagotoviti dodatno zaposlitev na kmetiji in s tem povečati prihodek. V 23 % so hribovsko-gorske kmetije kot cilj oziroma razvojno vizijo navedle krepitev gozdarske dejavnosti na kmetiji. S 17 % sledi cilj »Ohranitev kmetije, poseljenosti podeželja«, temu pa cilj »Investicije v kmetijsko proizvodnjo, mehanizacijo, ostale investicije« z 10 %. 9 % hribovsko-gorskih kmetij je navedlo kot cilj »Dopolnilna dejavnost, ekološko kmetovanje, turistična kmetija«. Ostale cilje je navedlo manj kot 5 % hribovsko-gorskih kmetij. Kategorija »Ostalo« (6 %) združuje cilje, ki so bili navedeni v 1 % ali manj, npr. »Investicije v gozdarsko mehanizacijo«, »Ohranitev/intenziviranje priraje živali oz. živalskih proizvodov«, »Investicije v sisteme ogrevanja na lesno biomaso«, »Opravljanje sečnje in spravila«, »Vlaganje v gozdno infrastrukturo«, »Uporaba obstoječega znanja v gozdarstvu«, »Zmanjšati negativne vplive kmetovanja na okolje«. Strukturo ciljev oz. razvojnih vizij hribovsko-gorskih kmetij prikazana na sliki 7.

Slika 7: Cilji hribovsko-gorskih kmetij

III.1.6.1 Cilji hribovsko-gorskih kmetij, ki se nanašajo na gozdarsko in lesarsko dejavnost

Med cilji na področju gozdarstva in lesarstva je največ hribovsko-gorskih kmetij (59 %) navedlo »Krepitev gozdarske dejavnosti na kmetiji«, sledi mu cilj »Izkoristiti obstoječo gozdarsko mehanizacijo« z 11 %, nato »Proizvodnja lesa za energetske namene ter ostala predelava lesa« in »Izboljšati učinkovitost pri dopolnilni dejavnosti (predelava lesa)« s po 9 % V 4 % je bil izpostavljen cilj »Investicije v gozdarsko mehanizacijo«, v 3 % pa »Opravljanje sečnje in spravila« ter »Investicije v sisteme ogrevanja na lesno biomaso«. Z le po 1 % sta bila navedena cilja »Vlaganja v gozdno infrastrukturo« in »Uporaba obstoječega znanja v gozdarstvu«. Struktura ciljev hribovsko-gorskih kmetij s področja gozdarstva in lesarstva je prikazana na sliki 8.

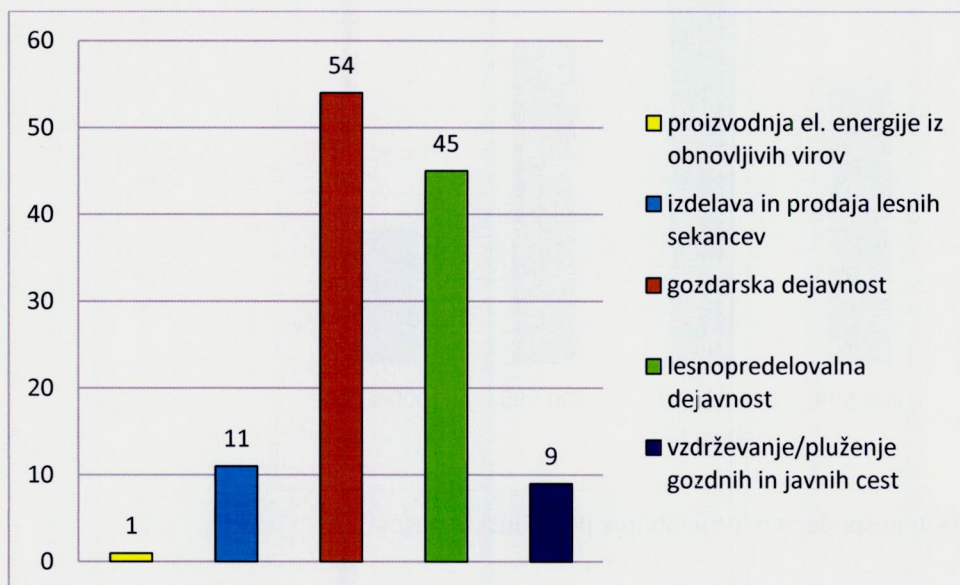
Slika 8: Cilji hribovsko-gorskih kmetij, ki se nanašajo na gozdarsko in lesarsko dejavnost

III.1.7 Dopolnilne dejavnosti s področja gozdarstva in lesarstva na kmetijskih gospodarstvih prijaviteljev

Analiza 282 hribovsko-gorskih kmetij je pokazala, da se že sedaj 120 hribovsko-gorskih kmetij ukvarja z eno ali več dopolnilnih dejavnosti s področja gozdarstva in lesarstva (preglednica 3, slika 9). Največ, 54 hribovsko-gorskih kmetij, se ukvarja z gozdarsko dejavnostjo, torej s sečnjo in spravilom lesa. 45 hribovsko-gorskih kmetij ima lesnopredelovalno dejavnost, med katero sodijo razrez hlodovine, izdelava drv, izdelava palet, tesarstvo, mizarstvo itd. 11 se jih ukvarja z izdelavo in prodajo lesnih sekancev, 9 z vzdrževanjem/pluženjem gozdnih in javnih cest, 1 pa s proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov.

Preglednica 3: Število hribovsko-gorskih kmetij, ki se ukvarjajo z dopolnilno dejavnostjo s področja gozdarstva ali lesarstva

dopolnilne dejavnosti na hribovsko-gorskih kmetijah (gozdarstvo/lesarstvo)	število hribovsko-gorskih kmetij
proizvodnja el. energije iz obnovljivih virov	1
izdelava in prodaja lesnih sekancev	11
gozdarska dejavnost	54
lesnopredelovalna dejavnost	45
vzdrževanje gozdnih in javnih cest	9

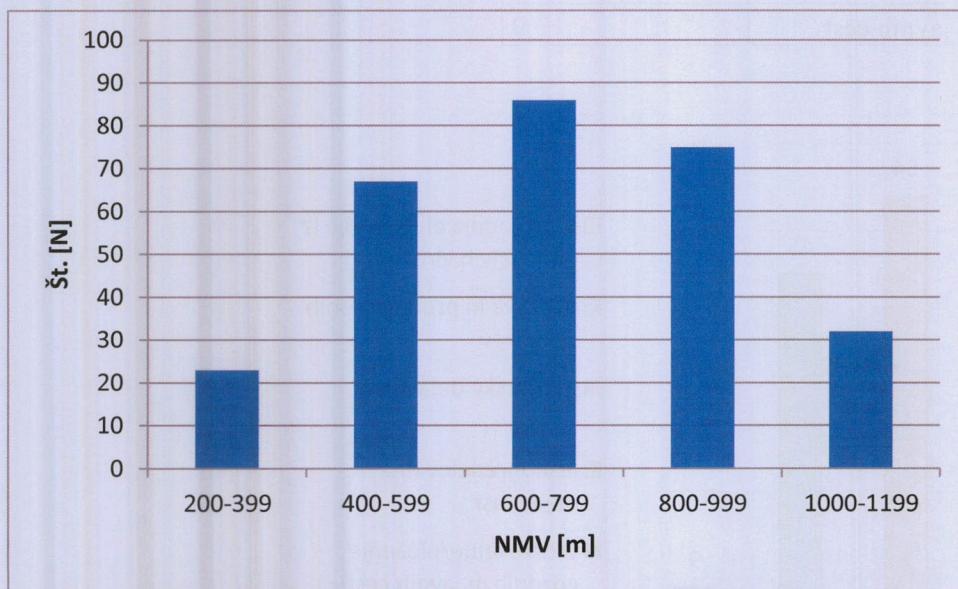

Slika 9: Število hribovsko-gorskih kmetij, ki se ukvarjajo z dopolnilno dejavnostjo s področja gozdarstva ali lesarstva

III.2 Analiza kmetijskih gospodarstev prijaviteljev

III.2.1 Razporeditev kmetijskih gospodarstev prijaviteljev po višinskih pasovih

Iz slike 10 je razvidna struktura kmetijskih gospodarstev po šestih razredih nadmorske višine. V razredu 0-199 m n.v. ni kmetijskih gospodarstev prijaviteljev, v razredu 200-399 m jih je 23, v razredu 400-599 m 67, v razredu 600-799 m 86, v razredu 800-999 m 75 in v razredu 1000-1199 m 32. Povprečna nadmorska višina vseh kmetijskih gospodarstev prijaviteljev je 709 m, mediana² 720 m, modus³ pa 700 m oz. se nahaja v razredu 600-799 m.

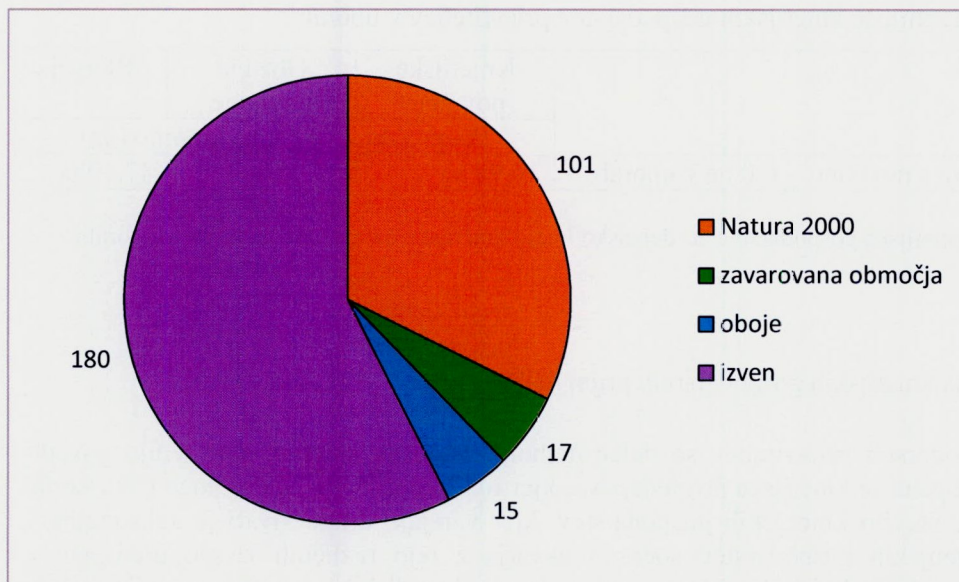
Slika 10: Število kmetijskih gospodarstev prijaviteljev po višinskih pasovih

² Mediana predstavlja mero sredine, ki razpolavlja populacijo oz. vzorec – tako ima 50% enot vrednost znaka večjo od mediane, 50% enot pa vrednost znaka, ki je nižja od mediane.

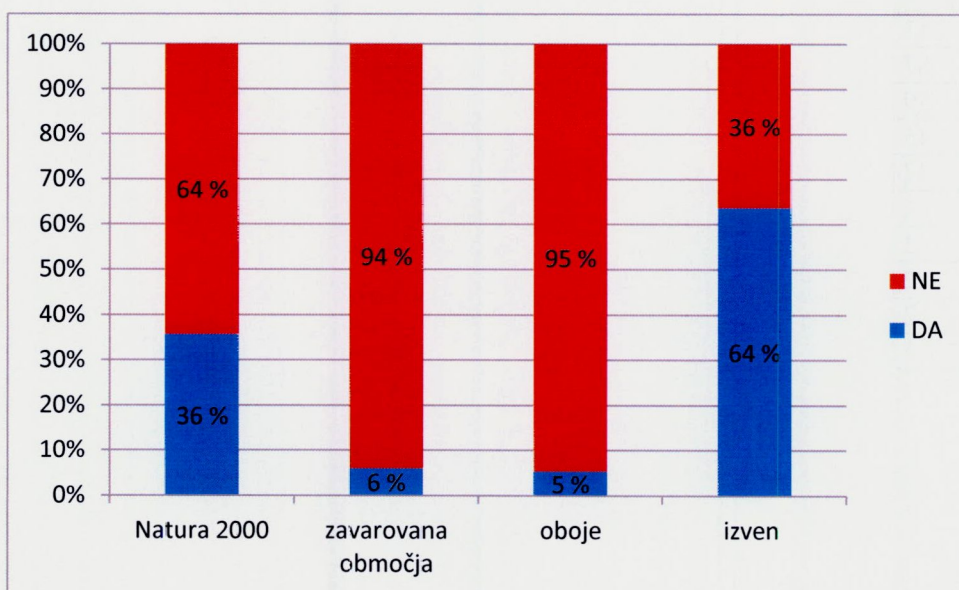
³ Modus predstavlja srednjo mero, ki predstavlja mesto največje gostitve frekvence – vrednost znaka, ki ga zaseda največje št. enot vzorca oz. populacije.

III.2.2 Lokacija kmetijskih gospodarstev prijaviteljev v območjih NATURA 2000 in zavarovanih območjih

Več kot tretjina kmetijskih gospodarstev prijaviteljev (36 % oz. 101) se nahaja v območjih NATURA2000, 6 % (17) v zavarovanih območjih, 5 % (15) v obeh kategorijah, 64 % pa se jih nahaja izven omenjenih območij (sliki 11 in 12).

Slika 11: Število kmetijskih gospodarstev v območjih NATURA 2000, zavarovanih območjih, v obeh območjih in izven

Slika 12: Delež kmetijskih gospodarstev v območjih NATURA 2000, zavarovanih območjih, v obeh območjih in izven

III.2.3 Površina zemljišč kmetijskih gospodarstev prijaviteljev v uporabi

Povprečna velikost vseh kmetijskih zemljišč v uporabi na kmetijskih gospodarstvih prijaviteljev je 16,98 ha, povprečna velikost gozdnih zemljišč v uporabi pa je 31,05 ha (preglednica 4). Povprečna velikost kmetijskih in gozdnih zemljišč v uporabi skupaj na kmetijskih gospodarstvih prijaviteljev je 47,19 ha.

Preglednica 4: Površina zemljišč kmetijskih gospodarstev prijaviteljev v uporabi

	Kmetijske površine	Gozdne površine	Skupaj
	Povprečna velikost na kmetijo (ha)		
Kmetijska gospodarstva s površino > 0,0 ha v uporabi ¹	16,98 ha	31,05 ha	47,19ha

Opombe:

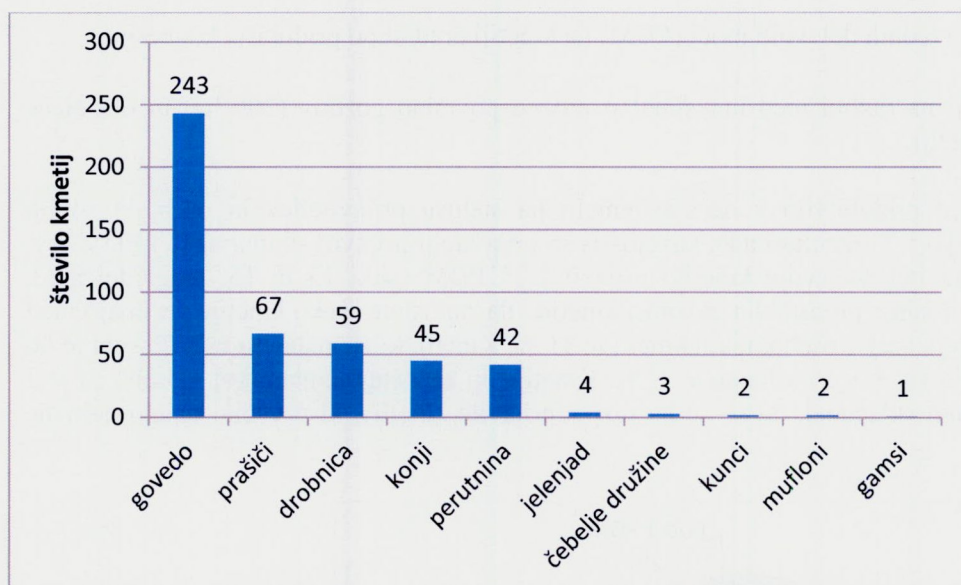
¹ V izračun so vključena kmetijska gospodarstva, ki dejansko imajo kmetijske oz. gozdne površine v uporabi.

III.2.4 Stalež živali na kmetijskih gospodarstvih prijaviteljev

Med kmetijskimi gospodarstvi prijaviteljev so daleč najbolj zastopane kmetije, kjer redijo govedo (243), opazneje so zastopana še kmetijska gospodarstva, kjer redijo prašiče (67), drobnico (59), konje (45) in perutnino (42). Število kmetijskih gospodarstev, kjer vzrejajo druge živali je zelo majhno. Seveda se mnogo kmetijskih gospodarstev sočasno ukvarja z rejo različnih živali, predvsem z govedorejo, prašičerejo, rejo drobnice, konj in perutnine. Število kmetijskih gospodarstev prijaviteljev po vrsti živali, ki jih redijo, je prikazano v preglednici 5 in na sliki 13.

Preglednica 5: Število kmetijskih gospodarstev prijaviteljev po vrsti živali, ki jih redijo

vrsta živali	število kmetij
govedo	243
prašiči	67
drobnica	59
konji	45
perutnina	42
jelenjad	4
čebelje družine	3
kunci	2
mufloni	2
gamsi	1

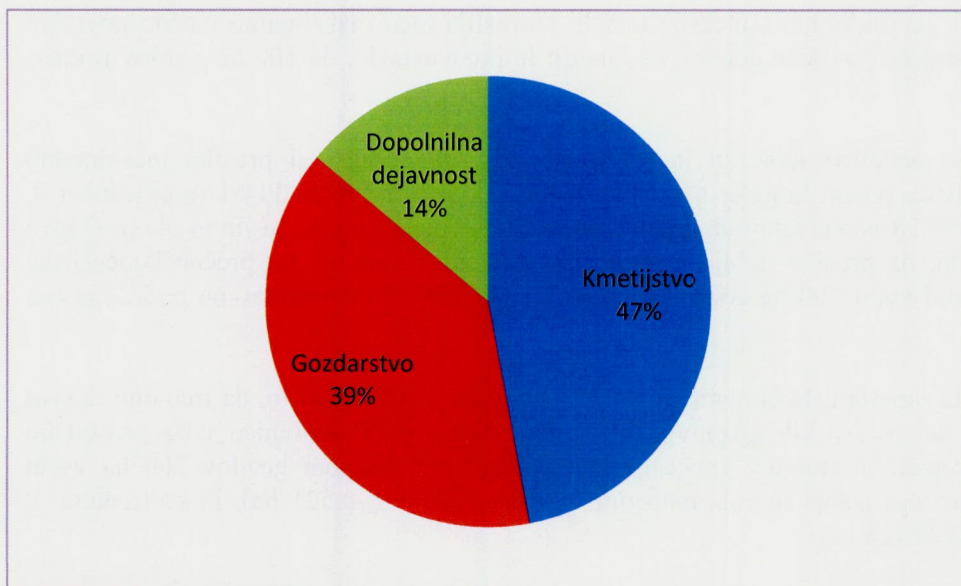

Slika 13: Število kmetijskih gospodarstev prijaviteljev po vrsti živali, ki jih redijo

Na kmetijskih gospodarstvih prijaviteljev redijo v povprečju 21 govedi in 10 ovc in koz, ostale živali (perutnina, prašiči, konji, kunci, čebelje družine, jeleni, mufloni, gamsi) so manj številčne in prisotne na manjšemu številu kmetijskih gospodarstev. V povprečju je na kmetiji 37 enot živali.

III.2.5 Prihodek iz dejavnosti na kmetiji

Na podlagi analize kmetijskih gospodarstev prijaviteljev ugotavljamo, da v povprečju kmetijska dejavnost predstavlja 47 % dohodka, gozdarska dejavnost 39 % ter dopolnilna dejavnost 14 % (slika 14). Prijavitelji med dopolnilnimi dejavnostmi navajajo gozdarske usluge, predelavo lesa, turizem, vzdrževanje cest in ostalo.

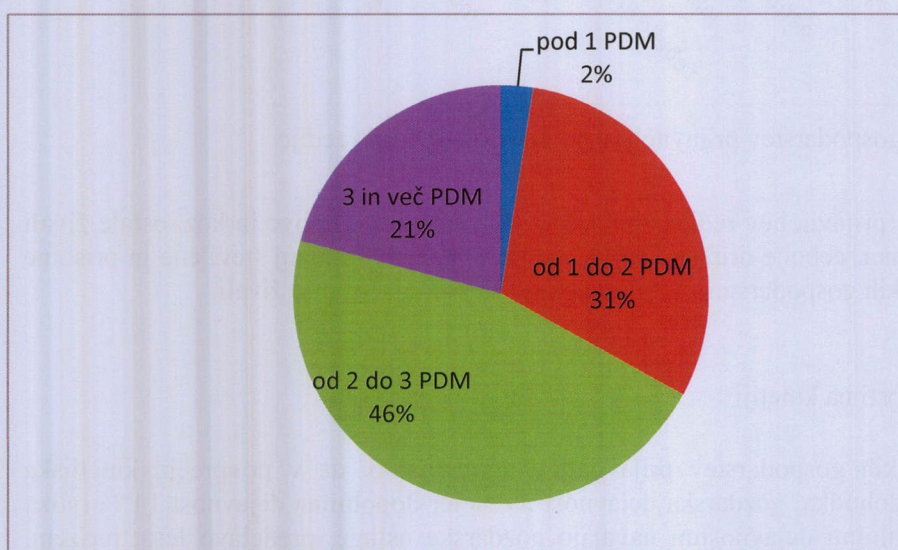

Slika 14: Deleži prihodkov iz dejavnosti na kmetiji

III.2.6 Analiza polnovrednih delovnih moči (PDM) na kmetiji pred in po pridobitvi koncesije.

Izračun slednjih temelji na razliki med maksimalno možno površino gozdov (200 ha) in obstoječe površine gozdov na kmetiji.

Analiza PDM-jev pred pridobitvijo koncesije temelji na statusu prijaviteljev in oseb, ki so jih prijavitelji navedli v prijavi. Ti rezultati nam kažejo, da so prijavitelji prijavili skupno 633,4 PDM-jev, povprečno je vsak prijavitelj za svojo kmetijo prijavil 2,25 PDM (sliki 15 in 16, preglednica 6). Vrednost PDM-jev nam lahko predstavlja možnost kmetije, da zaposluje. Tako kmetije, ki imajo med 1 in 2 PDM-ja zaposlujejo vsaj 1 osebo, takih kmetij je 31 %. Kmetij, ki zaposlujejo vsaj 2 osebi je 46 %, kmetij, ki zaposlujejo več kot 3 osebe pa je 21 %. Kmetije, ki zaposlujejo manj kot 1 osebo pa je 2 %. Iz teh podatkov lahko sklepamo, da so se na razpis prijavile kmetije, ki v večini dajejo delovna mesta.

Slika 15: Število PDM na kmetijah pred pridobitvijo koncesije

Izračun stanja PDM-jev po pridobitvi koncesije temelji na razliki med maksimalno možno površino gozdov (200 ha) in obstoječe površine gozdov na kmetiji in predpostavki, da 100 ha gozdov prinese 0,41 PDM-ja.

Če vzamemo stanje po podelitvi koncesij in predpostavimo, da dobijo vsi prosilci maksimalno površino gozdnih zemljišč, potem kmetije skupno pridobijo dodatnih 196,28 PDM (preglednica 7, slika 16). To pomeni 196,28 potencialnih dodatnih zaposlitev na podeželju, ki bi jih ta ukrep države prinesel ob predpostavki, da prosilci dobijo maksimalno površino zemljišč. Povprečna koncesijska kmetija bi ob maksimalni kvoti 200 ha gozda povečala število sedanjih zaposlitev na podeželju (na nivoju PDM) za 30%.

Za doseg tega stanja bi morala država nameniti 47.873 ha gozdov. Glede na to, da trenutno država nima na voljo dovolj nekoncesijskih gozdov (17.352 ha), hkrati pa ti tudi niso tako prostorsko razporejeni, da bi omogočili pridobitev koncesije z maksimalnim obsegom gozdov 200 ha vsem prosilcem, bi za doseg tega stanja morala nameniti tudi del gozdov (30.521 ha), ki so trenutno v koncesiji do leta 2016 (228.728 ha).

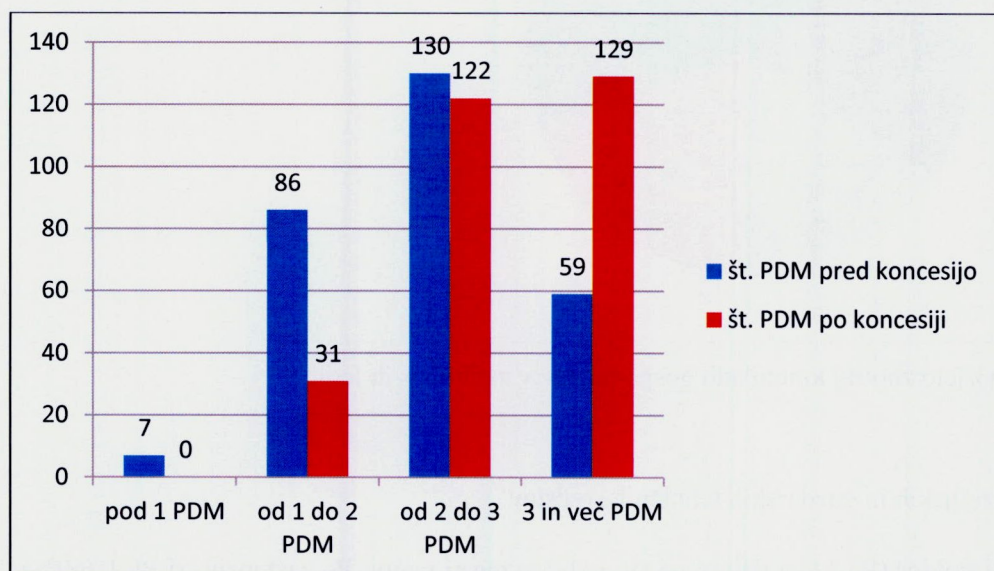
Če bodo hribovsko-gorskim kmetom podeljene koncesije trenutno razpoložljivih 17.352 ha nekoncesijskih državnih gozdov, bo to pomenilo novih 71 delovnih mest na podeželju (71,14 PDM).

Preglednica 6: PDM - sedanje stanje glede na status oseb

N	282
povprečno	2,25
maksimum	8
mininum	0,5
Skupaj	633,4

Preglednica 7: PDM po pridobitvi koncesije, skupno 200 ha

N	282
povprečno	2,94
maksimum	8,78
mininum	1,26
Skupaj	829,68

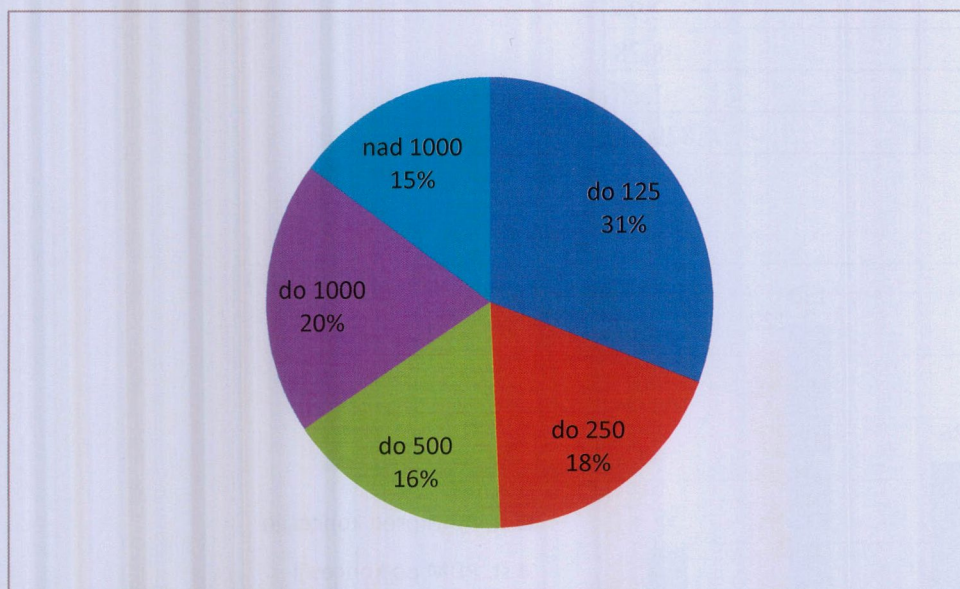

Slika 16: Število PDM pred koncesijo in po pridobitvi koncesije

III.3 Analiza gozdarske dejavnosti in opremljenosti kmetijskih gospodarstev prijaviteljev z gozdarsko mehanizacijo

III.3.1 Povprečni obseg opravljenih del v gozdu v obdobju zadnjih 5 let

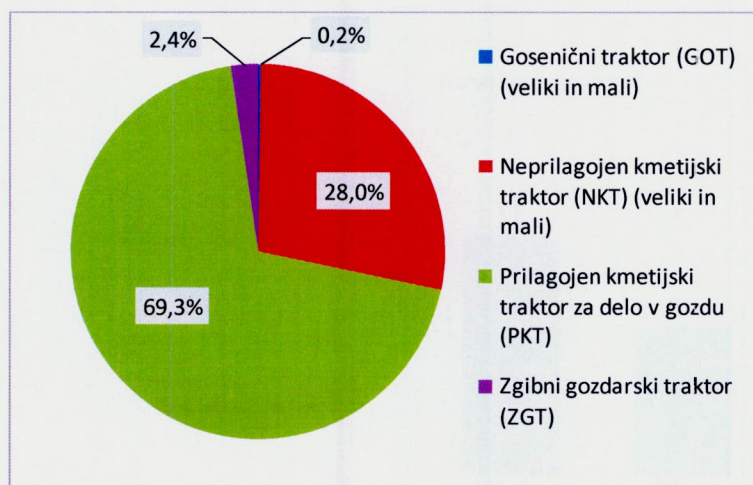
Povprečni obseg opravljenih del v zadnjih 5 letih po kmetijskih gospodarstvih kaže, da 93 % sečnje in spravila opravijo znotraj kmetijskega gospodarstva. Slika 17 kaže, da v večini (31 %) sekajo v razredu do 125 m³ letno za povprečje zadnjih petih let. 15 % pa je tudi takih, ki sekajo nad 1000 m³ oz. združena skupina, ki poseka nad 500 m³ letno obsega 35 %. Za prevoz lesa se v 43 % poslužujejo zunanjih storitev. Skupno so prijavitelji zgradili 93,25 km gozdnih vlak, pri čimer so v 60 % najeli zunanjo delovno silo. Zgrajenih je bilo tudi 14,93 km gozdnih cest, 73 % z najeto delovno silo.

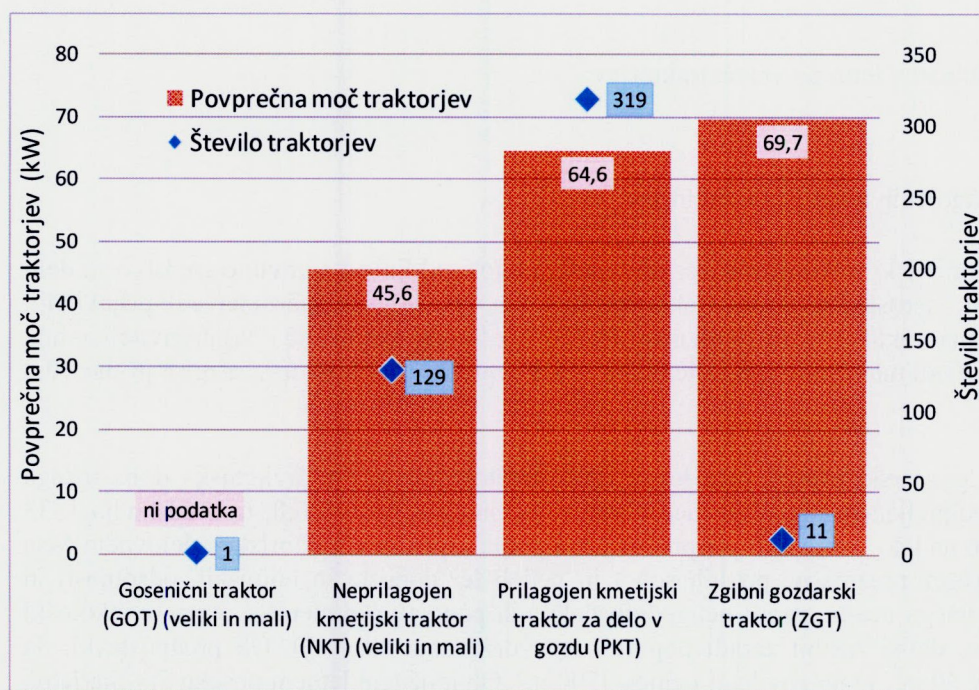
Slika 17: Sečnja v m³/leto znotraj kmetijskih gospodarstev v zadnjih 5-ih letih

III.3.2 Analiza kmetijskih in gozdarskih tehničnih sredstev

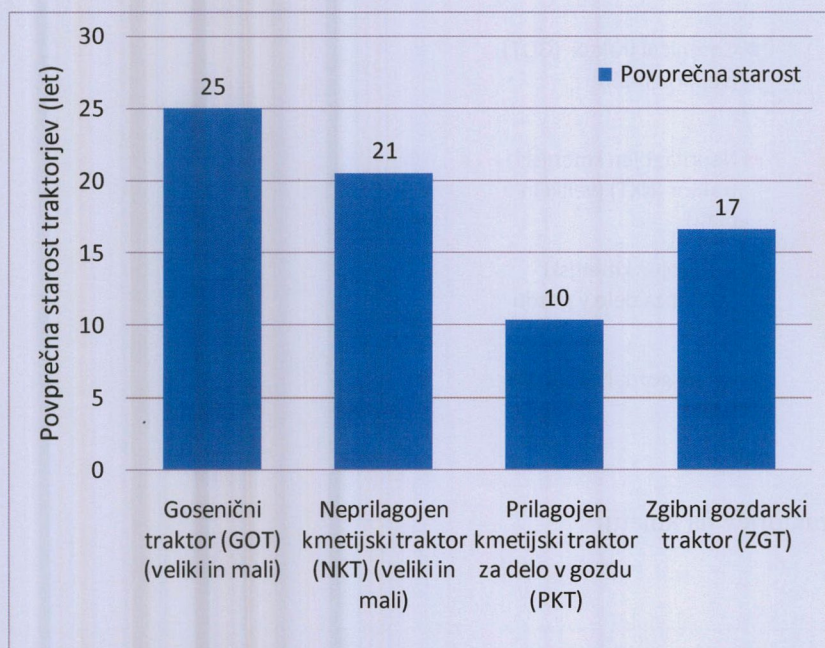
Prilagojeni kmetijski traktor (PKT) za delo v gozdu je bil razpisni pogoj. Po zastopanosti PKT (69%) sledijo neprilagojeni kmetijski traktorji (NKT), tem pa zgibni gozdarski traktorji in 1 gosenični traktor, prilagojen za delo v gozdu (slika 18). Poleg traktorjev so prijavitelji v vlogi navedli še 1 stroj za sečnjo, 8 žičnic različnega tipa ter 56 gozdarskih traktorskih prikolic. Analiza kaže, da so prosilci večinoma opremljeni za delo v gozdu na traktorskih terenih. Slika 19 prikazuje število traktorjev po vrstah in njihovo povprečno moč (kW), slika 20 pa njihovo povprečno starost.

Slika 18: Deleži posameznih vrst traktorjev na kmetiji

Slika 19: Število traktorjev po vrstah in njihova povprečna moč (kW)

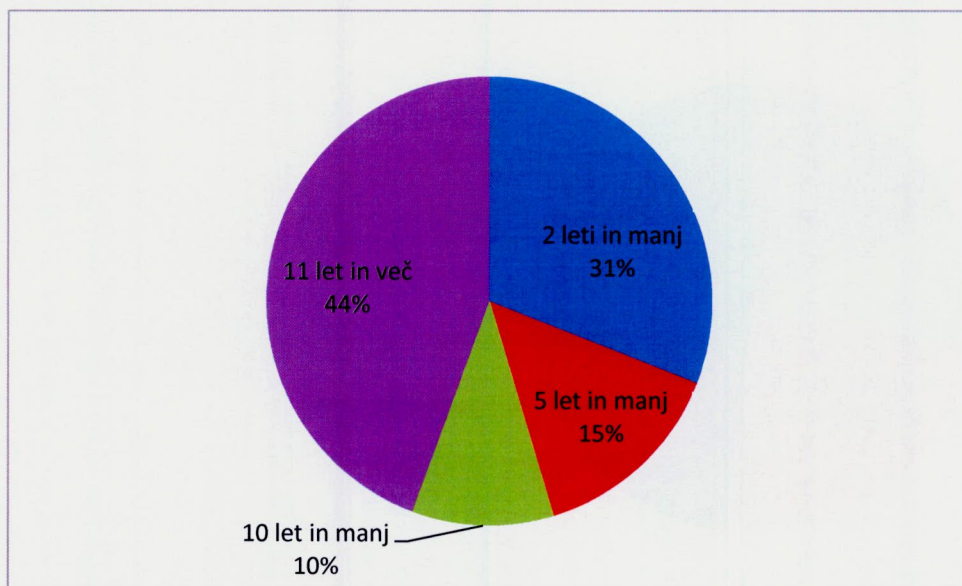
Slika 20: Povprečna starost v letih po vrstah traktorjev

III.3.3 Analiza prilagojenih kmetijskih traktorjev

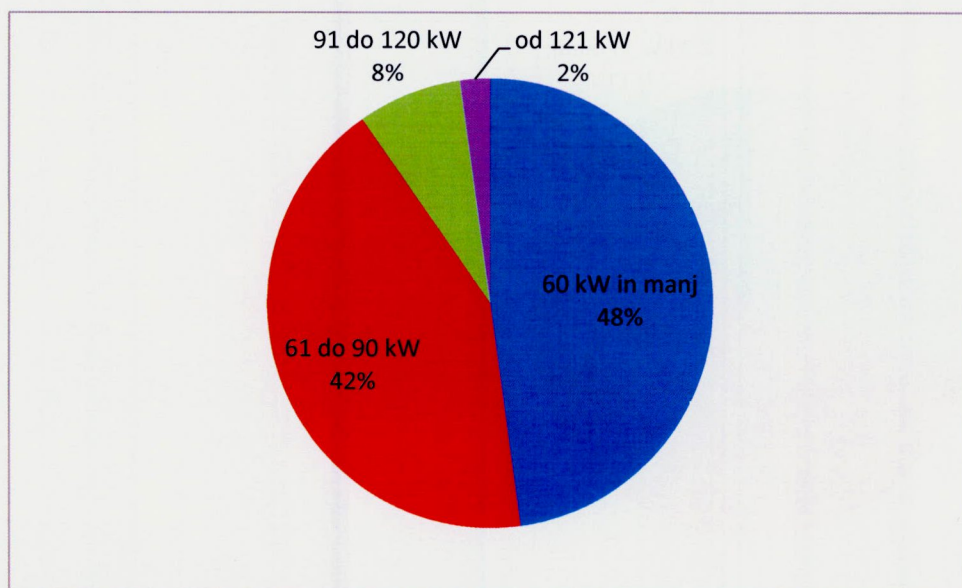
Prilagojeni traktorji (kmetijski traktorji z gozdarsko nadgradnjo) so ključno pravilno sredstvo za delo v gozdovih v Sloveniji. Starostna struktura traktorjev, ki so jih v poslovnem načrtu navedli prijavitelji, kaže, da imajo večinoma traktorje stare 10 ali manj let (56 %). Skoraj tretjina (31 %) prijaviteljev ima relativno nove, t.j. 2 leti ali manj stare traktorje (slika 21). Povprečno star traktor iz razpisa je star 10,4 leta.

Ob predpostavki, da gozdarski traktor dela letno 1000 obratovalnih ur, je življenjska doba takega traktorja 8 let. Ob uveljavljenem razmerju med obratovalno in delovno uro 6:8, to predstavlja 1333 delovnih ur povprečno na leto. To je tudi povprečna letna polna zaposlitev traktorista v delovnem času na delovnem mestu (brez praznikov, prostih sobot in nedelj ter dopusta in bolniških odsotnosti in odsotnosti izven delovnega mesta zaradi neugodnih delovnih pogojev (vremenske razmere, ekološki pogoji dela na terenu, daljši zastoji zaradi popravil in vzdrževanja strojev)). Ob predpostavki, da traktor dnevno izvleče 20 m^3 , je njegov letni učinek 3300 m^3 . Ob možnem letnem poseku $5 \text{ m}^3/\text{ha}/\text{letno}$ bi traktor za polno zaposlitev traktorista in lastno izkoriščenost potreboval okvirno med 650 in 700 ha gozda. Glede na omejeno površino gozdov posameznega prijavitelja na 200 ha, traktor ne bo polno izkoriščen samo pri delu v lastnih in koncesijskih gozdovih. Kmet koncesionar bo traktor lahko amortiziral z opravljanjem še drugih del (vožnja lesa z gozdarsko prikolico, zimsko vzdrževanje gozdnih cest, storitve izven lastne posesti in druga dela na kmetiji).

Če primerjamo traktorje po razredih moči, ugotovimo, da prevladujejo traktorji v razredu do vključno 60 kW moči (48 %). Sledijo jim traktorji razreda med 60 in 90 kW z 42 % ter traktorji z močjo nad 90 kW (10 %) (slika 22).

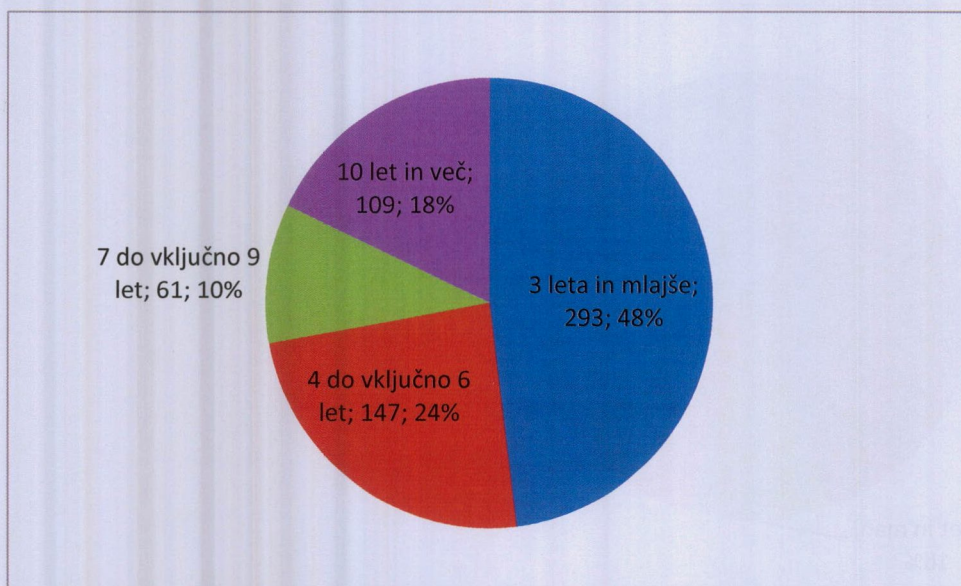
Slika 21: Starostna struktura prilagojenih kmetijskih traktorjev

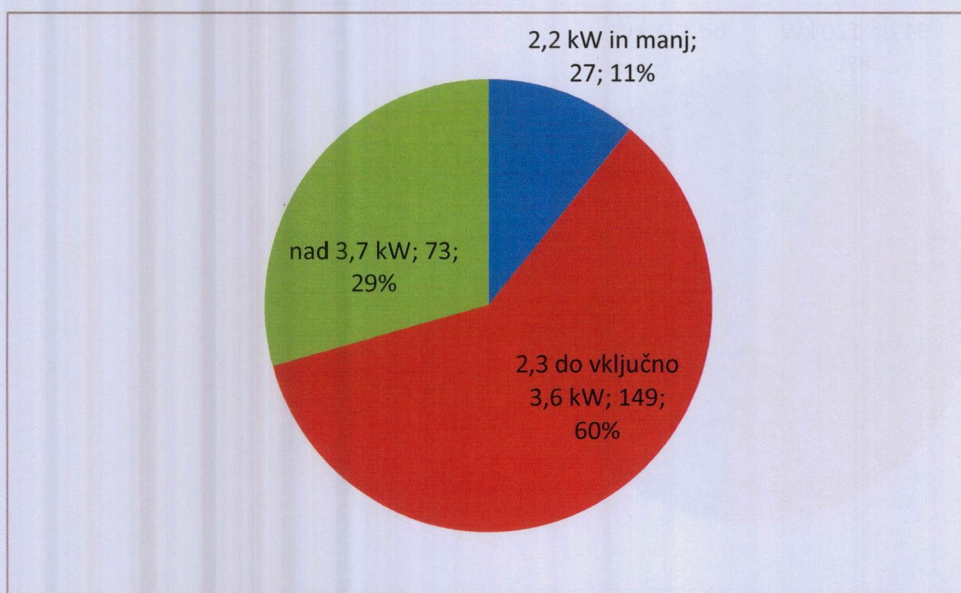
Slika 22: Struktura prilagojenih kmetijskih traktorjev po razredih moči

III.3.4 Analiza motornih žag (MŽ)

Večina (48 %) motornih žag ni starejših od 3 let. 18 % motornih žag je starejših od 6 let (slika 23), vendar so to navadno druga ali tretja žaga na kmetiji, ki pa je še v uporabi za določena dela. Glede na strukturo motornih žag po moči spadajo v profesionalni razred in so namenjene rednemu delu v gozdu. Najštevilčnejša kategorija, s 60 %, je kategorija srednjih MŽ, sledi jim kategorija težkih MŽ ter lažjih gojitvenih MŽ z 11 % (slika 24).

Slika 23: Starostna struktura motornih žag (število in delež v %)

Slika 24: Struktura motornih žag po moči (število in delež v %)

III.4 Analiza gozdov v lasti Republike Slovenije, za katere koncesije še niso bile podeljene

Po podatkih SKZG RS je leta 2011 v Sloveniji 17.655 ha državnih gozdov, ki ne sodijo med gozdove, za katere so na podlagi ZSKZG brez javnega razpisa pridobili koncesijo za izvajanje del dotedanji upravljalci (bivša gozdna gospodarstva). Za te t. i. nekoncesijske gozdove koncesije še niso bile podeljene. Od skupno 17.655 ha nekoncesijskih gozdov jih je 12.214 ha oz. 69 % večnamenskih gozdov (ni posebej določenega režima gospodarjenja - večnamensko gospodarjenje), 1.203 ha oz. 7 % gozdov s posebnim namenom, v katerih so ukrepi dovoljeni, 303 ha oz. 2 % gozdov s posebnim namenom, v katerih ukrepi niso dovoljeni ter 3.936 ha oz. 22 % varovalnih gozdov (preglednica 8, slika 25). 4.394 ha gozda je v solastništvu.

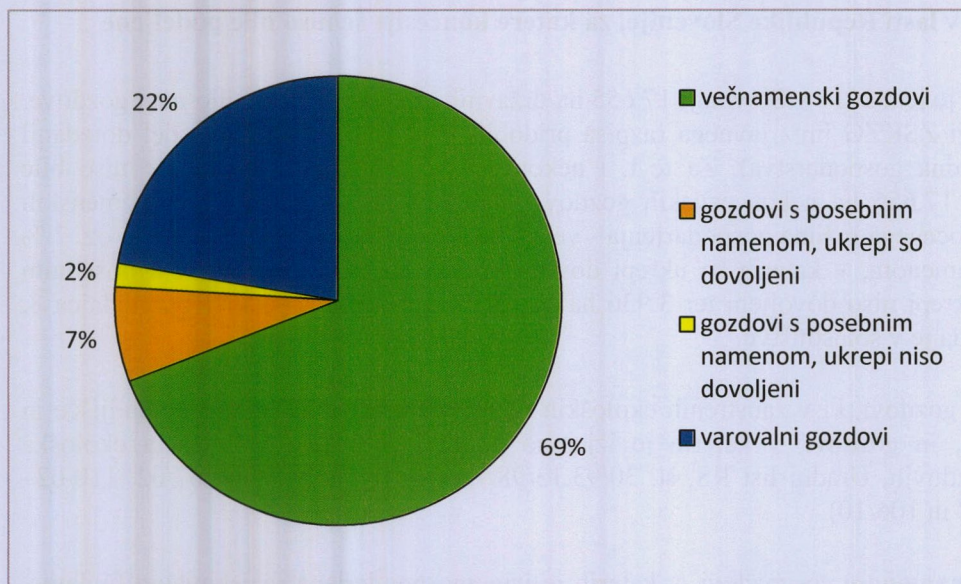
Varovalni gozdovi so gozdovi, ki v zaostrenih ekoloških razmerah varujejo sebe, svoje zemljišče in nižje ležeča zemljišča, in gozdovi, v katerih je izjemno poudarjena katera koli druga ekološka funkcija. (Zakon o gozdovih, Uradni list RS, št. 30/93,13/98 – odl.US, 56/99-ZON, 67/02, 110/02–ZGO-1, 115/06, 110/07 in 106/10).

Gozdovi s posebnim namenom so gozdovi, v katerih je izjemno poudarjena raziskovalna funkcija, funkcija varovanja naravnih vrednot ali funkcija varovanja kulturne dediščine. Gozdovi, v katerih je izjemno poudarjena zaščitna, rekreacijska, turistična, poučna, higiensko-zdravstvena, obrambna ali estetska funkcija, se lahko razglasijo za gozdove s posebnim namenom. Gozdovi s posebnim namenom so tudi gozdna zemljišča, na katerih so skladišča ali vadbene objekti, namenjeni obrambnim potrebam. Gozdovi s posebnim namenom so tudi gozdovi na območjih, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave.« (Zakon o gozdovih, Uradni list RS, št. 30/93,13/98 – odl.US, 56/99-ZON, 67/02, 110/02–ZGO-1, 115/06, 110/07 in 106/10).

Varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom so zavarovano naravno bogastvo in se razglasijo z zakonom. S predpisom, s katerim se gozd razglasi za varovalni gozd ali za gozd s posebnim namenom, se določijo režim gospodarjenja s takim gozdom, izvajalec tega režima in zavezanec za zagotovitev sredstev za stroške, ki nastajajo zaradi posebnega režima gospodarjenja ali posebnega režima ureditve in opreme gozda s posebnim namenom. (Zakon o gozdovih, Uradni list RS, št. 30/93,13/98 – odl.US, 56/99-ZON, 67/02, 110/02–ZGO-1, 115/06, 110/07 in 106/10).

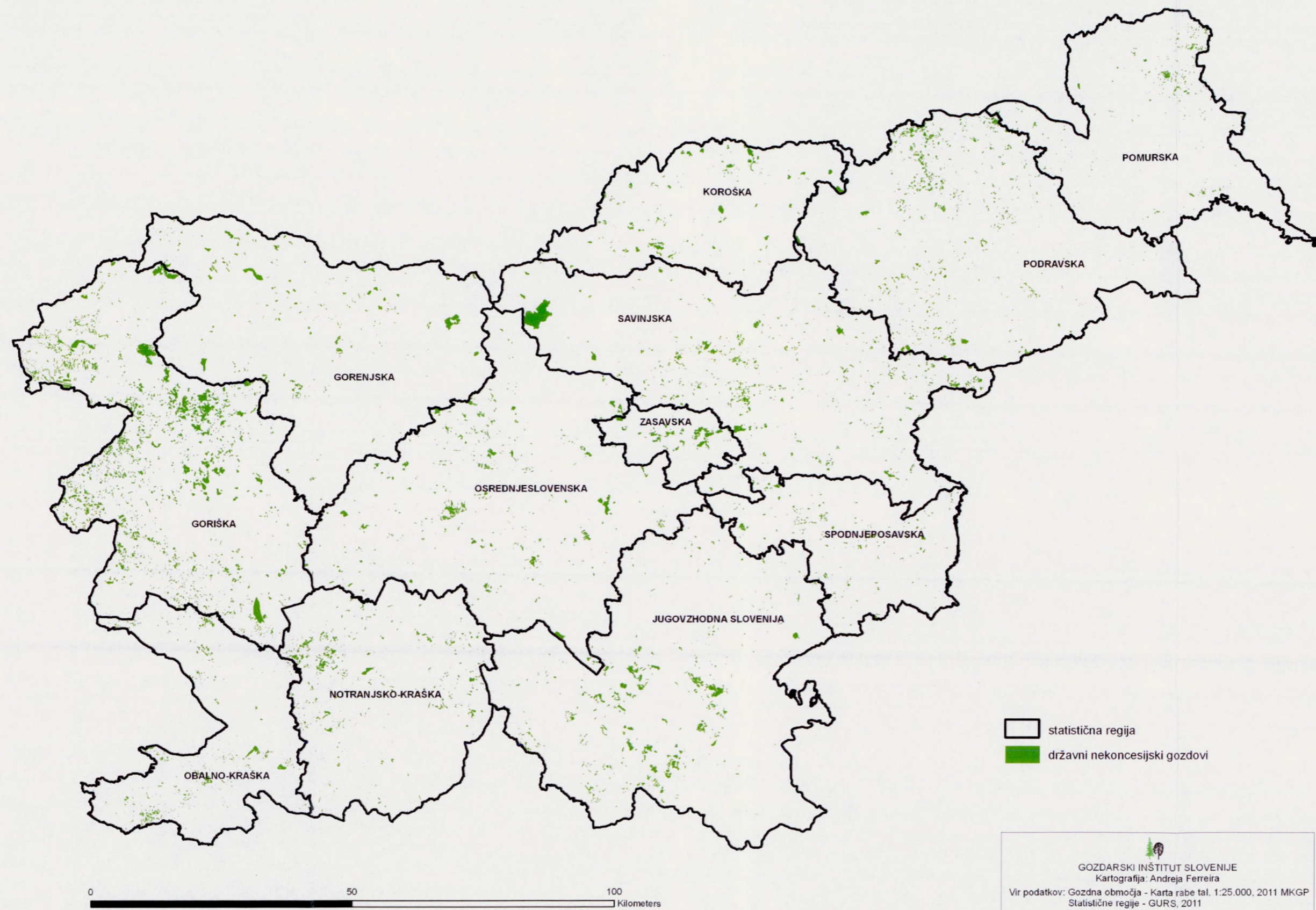
Preglednica 8: Površina državnih nekoncesijskih gozdov RS po kategorijah gozdov (Vir: Podatki SKZG RS 2011 in ZGS 2010)

šifra	kategorija gozda	površina gozda (ha)	delež gozda (%)
1	večnamenski gozdovi	12.214,02	69,18
2	gozdovi s posebnim namenom, ukrepi so dovoljeni	1.202,65	6,81
3	gozdovi s posebnim namenom, ukrepi niso dovoljeni	303,20	1,72
4	varovalni gozdovi	3.935,61	22,29
	skupaj	17.655,48	100,00

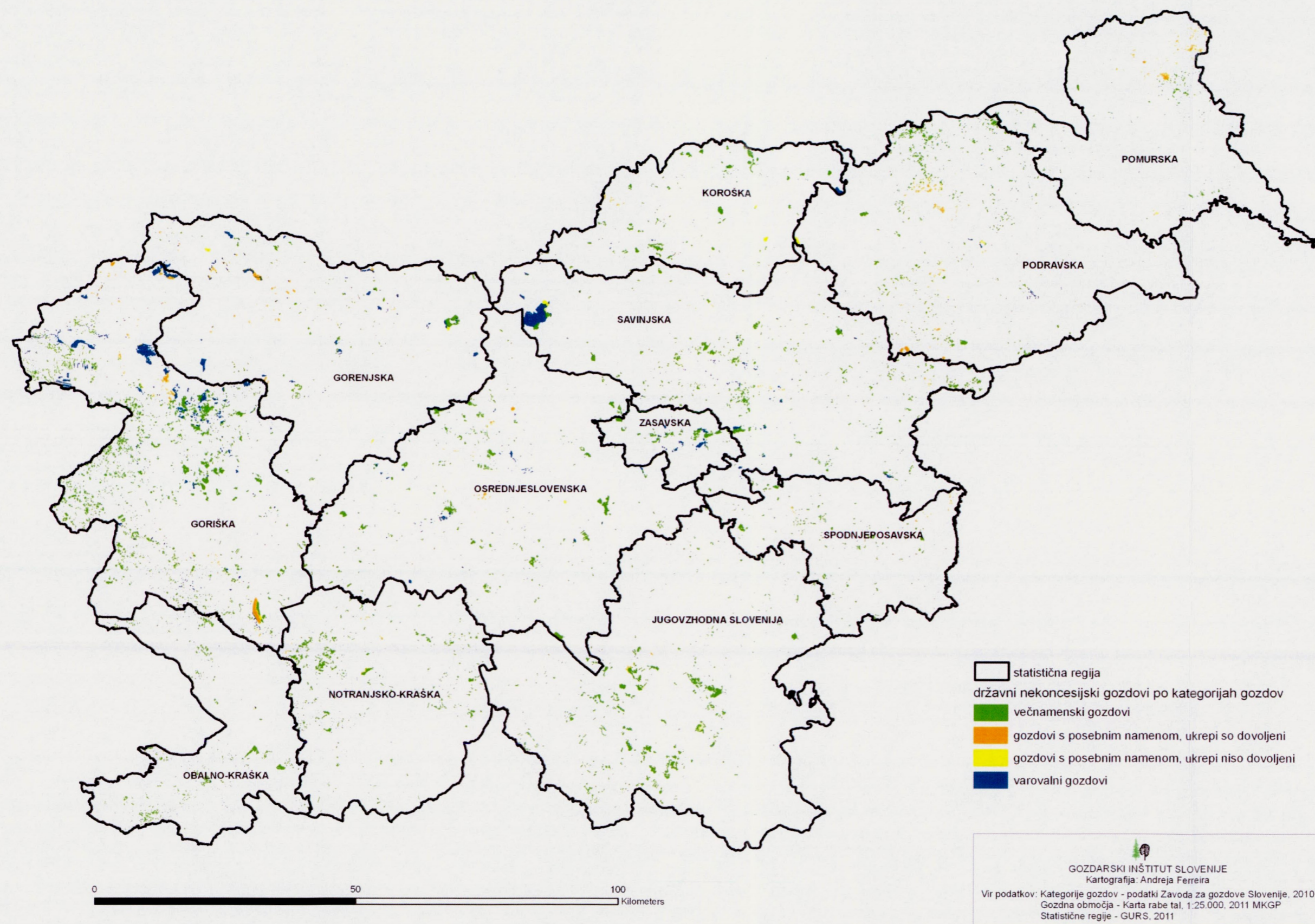

Slika 25: Deleži površin državnih nekoncesijskih gozdov RS po kategorijah gozdov (Vir: Podatki SKZG RS 2011 in ZGS 2010)

Slika 26 prikazuje državne nekoncesijske gozdove po statističnih regijah, slika 27 pa državne nekoncesijske gozdove po kategorijah gozdov in statističnih regijah.

Slika 26: Državni nekoncesijski gozdovi po statističnih regijah

Slika 27: Državni nekoncesijski gozdovi po kategorijah gozdov in statističnih regijah

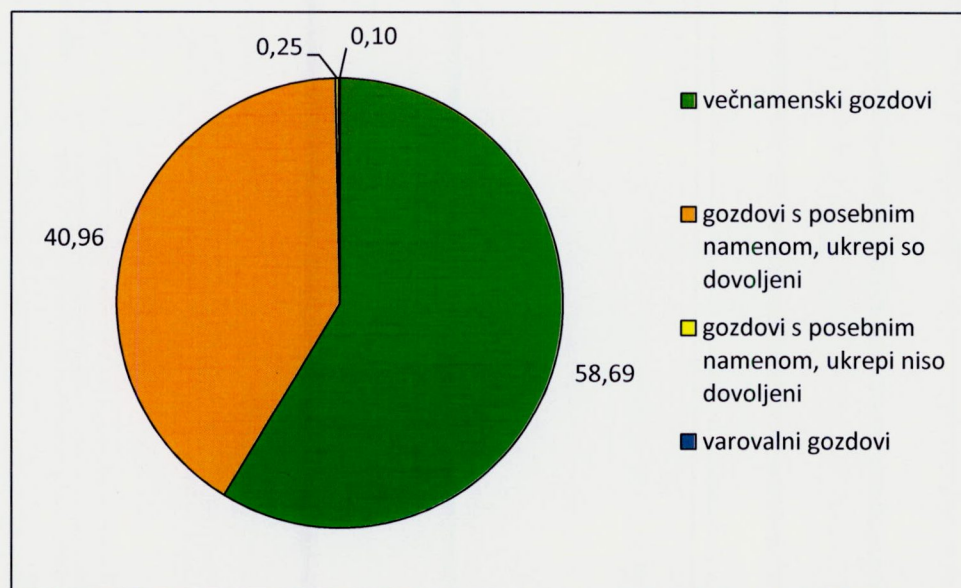
III.5 Analiza površin državnih nekoncesijskih gozdov in števila prijaviteljev po statističnih regijah

III.5.1 Površina državnih nekoncesijskih gozdov in število prijaviteljev v Pomurski statistični regiji

V Pomurski statistični regiji je 228 ha državnih nekoncesijskih gozdov, od tega jih je 59 % večnamenskih in 41 % gozdov s posebnim namenom, v katerih so ukrepi dovoljeni (preglednica 9, slika 28). Delež ostalih dveh kategorij gozdov je zanemarljiv.

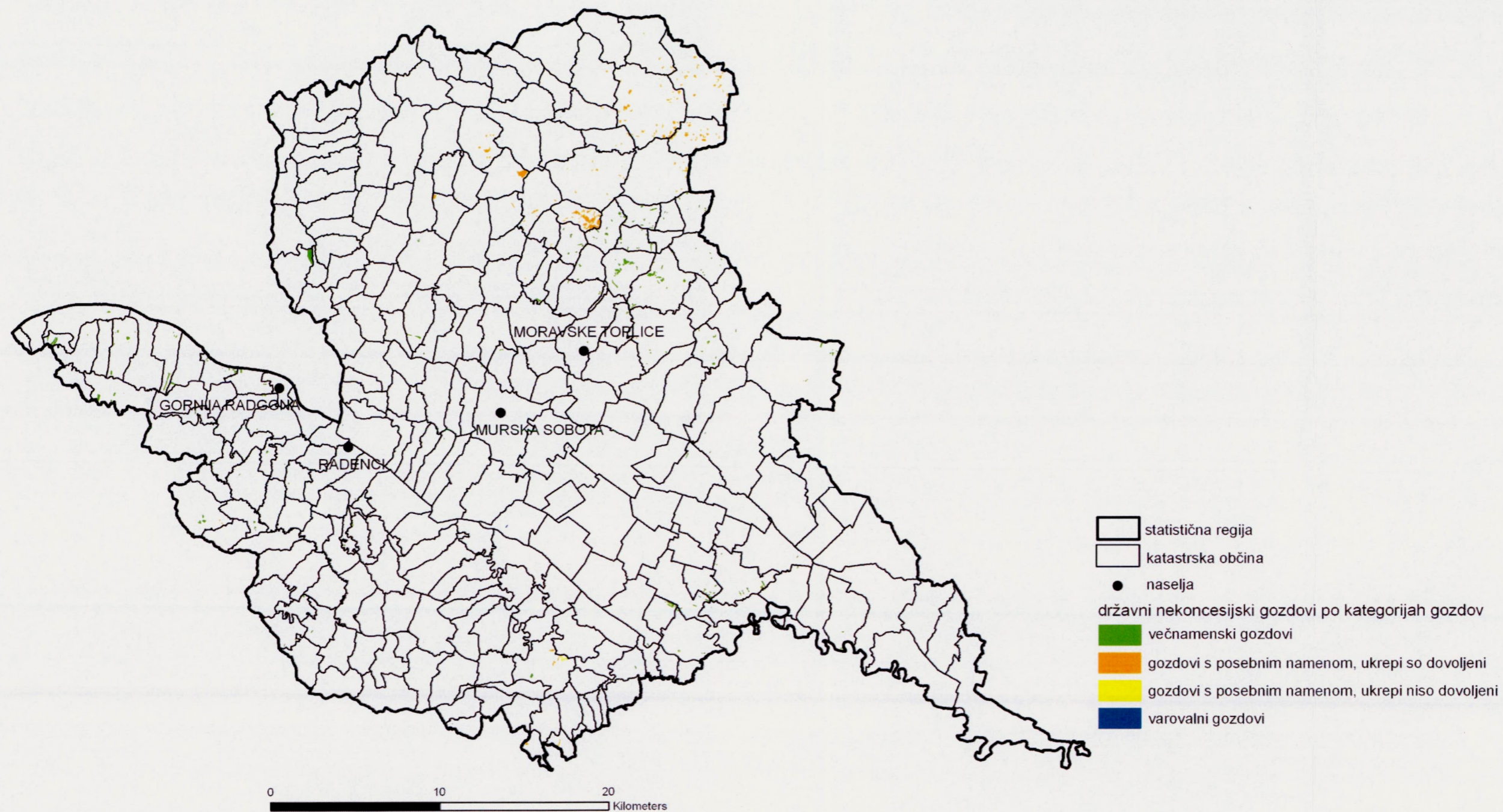
Preglednica 9: Površina državnih nekoncesijskih gozdov RS po kategorijah gozdov v Pomurski statistični regiji (Vir: Podatki SKZG RS 2011 in ZGS 2010)

šifra	kategorija gozda	površina gozda (ha)	delež gozda (%)
1	večnamenski gozdovi	133,62	58,69
2	gozdovi s posebnim namenom, ukrepi so dovoljeni	93,25	40,96
3	gozdovi s posebnim namenom, ukrepi niso dovoljeni	0,58	0,25
4	varovalni gozdovi	0,22	0,10
	skupaj	227,67	100,00

Slika 28: Deleži površin državnih nekoncesijskih gozdov RS po kategorijah gozdov v Pomurski statistični regiji (Vir: Podatki SKZG RS 2011 in ZGS 2010)

Pomurska statistična regija je edina statistična regija v Sloveniji, kjer ni nobenega prijavitelja na Javni poziv za pripravo posamičnega programa ohranjanja kmetije. Slika 29 prikazuje državne nekoncesijske gozdove po kategorijah v Pomurski statistični regiji.

GOZDARSKI INŠTITUT SLOVENIJE
Kartografija: Andreja Ferreira
Vir podatkov: Kategorije gozdov - podatki Zavoda za gozdove Slovenije, 2010
Gozdna območja - Karta rabe tal, 1:25.000, 2011 MKGP
Lokacije kmetijskih gospodarstev - MKGP, 2011
Katastrske občine, statistične regije, naselja - GURS, 2011

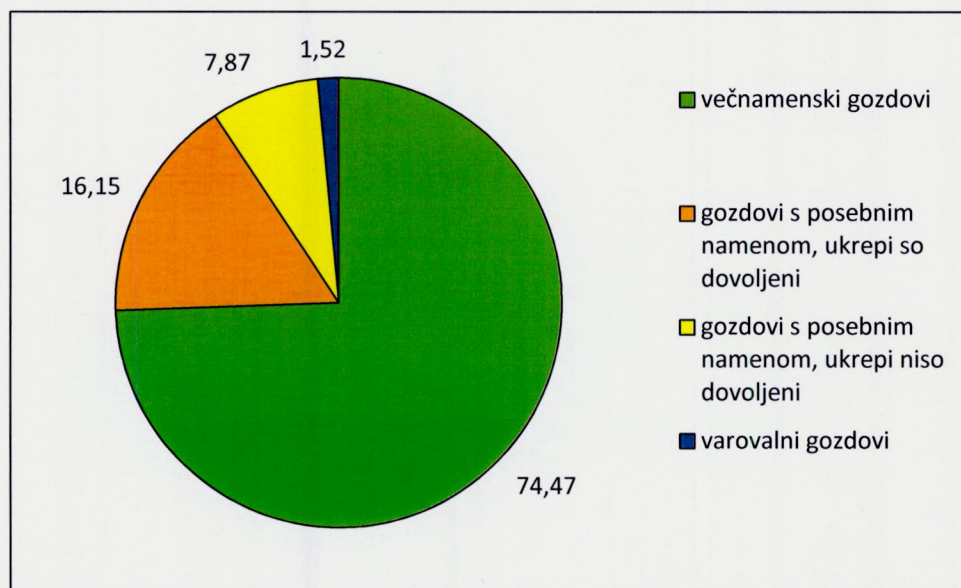
Slika 29: Državni nekoncesijski gozdovi po kategorijah v Pomurski statistični regiji

III.5.2 Površina državnih nekoncesijskih gozdov in število prijaviteljev v Podravski statistični regiji

V Podravski statistični regiji je 1.212 ha državnih nekoncesijskih gozdov, od tega jih je 3/4 večnamenskih, 16 % je gozdov s posebnim namenom, v katerih so ukrepi dovoljeni, 8 % gozdov s posebnim namenom, v katerih ukrepi niso dovoljeni ter manj kot 2 % varovalnih gozdov (preglednica 10, slika 30).

Preglednica 10: Površina državnih nekoncesijskih gozdov RS po kategorijah gozdov v Podravski statistični regiji (Vir: Podatki SKZG RS 2011 in ZGS 2010)

šifra	kategorija gozda	površina gozda (ha)	delež gozda (%)
1	večnamenski gozdovi	902,82	74,47
2	gozdovi s posebnim namenom, ukrepi so dovoljeni	195,82	16,15
3	gozdovi s posebnim namenom, ukrepi niso dovoljeni	95,38	7,87
4	varovalni gozdovi	18,37	1,52
	skupaj	1.212,40	100,00

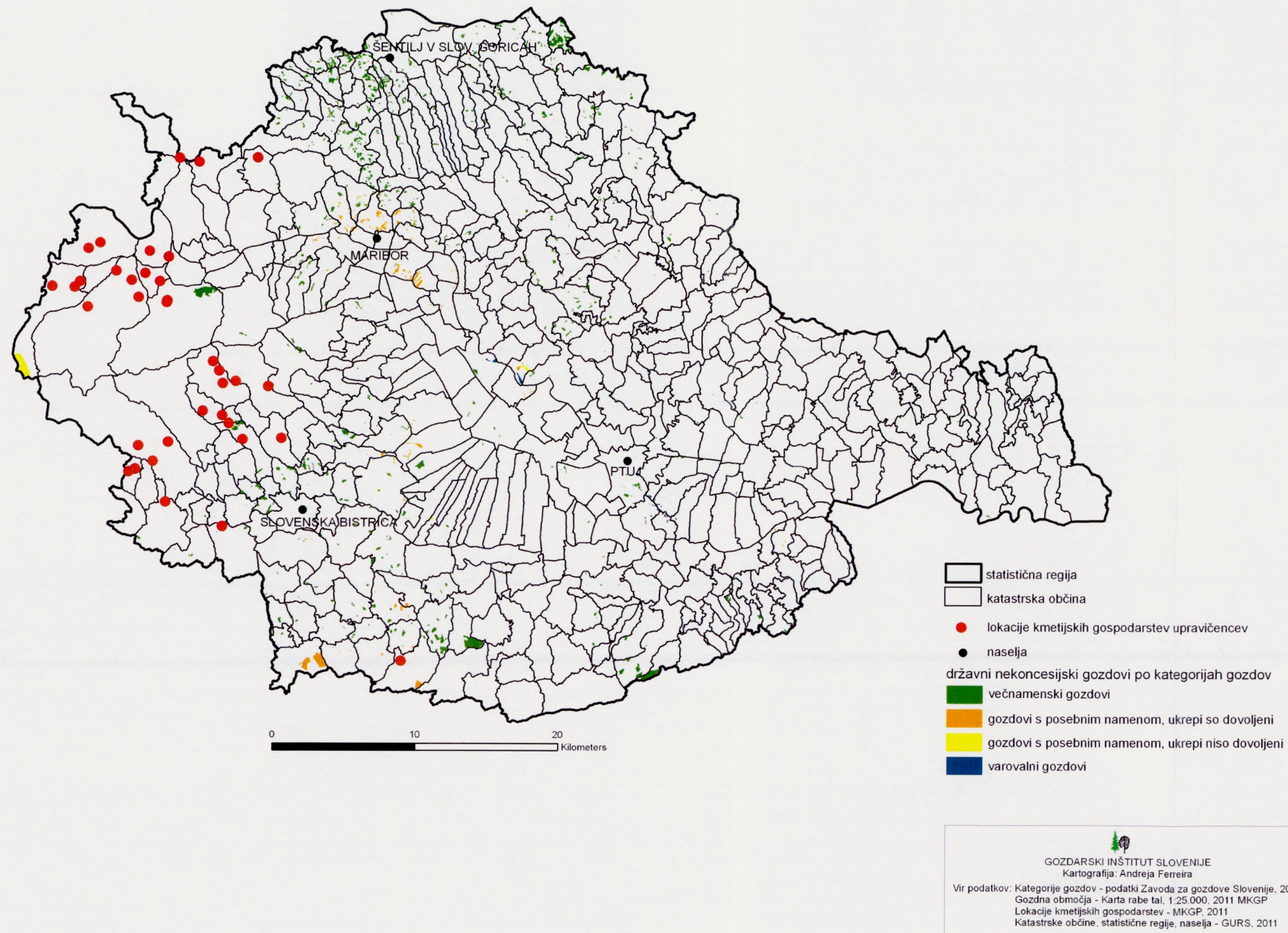
Slika 30: Deleži površin državnih nekoncesijskih gozdov RS po kategorijah gozdov v Podravski statistični regiji (Vir: Podatki SKZG RS 2011 in ZGS 2010)

Iz Podravske statistični regije prihaja 37 prijaviteljev na Javni poziv za pripravo posamičnega programa ohranjanja kmetije (preglednica 11), od tega največ (12) iz občine Lovrenc na Pohorju.

Preglednica 11: Število upravičencev v Podravski statistični regiji po občinah

Statistična regija/občina	Število prijaviteljev
Podravska regija	37
Lovrenc na Pohorju	12
Makole	1
Maribor	1
Oplotnica	4
Ruše	3
Selnica ob Dravi	2
Slovenska Bistrica	14

Slika 31 prikazuje državne nekoncesijske gozdove po kategorijah gozdov in lokacije kmetijskih gospodarstev prijaviteljev v Podravski statistični regiji.

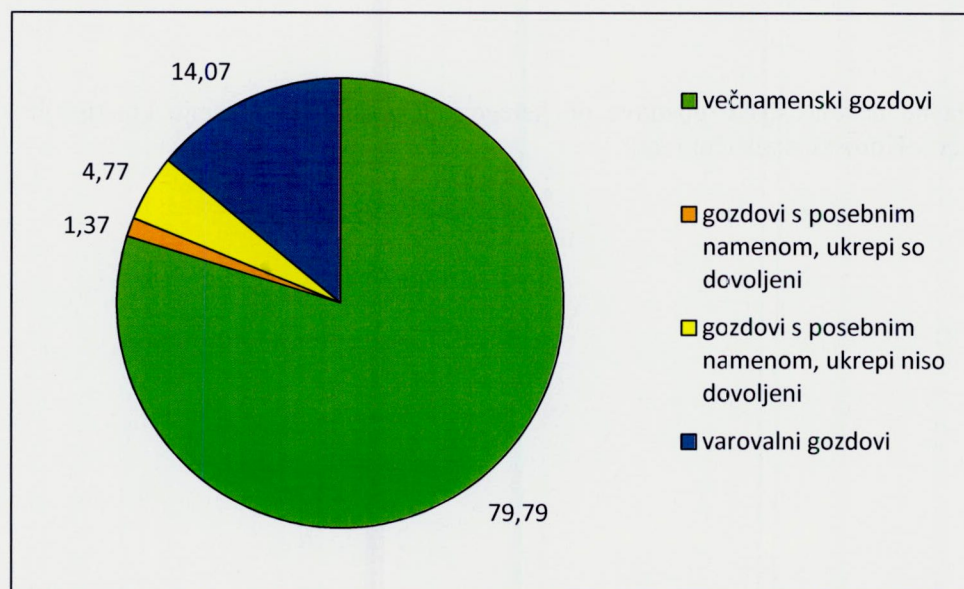
Slika 31: Državni nekoncesijski gozdovi po kategorijah gozdov in lokacije kmetijskih gospodarstev prijaviteljev v Podravski statistični regiji

III.5.3 Površina državnih nekoncesijskih gozdov in število prijaviteljev v Koroški statistični regiji

V Koroški statistični regiji je 862 ha državnih nekoncesijskih gozdov, od tega jih je 80 % večnamenskih, 14 % varovalnih, 5 % gozdov s posebnim namenom, v katerih ukrepi niso dovoljeni in 1 % gozdov s posebnim namenom, v katerih so ukrepi dovoljeni (preglednica 12, slika 32).

Preglednica 12: Površina državnih nekoncesijskih gozdov RS po kategorijah gozdov v Koroški statistični regiji (Vir: Podatki SKZG RS 2011 in ZGS 2010)

šifra	kategorija gozda	površina gozda (ha)	delež gozda (%)
1	večnamenski gozdovi	687,59	79,79
2	gozdovi s posebnim namenom, ukrepi so dovoljeni	11,80	1,37
3	gozdovi s posebnim namenom, ukrepi niso dovoljeni	41,11	4,77
4	varovalni gozdovi	121,28	14,07
	skupaj	861,78	100,00

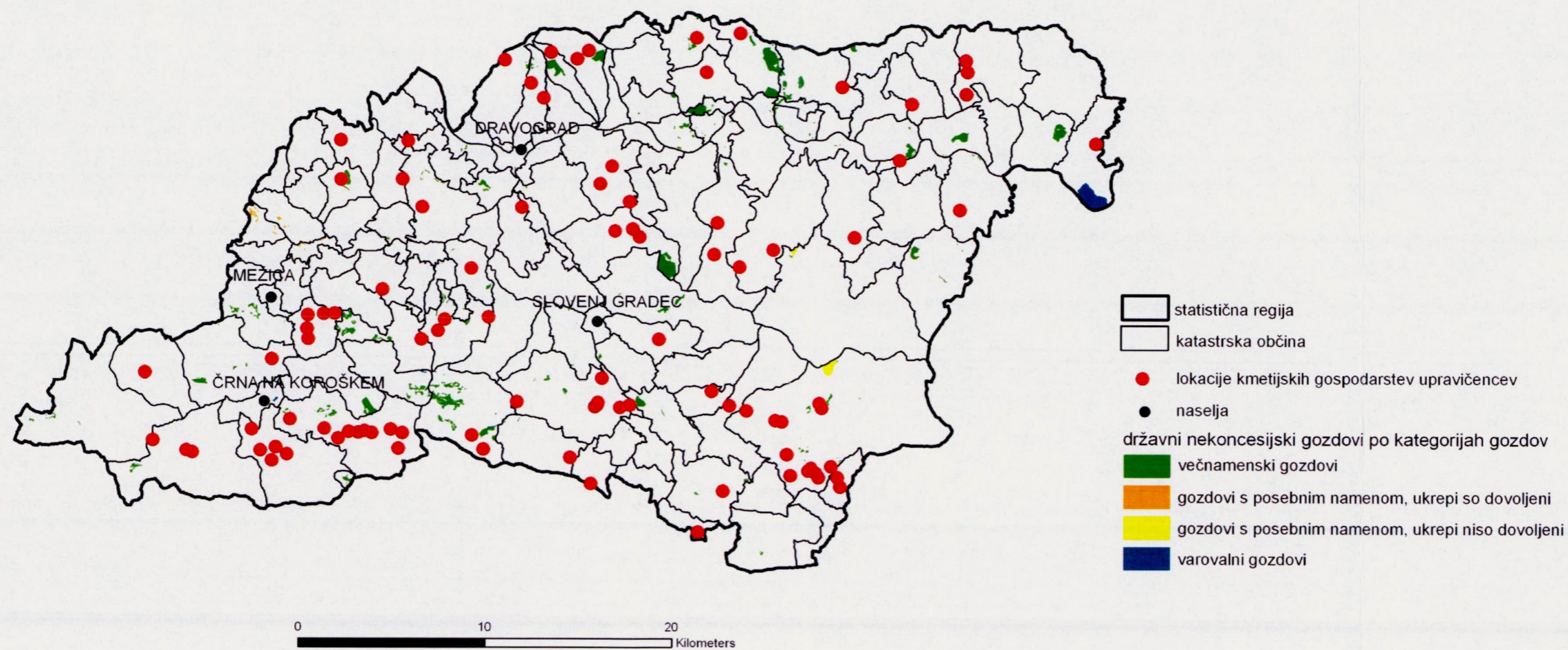
Slika 32: Deleži površin državnih nekoncesijskih gozdov RS po kategorijah gozdov v Koroški statistični regiji (Vir: Podatki SKZG RS 2011 in ZGS 2010)

Iz Koroške statistični regije prihaja največ (94) prijaviteljev na Javni poziv za pripravo posamičnega programa ohranjanja kmetije (preglednica 13), od tega največ iz občin Črna na Koroškem (20), Dravograd (17) ter Slovenj Gradec (16).

Preglednica 13: Število upravičencev v Koroški statistični regiji po občinah

Statistična regija/občina	Število prijaviteljev
Koroška regija	94
Črna na Koroškem	20
Dravograd	11
Mežica	5
Mislinja	17
Muta	2
Podvelka	6
Prevalje	2
Radlje ob Dravi	5
Ravne na Koroškem	7
Ribnica na Pohorju	1
Slovenj Gradec	16
Vuzenica	2

Slika 33 prikazuje državne nekoncesijske gozdove po kategorijah gozdov in lokacije kmetijskih gospodarstev prijaviteljev v Koroški statistični regiji.

GOZDARSKI INŠTITUT SLOVENIJE
Kartografija: Andreja Ferreira
Vir podatkov: Kategorije gozdov - podatki Zavoda za gozdove Slovenije, 2010
Gozdna območja - Karta rabe tal, 1:25.000, 2011 MKGP
Lokacije kmetijskih gospodarstev - MKGP, 2011
Katastrske občine, statistične regije, naselja - GURS, 2011

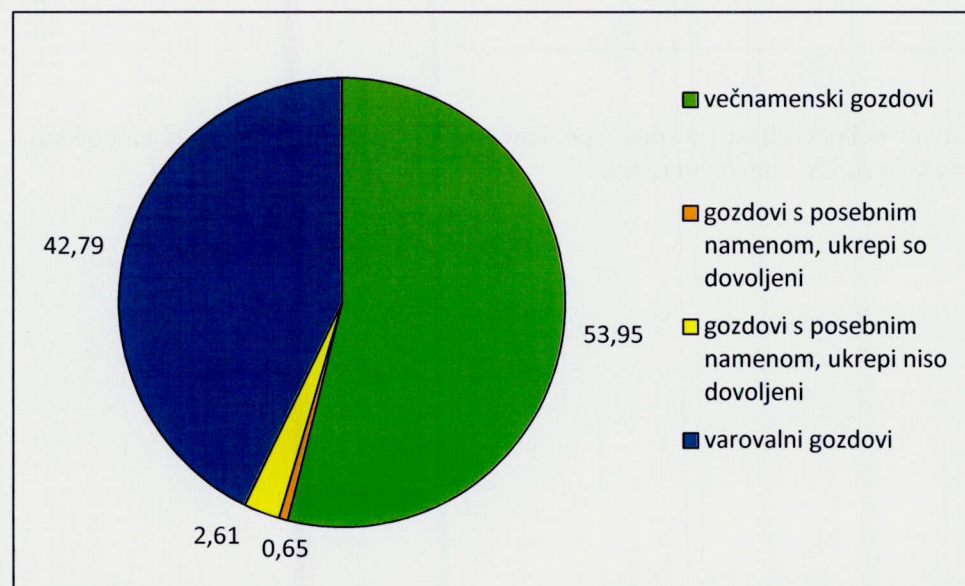
Slika 33: Državni nekoncesijski gozdovi po kategorijah gozdov in lokacije kmetijskih gospodarstev prijaviteljev v Koroški statistični regiji

III.5.4 Površina državnih nekoncesijskih gozdov in število prijaviteljev v Savinjski statistični regiji

V Savinjski statistični regiji je 2.672 ha državnih nekoncesijskih gozdov, od tega jih je 54 % večnamenskih, 43 % varovalnih, 3 % gozdov s posebnim namenom, v katerih ukrepi niso dovoljeni, delež gozdov s posebnim namenom, v katerih so ukrepi dovoljeni pa je zanemarljiv (preglednica 14, slika 34).

Preglednica 14: Površina državnih nekoncesijskih gozdov RS po kategorijah gozdov v Savinjski statistični regiji (Vir: Podatki SKZG RS 2011 in ZGS 2010)

šifra	kategorija gozda	površina gozda (ha)	delež gozda (%)
1	večnamenski gozdovi	1.441,76	53,95
2	gozdovi s posebnim namenom, ukrepi so dovoljeni	17,31	0,65
3	gozdovi s posebnim namenom, ukrepi niso dovoljeni	69,65	2,61
4	varovalni gozdovi	1.143,55	42,79
	skupaj	2.672,27	100,00

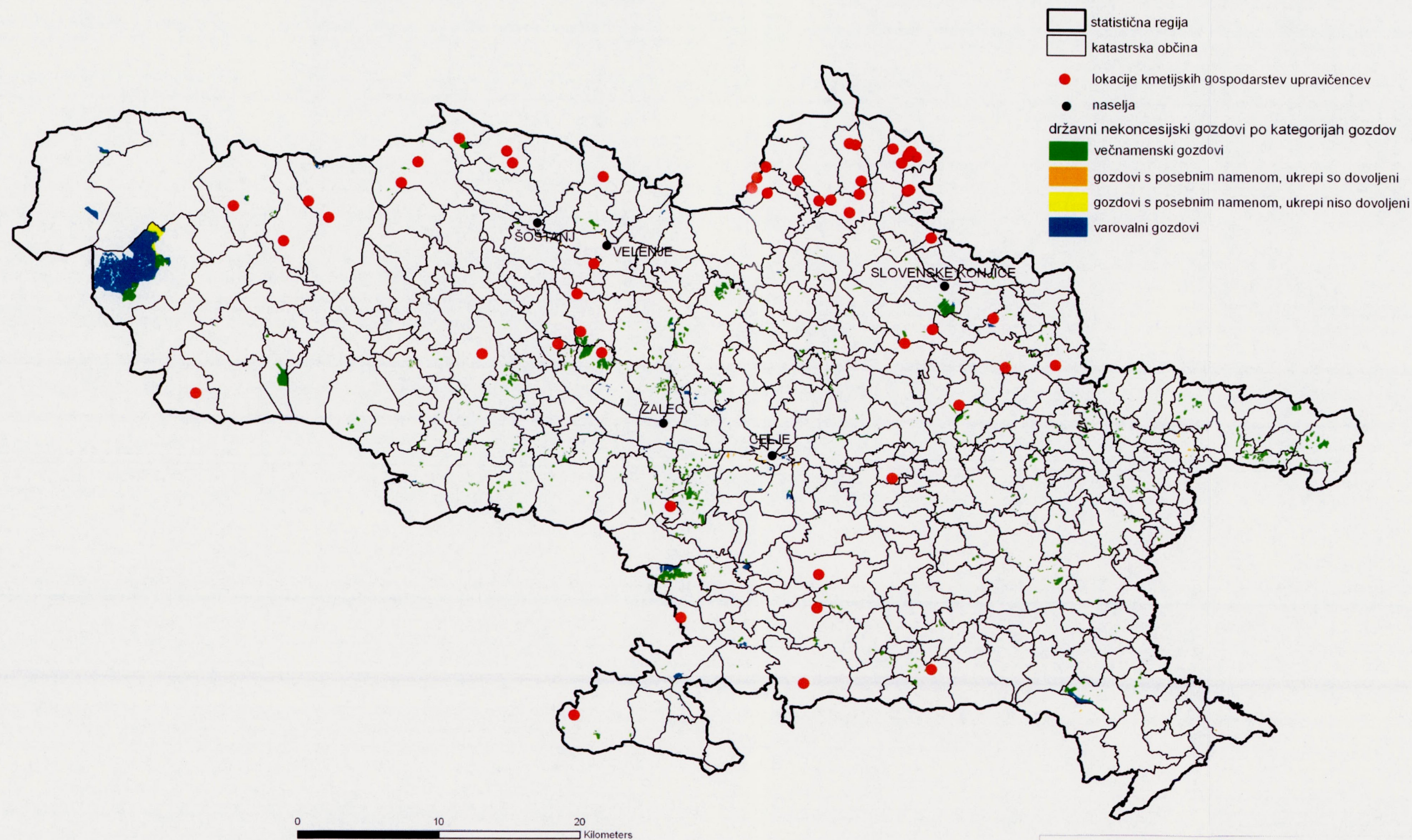
Slika 34: Deleži površin državnih nekoncesijskih gozdov RS po kategorijah gozdov v Savinjski statistični regiji (Vir: Podatki SKZG RS 2011 in ZGS 2010)

Iz Savinjske statistične regije prihaja 55 prijaviteljev na Javni poziv za pripravo posamičnega programa ohranjanja kmetije (preglednica 15), od tega največ iz občine Vitanje (9).

Preglednica 15: Število upravičencev v Savinjski statistični regiji po občinah

Statistična regija/občina	Število prijaviteljev
Savinjska regija	55
Braslovče	1
Gornji Grad	1
Laško	4
Ljubno	3
Luče	1
Polzela	4
Radeče	1
Slovenske Konjice	4
Šentjur	5
Šoštanj	6
Velenje	2
Vitanje	9

Slika 35 prikazuje državne nekoncesijske gozdove po kategorijah gozdov in lokacije kmetijskih gospodarstev prijaviteljev v Savinjski statistični regiji.

GOZDARSKI INŠTITUT SLOVENIJE
Kartografija: Andreja Ferreira
Vir podatkov: Kategorije gozdov - podatki Zavoda za gozdove Slovenije, 2010
Gozdna območja - Karta rabe tal, 1:25.000, 2011 MKGP
Lokacije kmetijskih gospodarstev - MKGP, 2011
Katastrske občine, statistične regije, naselja - GURS, 2011

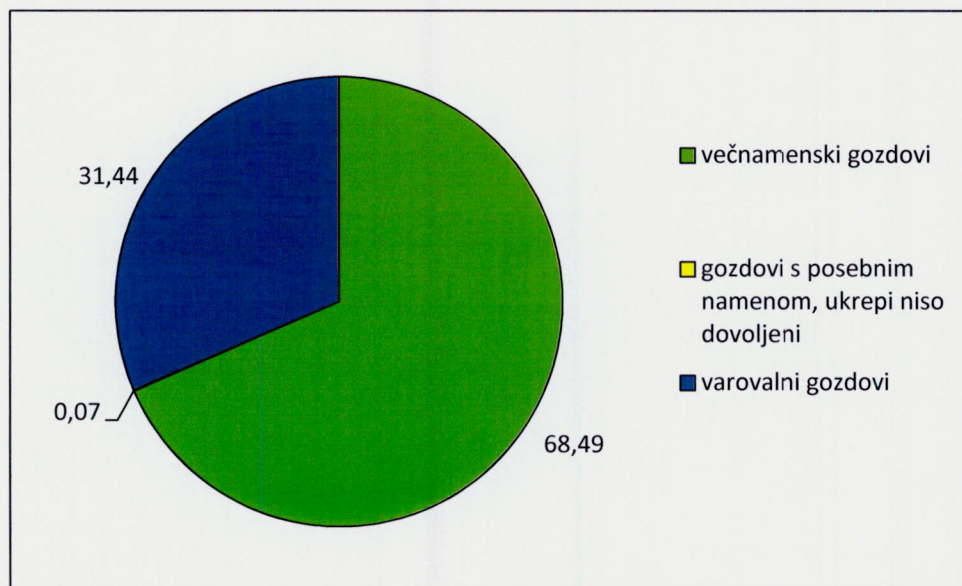
Slika 35: Državni nekoncesijski gozdovi po kategorijah gozdov in lokacije kmetijskih gospodarstev prijaviteljev v Savinjski statistični regiji

III.5.5 Površina državnih nekoncesijskih gozdov in število prijaviteljev v Zasavski statistični regiji

V Zasavski statistični regiji je 551 ha državnih nekoncesijskih gozdov, od tega jih je 68 % večnamenskih ter 31 % varovalnih, gozdov s posebnim namenom, v katerih so ukrepi dovoljeni ni, delež ostalih gozdov s posebnim namenom, v katerih ukrepi niso dovoljeni pa je zanemarljiv (preglednica 16, slika 36).

Preglednica 16: Površina državnih nekoncesijskih gozdov RS po kategorijah gozdov v Zasavski statistični regiji (Vir: Podatki SKZG RS 2011 in ZGS 2010)

šifra	kategorija gozda	površina gozda (ha)	delež gozda (%)
1	večnamenski gozdovi	377,68	68,49
2	gozdovi s posebnim namenom, ukrepi so dovoljeni	0,00	0,00
3	gozdovi s posebnim namenom, ukrepi niso dovoljeni	0,39	0,07
4	varovalni gozdovi	173,37	31,44
	skupaj	551,45	100,00

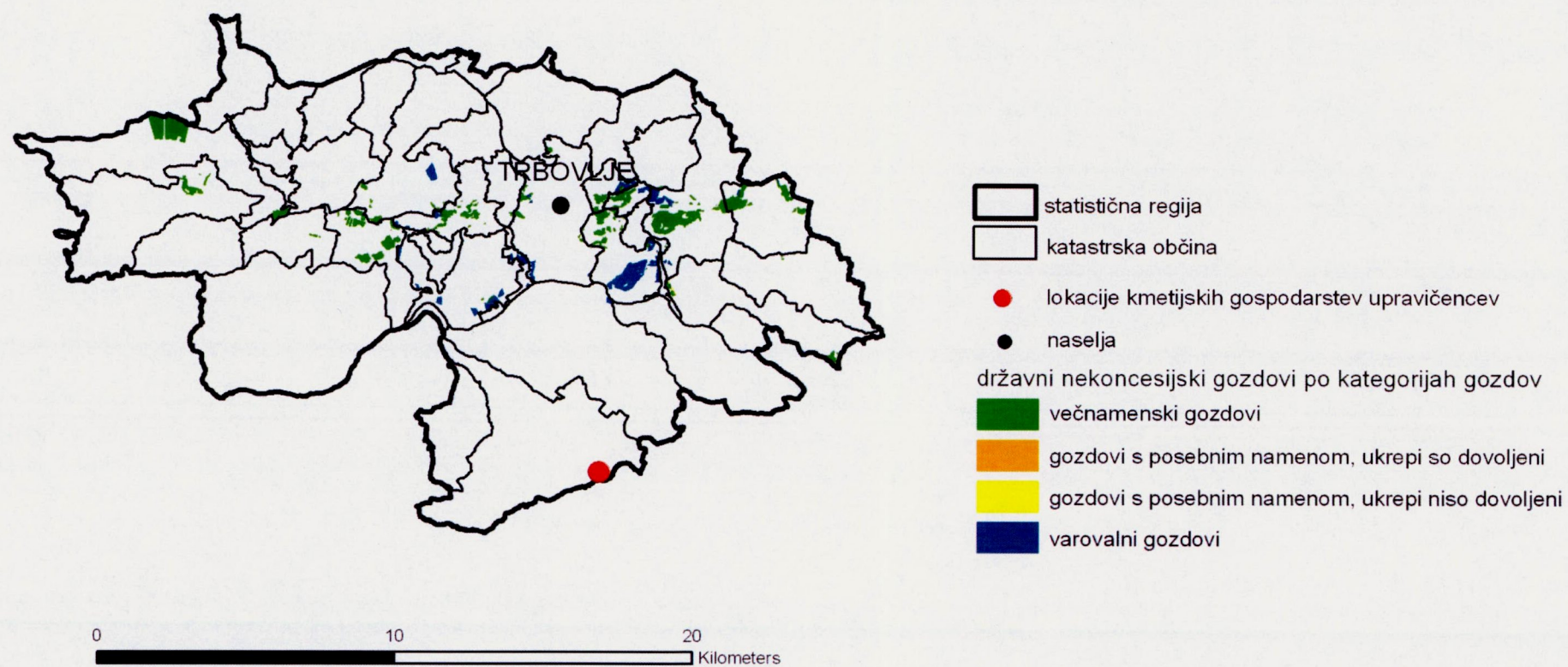
Slika 36: Deleži površin državnih nekoncesijskih gozdov RS po kategorijah gozdov v Zasavski statistični regiji (Vir: Podatki SKZG RS 2011 in ZGS 2010)

Iz Zasavske statistične regije prihaja le 1 prijavitelj na Javni poziv za pripravo posamičnega programa ohranjanja kmetije (preglednica 17) in sicer iz občine Zagorje ob Savi (9).

Preglednica 17: Število upravičencev v Zasavski statistični regiji po občinah

Statistična regija/občina	Število prijaviteljev
Zasavska regija	1
Zagorje ob Savi	1

Slika 37 prikazuje državne nekoncesijske gozdove po kategorijah gozdov in lokacije kmetijskih gospodarstev prijaviteljev v Zasavski statistični regiji.

GOZDARSKI INŠTITUT SLOVENIJE
Kartografija: Andreja Ferreira
Vir podatkov: Kategorije gozdov - podatki Zavoda za gozdove Slovenije, 2010
Gozdna območja - Karta rabe tal, 1:25.000, 2011 MKGP
Lokacije kmetijskih gospodarstev - MKGP, 2011
Katastrske občine, statistične regije, naselja - GURS, 2011

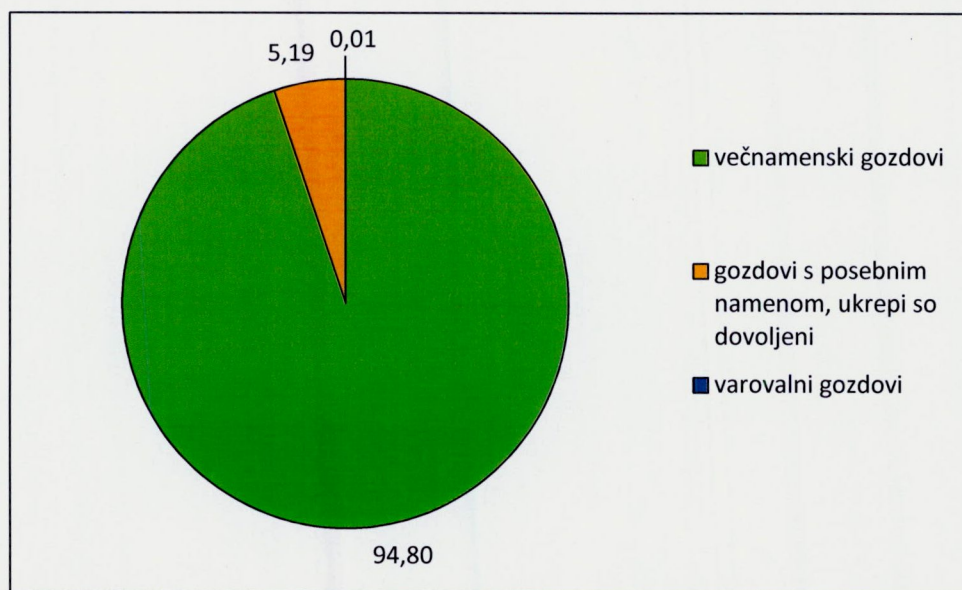
Slika 37: Državni nekoncesijski gozdovi po kategorijah gozdov in lokacije kmetijskih gospodarstev prijaviteljev v Zasavski statistični regiji

III.5.6 Površina državnih nekoncesijskih gozdov in število prijaviteljev v Spodnjeposavski statistični regiji

V Spodnjeposavski statistični regiji je 329 ha državnih nekoncesijskih gozdov, od tega jih je 95 % večnamenskih, 5 % je gozdov s posebnim namenom, v katerih so ukrepi dovoljeni, delež gozdov s posebnim namenom, v katerih ukrepi niso dovoljeni je zanemarljiv, varovalnih gozdov pa ni (preglednica 18, slika 38).

Preglednica 18: Površina državnih nekoncesijskih gozdov RS po kategorijah gozdov v Spodnjeposavski statistični regiji (Vir: Podatki SKZG RS 2011 in ZGS 2010)

šifra	kategorija gozda	površina gozda (ha)	delež gozda (%)
1	večnamenski gozdovi	311,73	94,80
2	gozdovi s posebnim namenom, ukrepi so dovoljeni	17,06	5,19
3	gozdovi s posebnim namenom, ukrepi niso dovoljeni	0,00	0,00
4	varovalni gozdovi	0,03	0,01
	skupaj	328,82	100,00

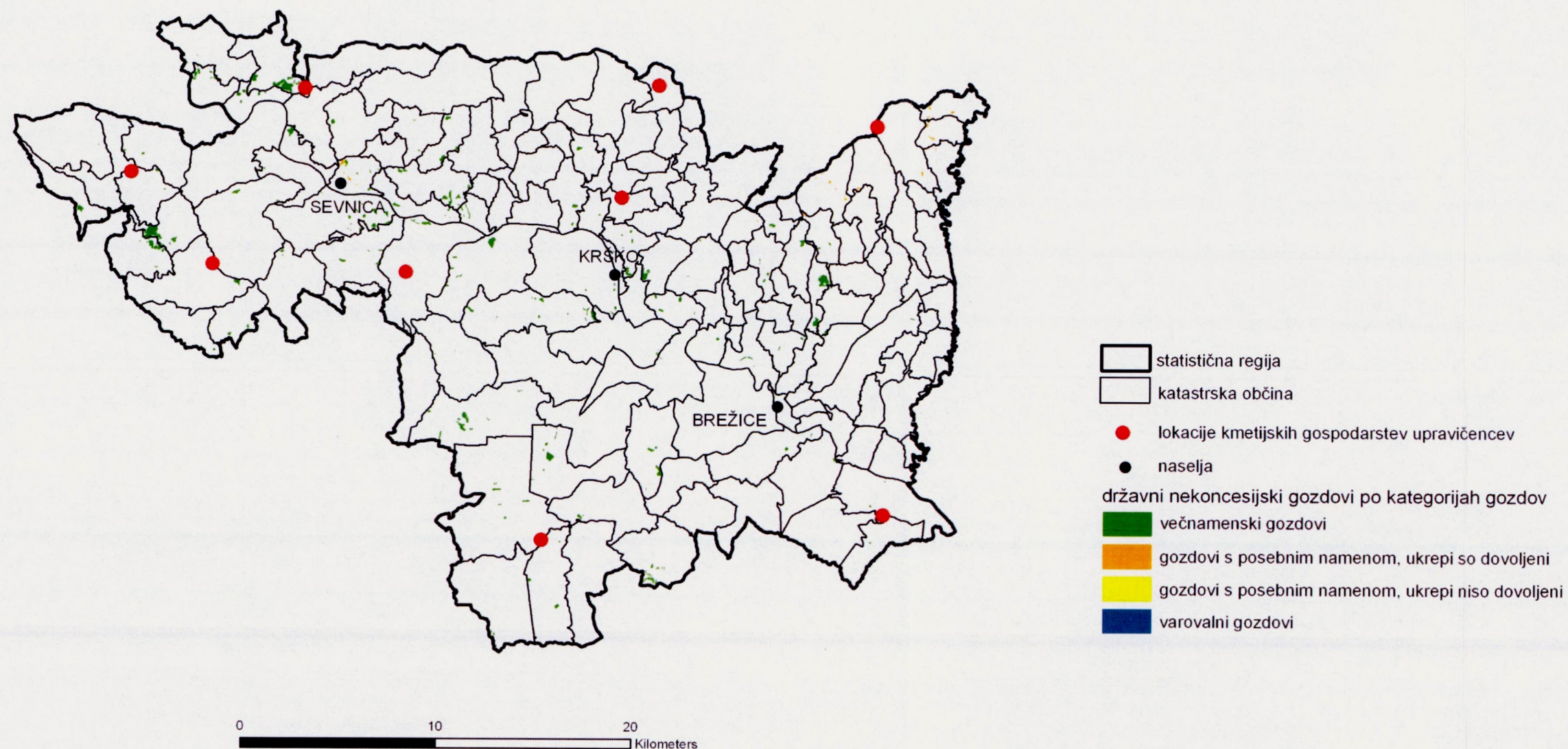
Slika 38: Deleži površin državnih nekoncesijskih gozdov RS po kategorijah gozdov v Spodnjeposavski statistični regiji (Vir: Podatki SKZG RS 2011 in ZGS 2010)

Iz Spodnjeposavske statistične regije prihaja 9 prijaviteljev na Javni poziv za pripravo posamičnega programa ohranjanja kmetije (preglednica 19), od tega največ iz občine Sevnica (4).

Preglednica 19: Število upravičencev v Spodnjeposavski statistični regiji po občinah

Statistična regija/občina	Število prijaviteljev
Spodnjeposavska regija	9
Brežice	2
Kostanjevica na Krki	1
Krško	2
Sevnica	4

Slika 39 prikazuje državne nekoncesijske gozdove po kategorijah gozdov in lokacije kmetijskih gospodarstev prijaviteljev v Spodnjeposavski statistični regiji.

GOZDARSKI INŠTITUT SLOVENIJE
Kartografija: Andreja Ferreira
Vir podatkov: Kategorije gozdov - podatki Zavoda za gozdove Slovenije, 2010
Gozdna območja - Karta rabe tal, 1:25.000, 2011 MKGP
Lokacije kmetijskih gospodarstev - MKGP, 2011
Katastrske občine, statistične regije, naselja - GURS, 2011

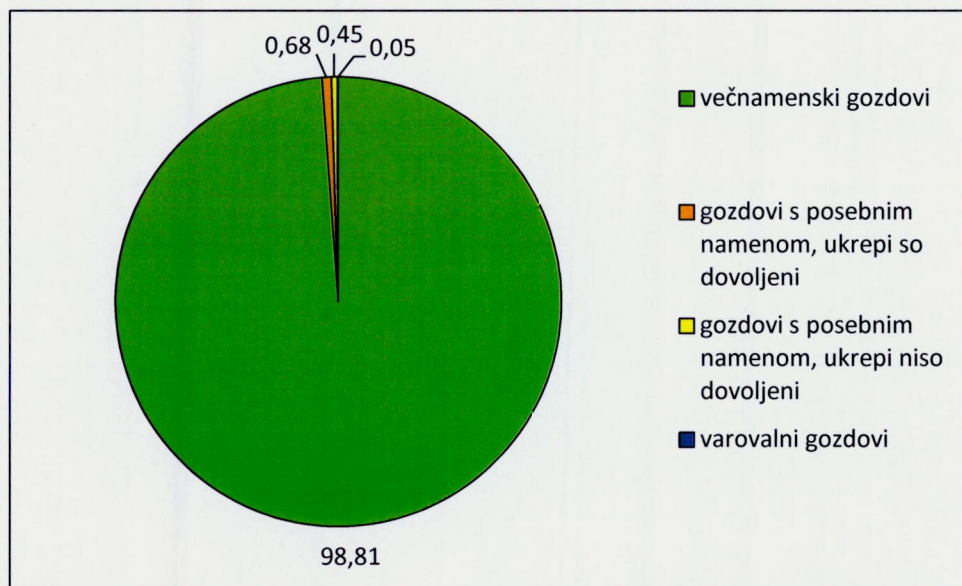
Slika 39: Državni nekoncesijski gozdovi po kategorijah gozdov in lokacije kmetijskih gospodarstev prijaviteljev v Spodnjeposavski statistični regiji

III.5.7 Površina državnih nekoncesijskih gozdov in število prijaviteljev v statistični regiji Jugovzhodna Slovenija

V statistični regiji Jugovzhodna Slovenija je 1.497 ha državnih nekoncesijskih gozdov, od tega jih je skoraj 99 % večnamenskih, vse ostale kategorije predstavljajo manj kot 1 % površin gozdov (preglednica 20, slika 40).

Preglednica 20: Površina državnih nekoncesijskih gozdov RS po kategorijah gozdov v statistični regiji Jugovzhodna Slovenija (Vir: Podatki SKZG RS 2011 in ZGS 2010)

šifra	kategorija gozda	površina gozda (ha)	delež gozda (%)
1	večnamenski gozdovi	1479,38	98,81
2	gozdovi s posebnim namenom, ukrepi so dovoljeni	10,25	0,68
3	gozdovi s posebnim namenom, ukrepi niso dovoljeni	6,72	0,45
4	varovalni gozdovi	0,81	0,05
	skupaj	1.497,15	100,00

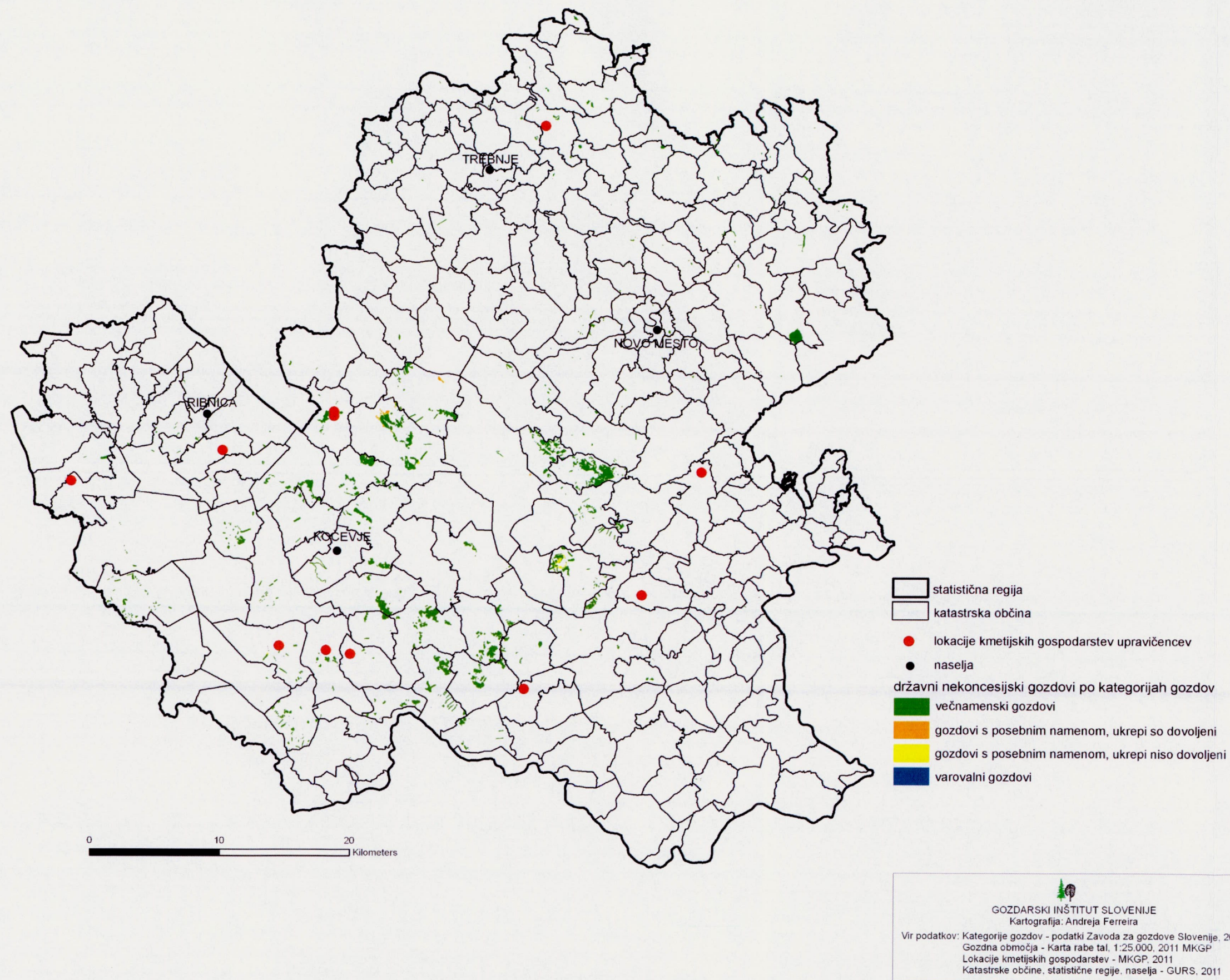
Slika 40: Deleži površin državnih nekoncesijskih gozdov RS po kategorijah gozdov v statistični regiji Jugovzhodna Slovenija (Vir: Podatki SKZG RS 2011 in ZGS 2010)

Iz statistične regije Jugovzhodna Slovenija prihaja 11 prijaviteljev na Javni poziv za pripravo posamičnega programa ohranjanja kmetije (preglednica 21), od tega največ iz občine Kočevje (6).

Preglednica 21: Število upravičencev v statistični regiji Jugovzhodna Slovenija po občinah

Statistična regija/občina	Število prijaviteljev
Jugovzhodna Slovenija	11
Črnomelj	1
Kočevje	6
Loški Potok	1
Ribnica	1
Semič	1
Trebnje	1

Slika 41 prikazuje državne nekoncesijske gozdove po kategorijah gozdov in lokacije kmetijskih gospodarstev prijaviteljev v statistični regiji Jugovzhodna Slovenija.

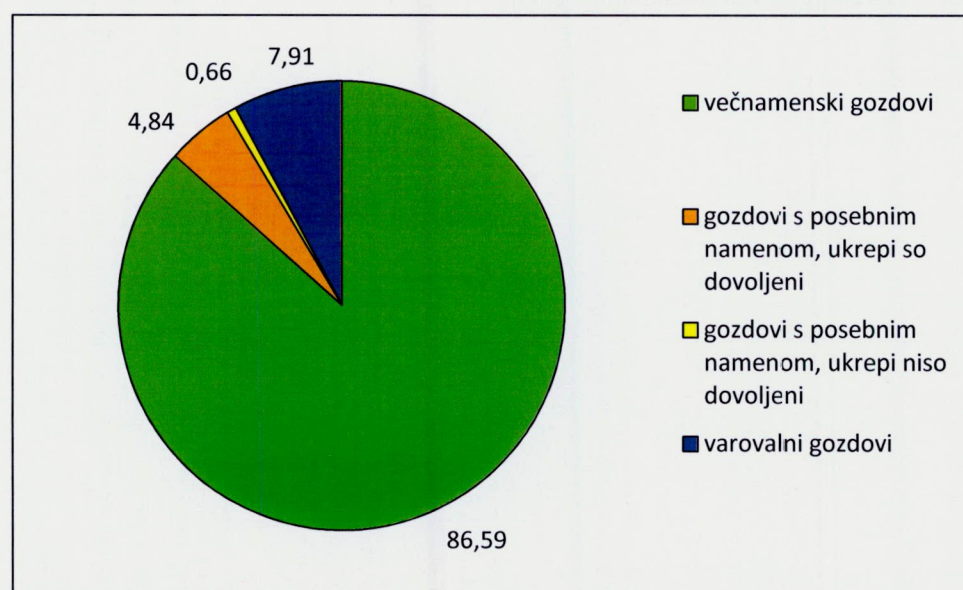
Slika 41: Državni nekoncesijski gozdovi po kategorijah gozdov in lokacije kmetijskih gospodarstev prijaviteljev v statistični regiji Jugovzhodna Slovenija

III.5.8 Površina državnih nekoncesijskih gozdov in število prijaviteljev v Osrednjeslovenski statistični regiji

V Osrednjeslovenski statistični regiji je 1.633 ha državnih nekoncesijskih gozdov, od tega jih je 87 % večnamenskih, 8 % varovalnih, 5 % gozdov s posebnim namenom, v katerih so ukrepi dovoljeni ter manj kot 1 % gozdov s posebnim namenom, v katerih ukrepi niso dovoljeni (preglednica 22, slika 42).

Preglednica 22: Površina državnih nekoncesijskih gozdov RS po kategorijah gozdov v Osrednjeslovenski statistični regiji (Vir: Podatki SKZG RS 2011 in ZGS 2010)

šifra	kategorija gozda	površina gozda (ha)	delež gozda (%)
1	večnamenski gozdovi	1413,87	86,59
2	gozdovi s posebnim namenom, ukrepi so dovoljeni	78,97	4,84
3	gozdovi s posebnim namenom, ukrepi niso dovoljeni	10,75	0,66
4	varovalni gozdovi	129,15	7,91
	skupaj	1.632,74	100,00

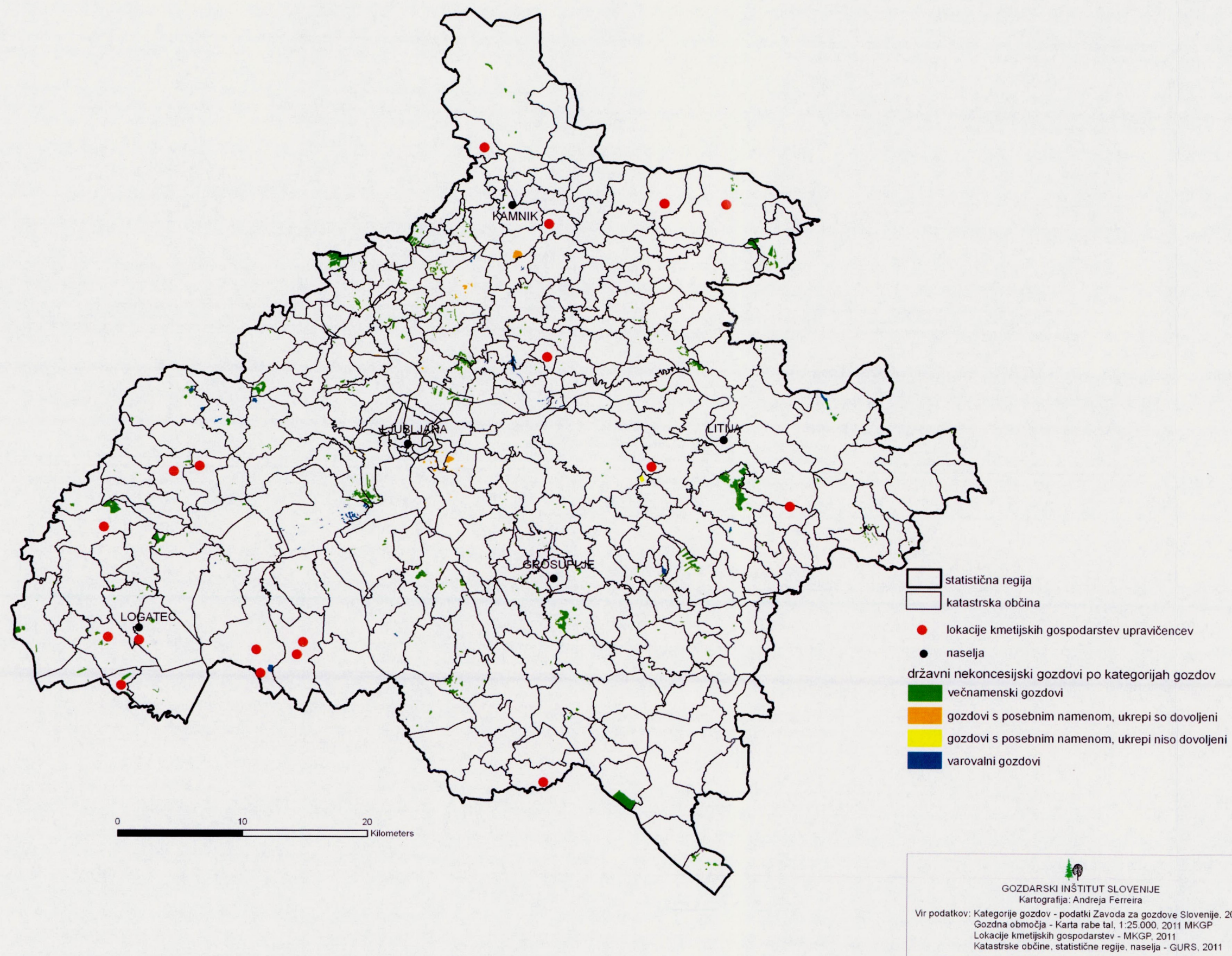
Slika 42: Deleži površin državnih nekoncesijskih gozdov RS po kategorijah gozdov Osrednjeslovenski statistični regiji (Vir: Podatki SKZG RS 2011 in ZGS 2010)

Iz Osrednjeslovenske statistične regije prihaja 18 prijaviteljev na Javni poziv za pripravo posamičnega programa ohranjanja kmetije (preglednica 23), od tega največ iz občin Kamnik in Logatec (po 4).

Preglednica 23: Število upravičencev v Osrednjeslovenski statistični regiji po občinah

Statistična regija/občina	Število prijaviteljev
Osrednjeslovenska regija	18
Borovnica	2
Domžale	1
Horjul	2
Kamnik	4
Logatec	4
Šmartno pri Litiji	2
Velike Lašče	1
Vrhnika	2

Slika 43 prikazuje državne nekoncesijske gozdove po kategorijah gozdov in lokacije kmetijskih gospodarstev prijaviteljev v Osrednjeslovenski statistični regiji

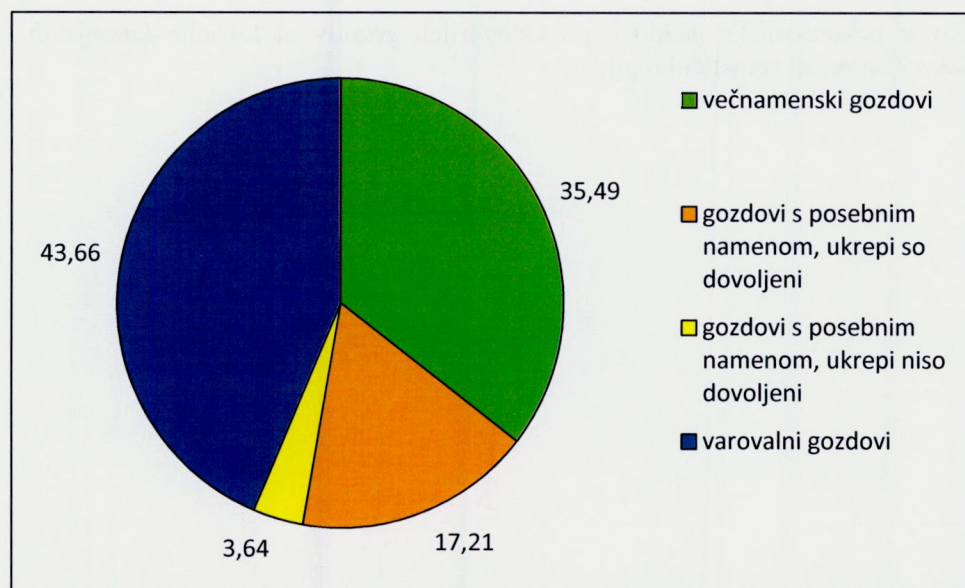
Slika 43: Državni nekoncesijski gozdovi po kategorijah gozdov in lokacije kmetijskih gospodarstev prijaviteljev v Osrednjeslovenski statistični regiji

III.5.9 Površina državnih nekoncesijskih gozdov in število prijaviteljev v Gorenjski statistični regiji

V Gorenjski statistični regiji je 1.531 ha državnih nekoncesijskih gozdov, od tega jih je največ varovalnih (43 %), 36 % je večnamenskih, 17 % je gozdov s posebnim namenom, v katerih so ukrepi dovoljeni ter 4 % gozdov s posebnim namenom, v katerih ukrepi niso dovoljeni (preglednica 24, slika 44).

Preglednica 24: Površina državnih nekoncesijskih gozdov RS po kategorijah gozdov v Gorenjski statistični regiji (Vir: Podatki SKZG RS 2011 in ZGS 2010)

šifra	kategorija gozda	površina gozda (ha)	delež gozda (%)
1	večnamenski gozdovi	544,84	35,59
2	gozdovi s posebnim namenom, ukrepi so dovoljeni	266,40	17,40
3	gozdovi s posebnim namenom, ukrepi niso dovoljeni	56,34	3,68
4	varovalni gozdovi	663,34	43,33
	skupaj	1.530,92	100,00

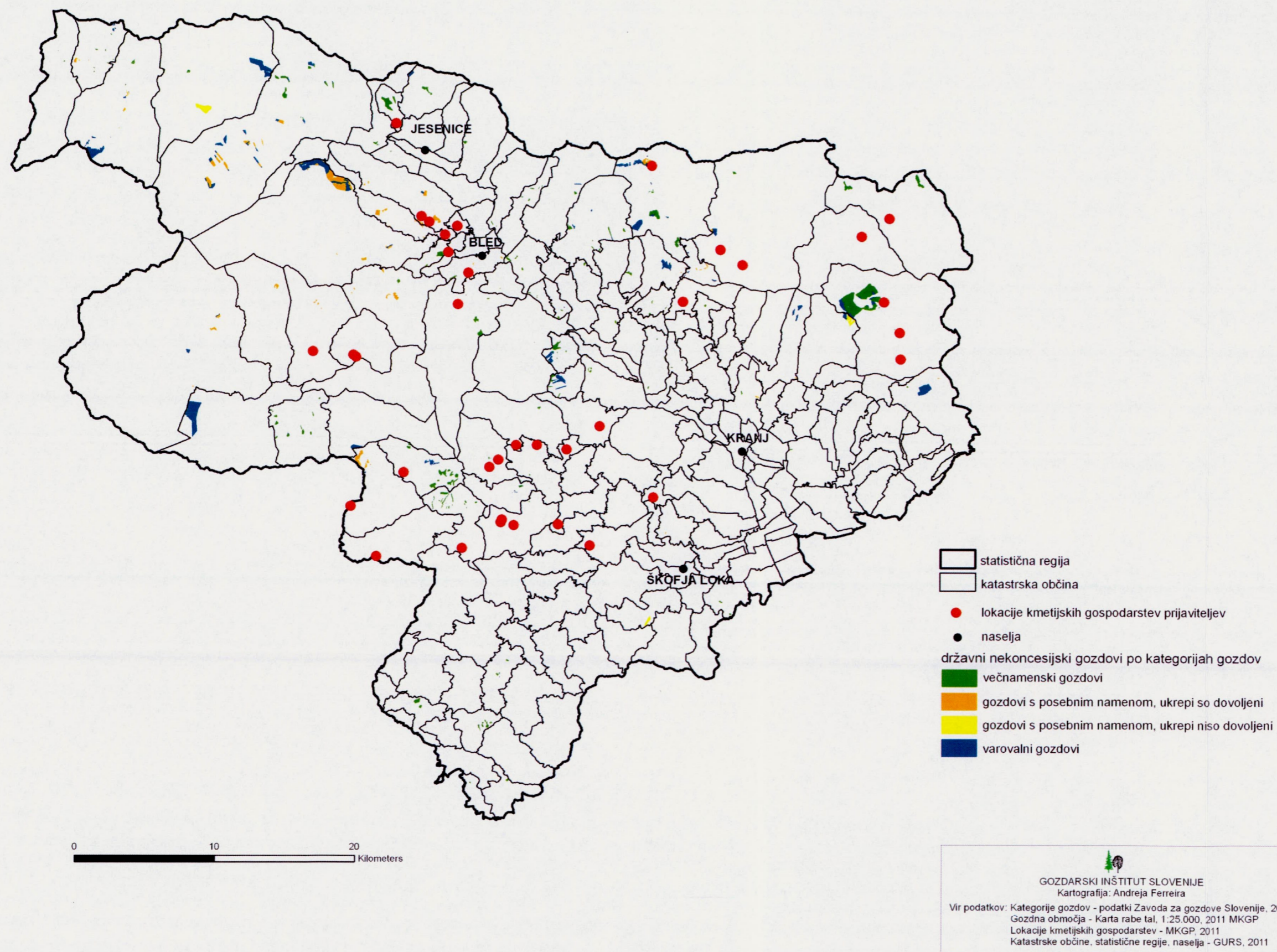
Slika 44: Deleži površin državnih nekoncesijskih gozdov RS po kategorijah gozdov v Gorenjski statistični regiji (Vir: Podatki SKZG RS 2011 in ZGS 2010)

Iz Gorenjske statistične regije prihaja 36 prijaviteljev na Javni poziv za pripravo posamičnega programa ohranjanja kmetije (preglednica 25), od tega največ iz občine Železniki (12).

Preglednica 25: Število upravičencev v Gorenjski statistični regiji po občinah

Statistična regija/občina	Število prijaviteljev
Gorenjska regija	36
Bled	3
Bohinj	3
Gorje	4
Jesenice	1
Jezerško	2
Kranj	2
Preddvor	3
Škofja Loka	2
Tržič	4
Železniki	12

Slika 45 prikazuje državne nekoncesijske gozdove po kategorijah gozdov in lokacije kmetijskih gospodarstev prijaviteljev v Gorenjski statistični regiji.

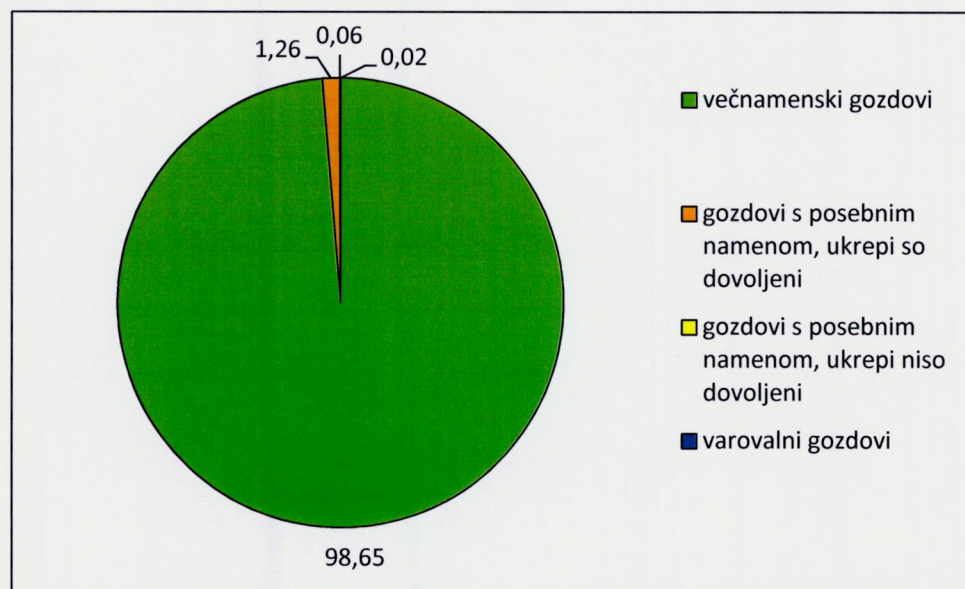
Slika 45: Državni nekoncesijski gozdovi po kategorijah gozdov in lokacije kmetijskih gospodarstev prijaviteljev v Gorenjski statistični regiji

III.5.10 Površina državnih nekoncesijskih gozdov in število prijaviteljev v Notranjsko-kraški statistični regiji

V Notranjsko-kraški statistični regiji je 824 ha državnih nekoncesijskih gozdov, od tega jih je skoraj 99 % večnamenskih, dober 1 % je gozdov s posebnim namenom, v katerih so ukrepi dovoljeni, delež ostalih dveh kategorij gozdov je zanemarljiv (preglednica 26, slika 46).

Preglednica 26: Površina državnih nekoncesijskih gozdov RS po kategorijah gozdov v Notranjsko-kraški statistični regiji (Vir: Podatki SKZG RS 2011 in ZGS 2010)

šifra	kategorija gozda	površina gozda (ha)	delež gozda (%)
1	večnamenski gozdovi	813,59	98,65
2	gozdovi s posebnim namenom, ukrepi so dovoljeni	10,43	1,26
3	gozdovi s posebnim namenom, ukrepi niso dovoljeni	0,51	0,06
4	varovalni gozdovi	0,17	0,02
	skupaj	824,70	100,00

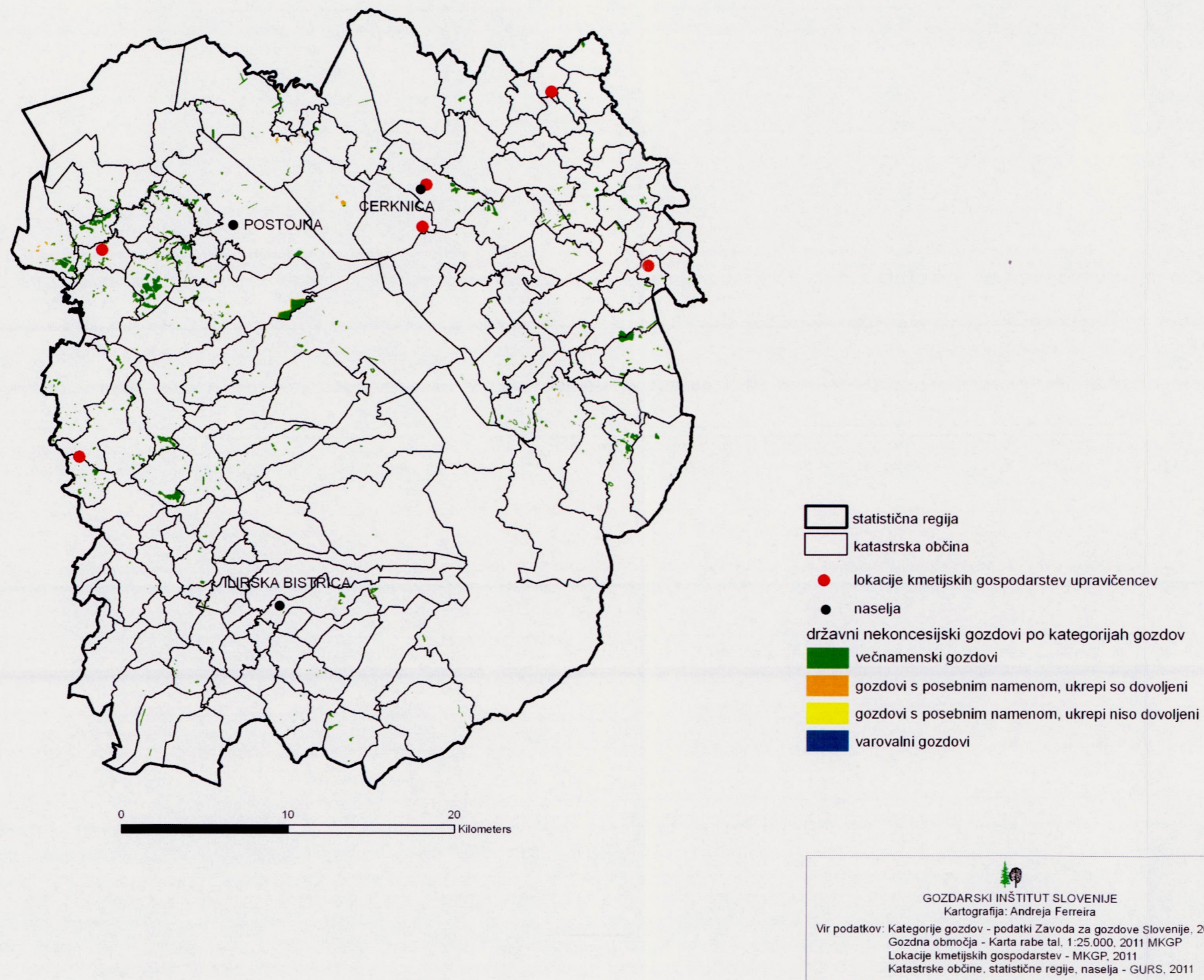
Slika 46: Deleži površin državnih nekoncesijskih gozdov RS po kategorijah gozdov v Notranjsko-kraški statistični regiji (Vir: Podatki SKZG RS 2011 in ZGS 2010)

Iz Notranjsko - kraške statistične regije prihaja 6 prijaviteljev na Javni poziv za pripravo posamičnega programa ohranjanja kmetije (preglednica 27), od tega največ iz občine Cerknica (3).

Preglednica 27: Število upravičencev v Notranjsko -kraški statistični regiji po občinah

Statistična regija/občina	Število prijaviteljev
Notranjsko - kraška regija	6
Bloke	1
Cerknica	3
Pivka	1
Postojna	1

Slika 47 prikazuje državne nekoncesijske gozdove po kategorijah gozdov in lokacije kmetijskih gospodarstev prijaviteljev v Notranjsko-kraški statistični regiji.

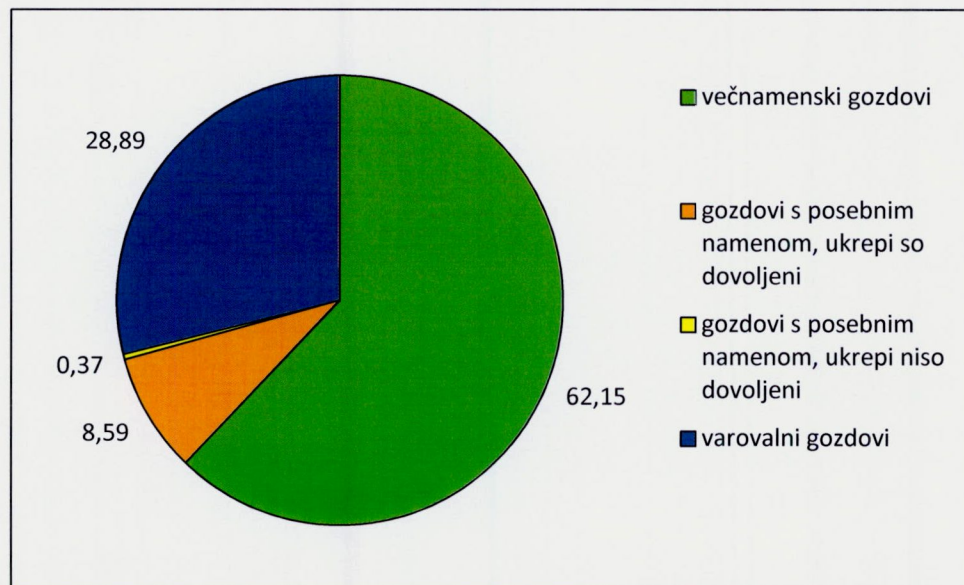
Slika 47: Državni nekoncesijski gozdovi po kategorijah gozdov in lokacije kmetijskih gospodarstev prijaviteljev v Notranjsko-kraški statistični regiji

III.5.11 Površina državnih nekoncesijskih gozdov in število prijaviteljev v Goriški statistični regiji

V Goriški statistični regiji je 5.813 ha državnih nekoncesijskih gozdov, od tega jih je skoraj 62 % večnamenskih, 29 % varovalnih, 9 % gozdov s posebnim namenom, v katerih so ukrepi dovoljeni, delež gozdov s posebnim namenom, v kateri ukrepi niso dovoljeni pa je zanemarljiv (preglednica 28, slika 48)

Preglednica 28: Površina državnih nekoncesijskih gozdov RS po kategorijah gozdov v Goriški statistični regiji (Vir: Podatki SKZG RS 2011 in ZGS 2010)

šifra	kategorija gozda	površina gozda (ha)	delež gozda (%)
1	večnamenski gozdovi	3612,44	62,15
2	gozdovi s posebnim namenom, ukrepi so dovoljeni	499,23	8,59
3	gozdovi s posebnim namenom, ukrepi niso dovoljeni	21,63	0,37
4	varovalni gozdovi	1679,49	28,89
	skupaj	5.812,79	100,00

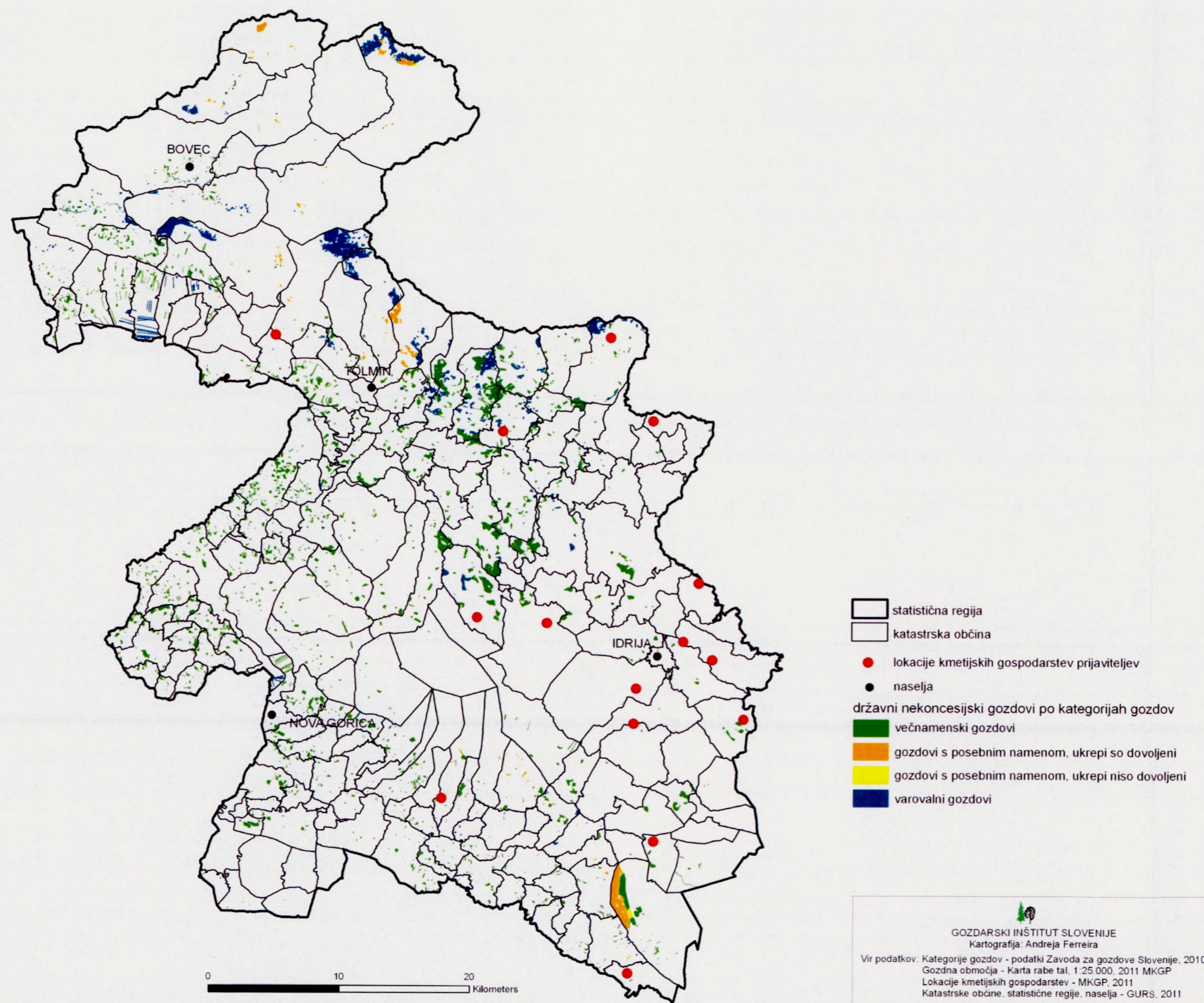
Slika 48: Deleži površin državnih nekoncesijskih gozdov RS po kategorijah gozdov v Goriški statistični regiji (Vir: Podatki SKZG RS 2011 in ZGS 2010)

Iz Goriške statistične regije prihaja 15 prijaviteljev na Javni poziv za pripravo posamičnega programa ohranjanja kmetije (preglednica 29), od tega največ iz občine Idrija (7).

Preglednica 29: Število upravičencev v Goriški statistični regiji po občinah

Statistična regija/občina	Število prijaviteljev
Goriška regija	15
Ajdovščina	2
Cerkno	1
Idrija	7
Kobarid	1
Tolmin	3
Vipava	1

Slika 49 prikazuje državne nekoncesijske gozdove po kategorijah gozdov in lokacije kmetijskih gospodarstev prijaviteljev v Goriški statistični regiji.

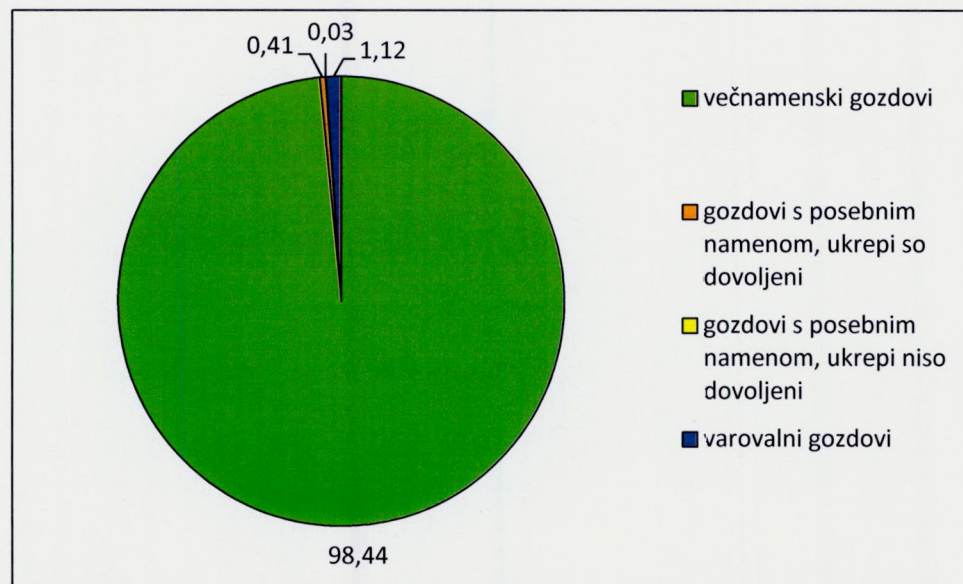
Slika 49: Državni nekoncesijski gozdovi po kategorijah gozdov in lokacije kmetijskih gospodarstev prijaviteljev v Goriški statistični regiji

III.5.12 Površina državnih nekoncesijskih gozdov in število prijaviteljev v Obalno–kraški statistični regiji

V Obalno - kraški statistični regiji je 516 ha državnih nekoncesijskih gozdov, od tega jih je 98 % večnamenskih, 1 % varovalnih, delež ostalih dveh kategorij gozdov je manjši od 1 % (preglednica 30, slika 50).

Preglednica 30: Površina državnih nekoncesijskih gozdov RS po kategorijah gozdov v Obalno - kraški statistični regiji (Vir: Podatki SKZG RS 2011 in ZGS 2010)

šifra	kategorija gozda	površina gozda (ha)	delež gozda (%)
1	večnamenski gozdovi	508,27	98,44
2	gozdovi s posebnim namenom, ukrepi so dovoljeni	2,13	0,41
3	gozdovi s posebnim namenom, ukrepi niso dovoljeni	0,14	0,03
4	varovalni gozdovi	5,80	1,12
	skupaj	516,34	100,00

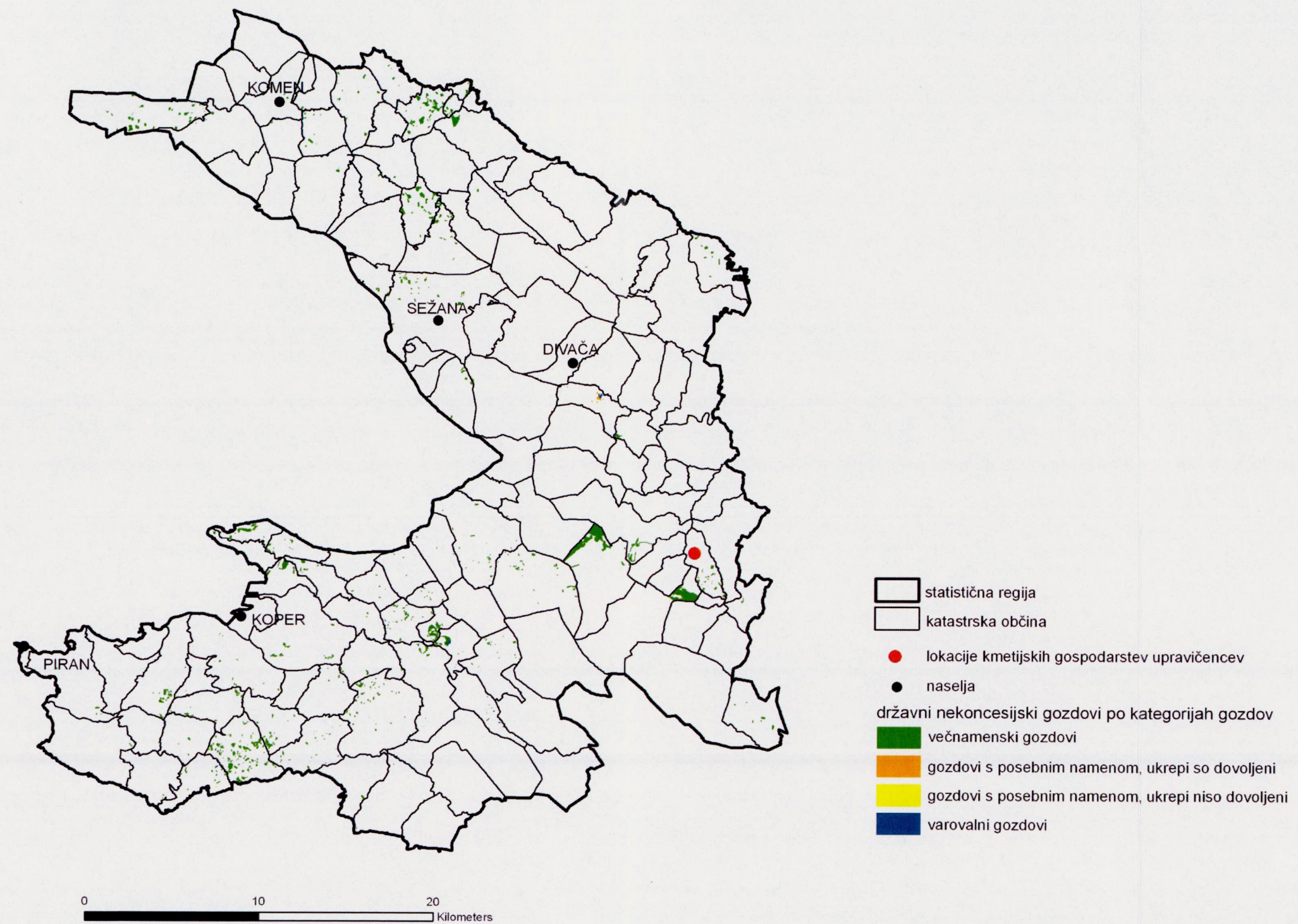
Slika 50: Deleži površin državnih nekoncesijskih gozdov RS po kategorijah gozdov v Obalno - kraški statistični regiji (Vir: Podatki SKZG RS 2011 in ZGS 2010)

Iz Obalno - kraške statistične regije prihaja samo 1 prijavitelj na Javni poziv za pripravo posamičnega programa ohranjanja kmetije (preglednica 31) in sicer iz občine Idrija (7).

Preglednica 31: Število upravičencev v Obalno - kraški statistični regiji po občinah

Statistična regija/občina	Število prijaviteljev
Obalno - kraška regija	1
Hrpelje-Kozina	1

Slika 51 prikazuje državne nekoncesijske gozdove po kategorijah gozdov in lokacije kmetijskih gospodarstev prijaviteljev v Obalno - kraški statistični regiji.

GOZDARSKI INŠTITUT SLOVENIJE
Kartografija: Andreja Ferreira
Vir podatkov: Kategorije gozdov - podatki Zavoda za gozdove Slovenije, 2010
Gozdna območja - Karta rabe tal, 1:25.000, 2011 MKGP
Lokacije kmetijskih gospodarstev - MKGP, 2011
Katastrske občine, statistične regije, naselja - GURS, 2011

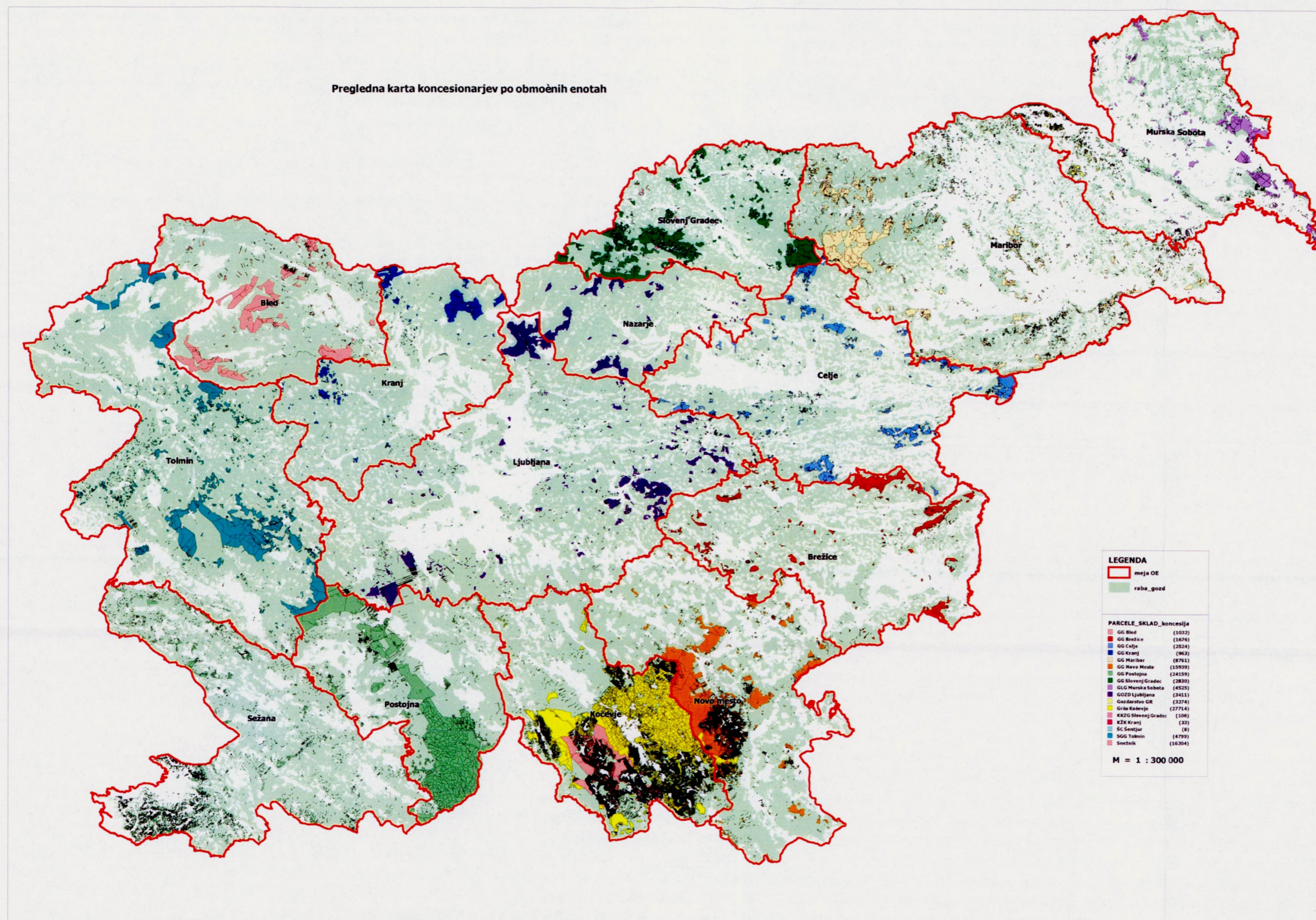
Slika 51: Državni nekoncesijski gozdovi po kategorijah gozdov in lokacije kmetijskih gospodarstev prijaviteljev v Obalno - kraški statistični regiji

Ferreira A. in sod.: Strokovne podlage Programa ohranjanja kmetij in podeželja v gorskem in hribovitem svetu z omejenimi možnostmi gospodarjenja.

III.6 Gozdovi v lasti Republike Slovenije, za katere so do leta 2016 podeljene koncesije

Za večinski del gozdov v lasti RS so bile na podlagi Zakona o SKZG podeljene koncesije do leta 2016, dotedanjim upravljavcem (bivšim gozdnim gospodarstvom). Po podatkih SKZG iz leta 2011 je takšnih gozdov 228.728,49 (slika 52).

Slika 52: Gozdovi v lasti RS, za katere so do leta 2016 podeljene koncesije (Vir: SKZG, 2011)

IV. ZAKLJUČEK

Z nacionalnega vidika je pomembno, da država omogoča ohranitev in razvoj hribovsko-gorskih kmetij. Analiza 282 hribovsko-gorskih kmetij, ki izpolnjujejo vse predpisane pogoje, je pokazala, da si največ (24 %) želi v prihodnje zagotoviti dodatno zaposlitev na kmetiji in s tem povečati prihodek. 23 % hribovsko-gorskih kmetij je kot cilj oziroma razvojno vizijo navedlo krepitev gozdarske dejavnosti na kmetiji ter 17 % ohranitev kmetije in poseljenosti podeželja. Iz tega lahko sklepamo, da je tovrstna razvojna vizija hribovsko-gorskih kmetij posledica težjih pogojev za kmetijsko dejavnost in zaposlitev ter zavedanja, da gozdarstvo lahko bistveno več prispeva k izboljšanju dohodkovnega položaja teh kmetij.

Povprečna nadmorska višina analiziranih hribovsko-gorskih kmetij je 709 m, od tega je kar 75 kmetij na nadmorski višini od 800 do 999 m in 32 takšnih, ki so na nadmorski višini od 1000 do 1199 m. Povprečna velikost analiziranih hribovsko-gorskih kmetij je 47,19 ha, od tega je vseh kmetijskih zemljišč v uporabi na kmetijskih gospodarstvih prijaviteljev 16, 98ha, povprečna velikost gozdnih zemljišč v uporabi pa je 31,05 ha.

Glede kmetijske in gozdarske mehanizacije na kmetijah prevladujejo za delo v gozdu prilagojeni kmetijski traktorji (69 %), sledijo jim neprilagojeni kmetijski traktorji (28 %), tem pa zgibni gozdarski traktorji. Poleg traktorjev so prijavitelji v vlogi navedli še 1 stroj za strojno sečnjo, 8 žičnic različnega tipa ter 56 gozdarskih traktorskih prikolic. Prilagojeni kmetijski traktorji so v povprečju (56 %) stari 10 let ali manj, od tega jih je 31 % takih, ki so stari 2 leti ali manj. K temu odstotku je zagotovo pomembno prispevala možnost sofinanciranja nakupa sodobne mehanizacije za delo v gozdu v okviru Programa razvoja podeželja 2007-2013. Zaskrbljujoč pa je podatek, da je na hribovsko-gorskih kmetijah visok odstotek (44 %) prilagojenih kmetijskih traktorjev, ki so stari 11 let in več. Stara mehanizacija za delo v gozdu ne samo, da pomeni nekonkurenčnost gozdne proizvodnje, temveč bistveno prispeva k nesrečam pri delu v gozdu.

Spodbuden je podatek, da večina (48 %) motornih žag, ki jih imajo hribovsko-gorske kmetije, ni starejših od 3 let ter da glede na strukturo motornih žag po moči spadajo v profesionalni razred in so namenjene delu v gozdu.

Na podlagi analize hribovsko-gorskih kmetij ugotavljamo, da v povprečju kmetijska dejavnost predstavlja 47 % dohodka, gozdarska dejavnost 39 % ter dopolnilna dejavnost 14 %. Analiza povprečnega obsega opravljenih del v zadnjih 5-ih letih pokaže, da kar 35 % hribovsko-gorskih kmetij že sedaj poseka in spravi letno več kot 500 m³ lesa, od tega je 15 % takih, ki sekajo nad 1000 m³. Hribovsko-gorske kmetije 93 % sečnje in spravila lesa opravijo znotraj kmetijskega gospodarstva, medtem ko se kot zunanje storitve večinoma poslužujejo prevoza gozdnih lesnih sortimentov (43 %). V obdobju zadnjih 5-ih let so hribovsko-gorski kmetje skupno zgradili 93,25 km gozdnih vlak, za kar so večinoma (60 %) najeli zunanjo delovno silo. Zgrajenih je bilo tudi 14,93 km gozdnih cest, za večino (73 %) so delovno silo najeli.

Ob navedenih podatkih o obsegu del, ki jih izvajajo hribovsko-gorski kmetje, je zaskrbljujoče dejstvo glede strokovne usposobljenosti za izvajanje del v gozdovih. Poklicno oziroma srednjo gozdarsko šolo ima zaključeno 24 prijaviteljev in 2 člana njihovih družin, torej skupno 26 oseb. Nacionalne poklicne kvalifikacije (NPK) za gozdarja-sekača in gozdarja-traktorista ima 29 oseb, NPK za gozdarja-goljitelja pa ima 22 oseb.

Dinamika pridobivanja NPK prijaviteljev oziroma članov njihovih družin kaže znaten porast v obdobju od začetka razpisa do začetka analize vlog. V primeru NPK za gozdarja-sekača oziroma gozdarja-traktorista je število nosilcev kvalifikacije poraslo na več kot 3-kratnik začetnega, pri kvalifikaciji za gozdarja-gojitelja pa celo na 10-kratnik začetnega stanja. Zaradi navedenega lahko

ugotovimo, da so vse aktivnosti, ki jih je do sedaj izpeljalo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (okrogle mize, javni poziv, priprava Programa ohranjanja kmetij in podeželja v gorskem in hribovitem svetu z omejenimi možnostmi gospodarjenja) zelo pozitivno vplivale na izboljšanje strokovne usposobljenosti hribovsko-gorskih kmetov za delo v gozdu. Letno se v Sloveniji v gozdovih, ki so v zasebni lasti, smrtno ponesreči v povprečju 10 ljudi. Najpogostejši vzroki za nesreče pa so prav premajhna usposobljenost za delo v gozdu, zastarela mehanizacija in oprema ter podcenjevanje nevarnosti dela. Zato bo ustrezna usposobljenost hribovsko-gorskih kmetov zagotovo prispevala k zmanjšanju nesreč pri delu v gozdu, še posebej takih s smrtnim izidom. Po drugi strani pa bo marsikateri hribovsko-gorski kmet, ki zaradi pomanjkanja ustreznih površin državnih gozdov ne bo uspel uveljaviti prednostne pravice pri podelitvi koncesije, lahko na podlagi opravljenih NPK registriral podjetje za opravljanje gozdarskih storitev ter z opravljanjem gozdarskih storitev v drugih gozdovih povečal prihodek na kmetiji.

Analiza polnovrednih delovnih moči (PDM) na kmetiji kaže, da so imele hribovsko-gorske kmetije ob prijavi na javni poziv skupaj 633,4 PDM-jev. Povprečno je vsak hribovsko-gorski kmet za svojo kmetijo prijavil 2,25 PDM.

Če bo država dodelila koncesije v maksimalnem možnem obsegu (lastni in koncesijski gozdovi skupaj na smejo presegati 200 ha/prijavitelja) vsem hribovsko-gorskim kmetom (prijaviteljem), bodo hribovsko-gorske kmetije skupno pridobile dodatnih 196,28 PDM. To pomeni, da bi država s takim ukrepom zagotovila hribovsko-gorskim kmetijam 196 potencialnih dodatnih zaposlitev. Ob tem je treba upoštevati tudi dejstvo, da se je kar 57 hribovsko-gorskih kmetov prijavilo na javni poziv s ciljem, da s tem omogočijo zaposlitev tudi svojemu nasledniku. Če upoštevamo dejstvo, da so hribovsko-gorski kmetje, ki so se prijavili na javni poziv, v povprečju stari 46 let, bi dodelitev koncesije s strani države pomenila ohranitev in razvoj kmetij tudi v naslednji generaciji.

Največ hribovsko-gorskih kmetov, ki želijo uveljavljati prednostno pravico pri podelitvi koncesij za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije (prijaviteljev) prihaja iz Koroške regije (94 prijaviteljev), Savinjske regije (55), Podravske regije (37) ter Gorenjske regije (36). Največ jih je iz občine Črna na Koroškem (20), 17 jih je iz Mislinje, 16 iz Slovenj Gradca, 14 iz Slovenske Bistrice, 13 iz Zreč, po 12 z Lovrenca na Pohorju in Železnikov, 11 iz Dravograda, iz ostalih občin pa jih je po 9 ali manj. Navedena območja so tista, kjer gozdarstvo tradicionalno pomembno prispeva k izboljšanju dohodkovnega položaja kmetij.

Po podatkih Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS je v letu 2011 v Sloveniji 17.655 ha državnih gozdov, za katere koncesije še niso bile podeljene. Od teh gozdov je potrebno odšteti 303 ha gozdov s posebnim namenom, v katerih ukrepi niso dovoljeni, torej je na razpolago 17.352 ha državnih gozdov, za katere bi lahko hribovsko-gorski kmetje uveljavljali prednostno pravico pri podelitvi koncesij za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije.

S podelitvijo koncesij hribovsko-gorskim kmetom se bo Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije sicer povečal obseg administrativnega dela (koncesijske pogodbe, letni načrti, nadzor, poročanje ipd.), vendar bi s tem ukrepom država zagotovila hribovsko-gorskim kmetijam prepotrebni novih 196 delovnih mest. Če ob tem upoštevamo dejstvo, da se nekateri hribovsko-gorski kmetje že sedaj ukvarjajo z nadaljnjo predelavo lesa, kar želijo v prihodnje še okrepiti, bi imel tak ukrep še več pozitivnih sinergijskih učinkov.

V. VIRI IN LITERATURA

Dernulc, S. in sod. 2002. Popis kmetijskih gospodarstev, Slovenija 2000, Rezultati raziskovanj.- Ljubljana, Statistični urad Republike Slovenije, 256 s.

Javni poziv za pripravo posamičnega programa ohranjanja kmetije (Uradni list RS, št. 12/10)

Karta rabe kmetijskih zemljišč 1:25.000. 2011.- Ljubljana, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Kutin Slatnar, B. 2011: Struktura kmetijskih gospodarstev. Metodološka pojasnila.- Ljubljana, Statistični urad Republike Slovenije. http://www.stat.si/doc/metod_pojasnila/15-119-MP.htm (5.7.2011)

Novak, M. 2004. Koncesija. Pravna praksa, 40, s. 37. (<http://www.ius-software.si/BAZE/LITE/B/P615/2004/LITE77752584T1028226453.htm>, 12. 4. 2008)

Podatki Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (površina državnih nekoncesijskih in koncesijskih gozdov). 2011.

Podatki Zavoda za gozdove Slovenije (kategorije gozdov). 2011.

Podatki MKGP (lokacije kmetijskih gospodarstev). 2011

Pravilnik o pogojih, ki jih mora izpolnjevati fizična oseba za uveljavljanje prednostne pravice pri podelitvi koncesije za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 2/10)

Register prostorskih enot (statistične regije, občine). 2011. Ljubljana, Geodetska uprava Republike Slovenije.

Uredba o koncesiji za izkoriščanje gozdov v lasti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 98/10)

Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93,13/98 – odl.US, 56/99-ZON, 67/02, 110/02– ZGO-1, 115/06, 110/07 in 106/10)

Zakon o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 19/10 – uradno prečiščeno besedilo in 56/10)

Zakon o varstvu okolja.- Ur.l.RS, št.32-1351/93

Zemljiški kataster. 2011. Ljubljana, Geodetska uprava Republike Slovenije.